

ÖSTERBOTTENS LANDSKAPSPLAN 2040

UTLÅTANDEN, ÅSIKTER OCH BEMÖTANDEN

PLANUTKAST. Godkändes i landskapsstyrelsen 28.5.2018.

Ditt Sinun

ÖSTERBOTTEN | POHJANMAASI
Landskapsplanen 2040 Maakuntakaava

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	4
2. Sammandrag av utlåtandena och deras bemötanden	5
2.1 Kronoby kommun	5
2.2 Staden Jakobstad	5
2.3 Larsmo kommun	6
2.4 Pedersöre kommun	6
2.5 Nykarleby stad	6
2.6 Vörå kommun	7
2.7 Storkyro kommun	8
2.8 Laihela kommun	10
2.9 Korsholms kommun	11
2.10 Vasa stad	13
2.11 Malax kommun	13
2.12 Korsnäs kommun	14
2.13 Närpes stad	15
2.14 Kaskö stad	16
2.15 Kristinestads stad	17
2.16 Kauhava stad	18
2.17 Östermark kommun	18
2.18 Umeå kommun.....	18
2.19 Södra Österbottens förbund.....	19
2.20 Satakunta förbund.....	19
2.21 Kommunikationsministeriet	19
2.22 NTM-Centralen i Södra Österbotten.....	20
2.23 Länsstyrelsen i Västernorrland	23
2.24 Länsstyrelsen i Västerbotten.....	23
2.25 Region Västerbotten.....	23
2.26 Museiverket	23
2.27 Trafikverket	25
2.28 Trafiksäkerhetsverket, Trafi.....	27
2.29 Finavia.....	28
2.30 Försvarsmakten	28
2.31 Forststyrelsen	29
2.32 Finlands skogscentral	30
2.33 Geologiska forskningscentralen	31
2.34 Fingrid Oyj.....	32
2.35 Vapo Oy.....	32
2.36 Kristinestads Näringslivscentral Ab	33
2.37 Aktion Österbotten r.f.	34
2.38 Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur.....	35
2.39 Västkustens miljöenhet.....	35
2.40 Kvarkenrådet.....	36
2.41 Österbottens svenska producentförbund r.f.	36
2.42 Finlands naturskyddsförbund rf, Österbottens distrikt	37
2.43 Begäran om utlåtande skickades även till	40

3. Sammandrag av åsikterna och deras bemötanden	41
3.1 Åbo akademi	41
3.2 EPV Energia Oy	41
3.3 Vaasan sähkö.....	42
3.4 Vaasan sähköverkko.....	42
3.5 PVO-Lämpövoima Oy	42
3.6 Keski-Pohjanmaan Yrittäjät	43
3.7 Vasa miljöförening	43
3.8 Skogsvårdsföreningen Österbotten	45
3.9 BirdLife Finland rf	45
3.10 Älvbyarna i östra Korsholm rf.....	46
3.11 Korsnäs bys samfällighet	46
3.12 Björkö delägarlag	46
3.13 Sundom bygdeförening.....	47
3.14 Landskapsplanens medborgarforum.....	47
3.15 Johan-Erik Fant	49
3.16 Gunvor Granlund (ombud för Per-Olof Ståhl, Gösta Ståhl och Solveig Hildén)	49
3.17 Carita Häger	49
3.18 Dan-Anders Juslin, Ab Juslins Eco-Trend Oy	49
3.19 Ronnie Juthbacka	50
3.20 Emely Lithén	51
3.21 Lena och Rune Lithén	51
3.22 Johan Nygård	52
3.23 Karin Nykvist, Mikael Nykvist och Helena Bruun.....	52
3.24 Hans-Erik Nysand	52
3.25 Staffan och Helge Nysand	53
3.26 Erik Sjöberg	53
3.27 Sture Sundell	53
3.28 Monika Sundholm	54
3.29 Pirkko Virtanen.....	54
3.30 Caj Waxlax	54
3.31 Christoffer Östberg och Jan-Erik Ravals.....	54
3.32 Anders Öster	55
4. Kommentarer via karttjänsten	56
4.1 Allmänt.....	56
4.2 Kommentarer och bemötanden	56

1 Sammanfattning

Utkastet till Österbottens landskapsplan 2040 godkändes i landskapsstyrelsen för framläggande 29.1.2018 och var framlagt 5.2–9.3.2018. Utlåtanden begärdes av 87 myndigheter, organisationer och centrala föreningar. Samtidigt informerades ett stort antal intressenter ss. universitet, föreningar, arbetsgrupper och företag om att planutkastet var framlagt och att det var möjligt att lämna in sina åsikter om det.

Om att utkastet till Österbottens landskapsplan 2040 var framlagt informerades i dagstidningarna Pohjalainen, Vasabladet, Österbottens Tidning och Syd-Österbotten med kungörelser. Media informerades om det framlagda planutkastet med pressmeddelanden och utöver det informerades allmänheten och samarbetspartner om saken via förbundets Facebook-sida samt på webbplatsen www.obotnia.fi.

Utkastet till Österbottens landskapsplan 2040 presenterades för kommunerna 12.2.2018 i Närpes, 13.2.2018 i Pedersöre och 15.2.2018 i Vasa, samt för allmänheten 12.2.2018 i Närpes, 13.2.2018 i Jakobstad och 14.2.2018 i Vasa.

Sammanlagt inlämnades 42 utlåtanden och 32 åsikter. Under tiden planutkastet var framlagt var det också möjligt att kommentera planutkastet på en digital karttjänst. Totalt gavs 39 öppna kommentarer.

Det är svårt att göra en kort sammanfattning om vad som lyfts fram i utlåtandena. Kommunerna tittar på sina områden och lyfter sällan frågor gällande regionen eller hela landskapet. Det

samma gäller sektorsmyndigheter, organisationer och föreningar som fokuserar på sin egen sektor eller sitt eget intresse. Ur utlåtandena kan inte läsas ifall utkastet till Österbottens landskapsplan 2040 uppfyller sin målsättning att skapa förutsättningar för ett konkurrenskraftigt landskap med en välmående befolkning och en god livsmiljö.

Den frågan som intresserar privata personer och även föreningar mest är vägar och då särskilt den riktgivande vägsträckningen Helsingby–Vasor. Detta gäller både de skriftliga åsikterna och kommentarerna i karttjänsten.

På basen av utlåtandena, åsikterna och kommentarerna görs inga större direkta ändringar i Österbottens landskapsplan 2040, men vissa saker ska diskuteras med berörda kommuner och övriga myndigheter samt intressenter. Dyliga ärenden är t.ex. Vasa kvalitetskorridor, ett större industri- och lagerområde i Jakobstadsregionen, Högback handelsplats samt nätverket av småbåtshamnar.

För uppgörandet av förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 ska moderna kulturmiljöer, centrumavgränsningar, lätttrafikleder, snöskoterleder, kreatursbesättning och ljusförorening utredas.

Sammandraget av utlåtandena och åsikterna samt deras bemötanden diskuterades i landskapsplanens referensgrupp 5.4.2018 och med kommunerna 26.4.2018 samt godkändes av landskapsstyrelsen 28.5.2018.

Ditt Sinun

ÖSTERBOTTEN | POHJANMAASI

Landskapsplanen 2040 Maakuntakaava

Sammandrag av utlåtandena och deras bemötanden

2.1 KRONOBY KOMMUN

1. I landskapsplanen kunde marktäkt utredas bättre. I planbeskrivningen står det att de främsta sand- och grusförekomsterna i regionen finns i Nykarleby, men redan idag har entreprenörer från Nykarleby marktäktstillstånd i Kronoby.
2. Hela sträckan av riksväg 8 mellan Edsevö och Karleby bör anvisas som "Ny väglinje eller väglinje som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang" och nämnas i planbeskrivningen. I Trafikverkets kort över vägsträckan mellan Vasa och Uleåborg har två ställen i landskapet särskilt noterats för behov av omkörningsfiler, i landskapsplanen anvisade Vassor-Kärklax och Edsevö-Karleby.
3. Hopsala-korsningen och Murickorsningen i Nedervetil bör anvisas i landskapsplanen som nya planskilda korsningar.
4. En ny vägtrafikförbindelse behövs mellan flygplatsen och Nedervetil.
5. Torgare prästgårdsområde kunde anvisas som rekreationsobjekt/turistattraktion.
6. Vandringsleden Huhta-Ottos grotta bör anvisas som riktgivande friluftsled.
7. Gällande vidsträckta skogsområden och tysta områden är det viktigt att komma ihåg att området norr om Emmes också innehåller litiumfyndigheter och att det där finns planer angående gruvdrift.
8. Kronoby industriområde och Pelostrandens/Salobacka industriområde bör i landskapsplanen anvisas som industri- och lagerområden.
9. Ett större enhetligt industri- och lagerområde (ca 300–500 ha) bör anvisas på någon lämplig plats i Jakobstadsregionen ifall någon större etablering blir aktuell.

2.2 STADEN JAKOBSTAD

1. Planbeteckningarna och bestämmelserna för staden Jakobstads område är välgrundade och stöder såväl stadens som regionens utveckling.
2. Temakartorna är åskådliga och ger en klar bild av landskapsplanens olika delområden och av olika utredningar i anslutning till landskapsplanen.
3. De många samarbetstillfällena som ordnats med kommunernas representanter har säkrat en givande dialog med intressenterna.

Bemötande:

1. Ifall det finns resurser kan marktäkt utredas då landskapsplanen uppdateras nästa gång.
2. I landskapsplanen anvisas sådana trafikmässiga projekt och åtgärder som har en mer omfattande inverkan på övrig markanvändning.
3. Trafikmängderna kräver ännu inga planskilda korsningar. Även vägplaner saknas. Ärendet kan beaktas i trafiksystemplanen.
4. Ärendet bör utredas i trafiksystemplanen. Det behövs tilläggsutredningar och motiveringar för ett behov av en ny vägtrafikförbindelse.
5. Torgare prästgårdsområde har beteckningen "Byggd kulturmiljö av riksintresse", vilket anger områdets särdrag och visar att området har värde som besöksmål.
6. Vägar och vandringsleden som leder till Huhta-Ottos grotta anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 som riktgivande friluftsled så att leden kopplas till Bredviksfjärden-Åsen friluftsled och cykelleden längs väg 7497.
7. Noteras.
8. Kronoby industriområde anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 med en områdesbeteckning för industri- och lagerområden istället för med en beteckning för tätortsfunktioner. Pelostranden/Salobacka industriområde anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 med en objektbeteckning för industri- och lagerområden. Båda områdena stöder samhällsstrukturen och finns i anslutning till riksväg.
9. Frågan kräver förutom en regional uppslutning från Jakobstads- och Karlebyregionen också vidare utredningar. Det potentiella området kan eventuellt anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 som ett utredningsområde.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.

2.3 LARSMO KOMMUN

1. Livskraftiga byar borde anvisas i landskapsplanen.
2. Vidmossens industriområde bör anvisas i landskapsplanen.
3. Ett område för tätortsfunktioner vid Nabbsundet bör anvisas i landskapsplanen i enlighet med delgeneralplanen för området.

2.4 PEDERSÖRE KOMMUN

1. Edsevö har i landskapsplanutkastet anvisats som ett område för service (p) samt som ett industri- och lagerområde (t). Området fungerar också som en anslutningsstation för kollektivtrafik. Eftersom Edsevö handels- och industriområde finns inom Jakobstadsregionens kvalitetskorridor, ett område där det finns goda förutsättningar för näringslivet och den kommersiella servicen, är området lämpligt för etableringar inom utrymmeskrävande handel.
2. I planutkastet har vindkraftsområden av regional betydelse anvisats för Pedersöres del i Långskogen och i Stormossen. Enligt kommunens vindkraftsutredning från 2013 finns det dessutom nio potentiella vindkraftsområden som inte är av regional betydelse.
3. På industriområdet i Ytteresse finns idag åtta företag med ca 75 anställda. Eftersom Pedersöre kommuns mål är att området ska utvecklas till ett industriområde av regional betydelse borde området märkas ut i landskapsplanen.
4. Namnet på rekreationsområdet där Remson Golf är beläget borde ändras från Lövä till det vedertagna namnet Remson.

2.5 NYKARLEBY STAD

1. Uppsatta mål och målsättningar för landskapsplanen är väl grundade.
2. Konsekvenserna för ett antal delområden är för positivt bedömda.
3. Upprätthållande av goda förbindelser är synnerligen viktiga för landskapet Österbotten även framöver. För detta krävs resurser för både förbättring och underhåll av det allmänna vägnätet.
4. Landskapsplanen beaktar rätt väl Nykarlebys utvecklingsbehov.
5. Området för tätortsfunktioner i Nykarleby centrum bör förstöras söderut och västerut,

Bemötande:

1. Till grund för landskapsplanen gjordes en utredning om centrumnätverket i Österbotten. Som en del av denna utredning identifierades det regionala bynätverket. Landskapsstyrelsen beslutade ändå att inga byar anvisas i landskapsplanen.
2. Vidmossens industriområde har förutsättningar till att utvecklas till ett regionalt betydelsefullt industriområde och stöder befintlig samhällsstruktur. Området anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 som industri- och lagerområde.
3. Området kring Nabbsundet anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 som område för tätortsfunktioner.

Bemötande:

1. Handel är ett tema som inte behandlas i Österbottens landskapsplan 2040 utan beteckningarna för stora handelsenheter har flyttats över från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 1. I landskapsplanen anvisas inte en anslutningsstation för kollektivtrafik i Edsevö. Edsevö bör först granskas närmare i trafiksystemplanen och en noggrannare utredning gällande anslutningsstationen bör göras.
2. Noteras.
3. Industriområdet i Ytteresse kan utvecklas till ett industriområde av regional betydelse. Området anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 med en objektbeteckning för industri- och lagerområde.
4. Namnet på rekreationsområdet Lövä ändras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 till Remson.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Noteras.
5. Avgränsningen av området för Nykarleby centrum tätortsfunktioner ska diskuteras tillsammans med Nykarleby stad och justeras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.
6. Avgränsningen för industri- och lagerområdet i anslutning till Nykarleby centrum ska diskuteras tillsammans med Nykarleby stad och justeras i förslaget till Österbottens land-

eller alternativt kunde expansionsriktningarna utvisas med pilar.

6. Området för industri och lager i norr, öster och söder om centrum bör förstöras, eller alternativt kunde expansionsriktningarna utvisas med pilar.
7. Ytterjeppo bör anvisas som område för service.
8. Småbåtshamnen vid Bådan borde anvisas i planen.
9. Vindkraftsområdet vid Adamsfall stryks ur landskapsplanen.

2.6 VÖRÅ KOMMUN

1. Avgränsningen av Vasa stadsutvecklingszon bör ändras så att den omfattar utvecklingskorridoren från Vassorfjärden längs Larvvägen till Vörå centrum. Alternativt kunde avgränsningen även omfatta området för centrumfunktioner i Lillkyro och Merikart.
2. Ett industriområde mellan Vassor och Ölis bör anvisas i landskapsplanen i enlighet med gällande Maxmo delgeneralplan.
3. A-område i Maxmo bör förstöras att omfatta hela Finnholmens planområde med näromgivning.
4. Två nya paddlingsleder kunde anvisas i landskapsplanen; en genom Särkimo-brunnarna och en vid Österö-brunnen.
5. Fjärdsändan/Kaffestugan bör anvisas som rekreations-/ turismobjekt.
6. Kimo åmynning kunde anvisas som luoområde. Det borde utredas ifall området uppfyller kraven för ett nationellt betydande fågelområde.

skapsplan 2040.

7. I det här skedet uppfyller Ytterjeppo inte kriterierna för ett regionalt betydande område för service även om det finns vissa planer för utvecklandet av området.
8. Till grund för landskapsplanen uppgjordes en utredning över fiske- och småbåtshamnarna i Österbotten där hamnfunktioner, service och utvecklingspotential granskades. Över utredningen har begärts kommentarer av kommunerna. Kommunerna har också getts möjlighet att föreslå nya hamnar i landskapsplanen. Denna utredning kommer att kompletteras under sommaren 2018 och kommunerna har då en ny möjlighet att kommentera utredningen.
9. Temat vindkraft har inte behandlats utan vindkraftsområdena har överförts från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2. Vindkraftsområden kan därför inte strykas ur Österbottens landskapsplan 2040.

Bemötande:

1. Med Vasa stadsutvecklingszon anvisas de centrala områdena av Vasa stadsregion där stadspåverkan är betydande. Avgränsningen har tagits fram genom en analys där man undersökt stadens framtida kransområde enligt en metod som Finlands miljöcentral utvecklat.
2. I utkastet till landskapsplanen finns ett industri- och lagerområde anvisat i Maxmo. Industriområdet mellan Ölis och Vassor är anvisat i Maxmo delgeneralplan från 2005, men har inte lett till etableringar eller mer detaljerad planering. Därför kan inte området anses ha regional betydelse. Landskapsplanen hindrar ändå inte nya etableringar på området.
3. Området för tätortsfunktioner i Maxmo justeras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 så att det omfattar hela Finnholmens planområde.
4. Som paddlingsleder anvisas huvudvattendragen i landskapet. I planbeskrivningen konstateras att Kvarken i sin helhet erbjuder goda paddlingsmöjligheter och därmed finns inte behov att anvisa paddlingsområden i skärgården.
5. I Österbottens landskapsstrategi lyfts världsarvet fram som ett tema av högsta prioritet då det gäller utvecklandet av besöksnäringen och rekreation. Fjärdsändan, som är den norra porten till världsarvet, har därmed fått områdesbeteckningen RM, område för fritids- och turisttjänster, som möjliggör förverkligandet av turismrelaterad verksamhet.
6. Kimo åmynning har i landskapsplanen beteckningen S2, skyddsområde på landskapsnivå och den är ett skyddsområde för fågelbestånd.

7. Förbindelsebehov för stomvattenledning mellan Kulmajärvi grundvattenområde och Vörå centrum samt mellan Särkimo och Ovkangar bör anvisas.
8. De befintliga vatten- och avloppsledningarna mellan Kärklax och Vörå är felaktigt inritade. Överföringsavloppet mellan Vörå och Kaitsor ska ändras till förbindelsebehov för överföringsavlopp (existerar inte idag).
9. Befintliga industriområden och pälsfarmsområden bör beaktas i planen (t.ex. före detta Helves försöksfarm och Vassor farmområde).
10. De befintliga skjutbanorna i Vörå bör tas med i planen.
11. Den riktgivande cykelleden mellan Rökiö och Kalapää finns anvisad i svårt framkomlig terräng och kunde i stället ändras till riktgivande friluftsled.
12. Finnholmens simstrand är till skillnad från andra kommunala simstränder anvisad i landskapsplanen. Alla simstränder som är under regelbunden kontroll av miljöhälsoinspektionen kunde anvisas i planen.
13. Området runt Vörå kyrka borde granskas för att se om det uppfyller kraven för en byggd kulturmiljö av riksintresse samt ifall avgränsningen av rekreationsområdet är korrekt.
7. Förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 kompletteras med linjebeteckningen "Behov av stomvattenledning" mellan Kulmajärvi grundvattenområde och Vörå centrum samt mellan Särkimo och Ovkangar.
8. Vatten- och avloppsledningarna mellan Kärklax och Vörå granskas. Beteckningen för överföringsavlopp mellan Kaitsor och Vörå ändras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 till linjebeteckningen för "Förbindelsebehov av överföringsavlopp".
9. I landskapsplanen anvisas regionalt viktiga industriområden. Pälsdjursnäringen har utretts i landskapsplaneprocessen. I överläggningarna med intresseorganisationer, kommuner och myndigheter beslutades att pälsfarmsområden inte anvisas i landskapsplanen.
10. I landskapsplanen anvisas ett nätverk av regionalt betydande skjutbanor. Detta nätverk kompletteras av lokala skjutbanor, som inte anvisas i en landskapsplan.
11. Leden finns inritad som cykelled i <https://www.opencyclemap.org/> och följer befintliga vägar och stigar. Cykelleden kan svara mot behovet av terrängcyklingsleder.
12. I landskapsplanen anvisas ett nätverk av rekreationsområden samt rekreations-/turismobjekt, vilket inte utesluter lokalt viktiga objekt.
13. Vörå kyrka med omgivning är en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009, objektID 689). Avgränsningen av rekreationsområdet V är uppgjord vid Österbottens förbunds och Vörå kommuns gemensamma möte. Justering kan göras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 efter att kommunen kommit med ett ändringsförslag.

2.7 STORKYRO KOMMUN

1. Korsningen mellan riksväg 18 och Kyröontie, som är markerad i utkastet till landskapsplan, är speciellt viktig för Storkyro.
2. Den planskilda anslutning till riksväg 18 som i Tervajoki delgeneralplan anvisas mellan de nuvarande anslutningarna till Olkitie och Asematie, den planskilda anslutning till riksväg 18 som i Ylipää delgeneralplan anvisas i Napo och underfarten under järnvägen bör noteras i landskapsplanen.
3. På Tervajoki handelsområde på gränsen mellan Storkyro och Vasa finns idag utrymmeskrävande specialvaruhandel på ca 20 000 v-m², vilket betyder att landskapsplanen möjliggör en utvidgning av den utrymmeskrävande handeln på området med ca 30 000 v-m². Den utrymmeskrävande specialvaruhandeln i Tervajoki är i dagsläget koncentrerad till Storkyro.

Bemötande:

1. Noteras.
2. De nämnda planskilda anslutningarna har inte kommit upp under arbetet i trafikarbetsgrupperna. Trafikmängderna förutsätter inte arrangemang med planskilda anslutningar, och inga planer eller behovsutredningar har gjorts. I landskapsplanen har en planskild anslutning anvisats i Storkyro centrum, och den bedöms vara den mest sannolika att bli byggd. Järnvägsunderfarter anges inte i landskapsplanen. Projekt som inte har regionala konsekvenser för trafiken eller markanvändningen behandlas inte i landskapsplanen. En större bredd av projekt, service, planer och behov som gäller trafik kan tas upp i trafiksystemplanen.
3. Enligt planeringsbestämmelsen för beteckningen för stor detaljhandelsenhet för utrymmeskrävande handel i Tervajoki (kmt2) har handelsområdet en total våningsyta på högst 50 000 v-m², men bestämmelsen tar

4. Kattiharju område för vindkraftverk bör utvidgas mot sydost/söder. Överföringen av el inom vindkraftsparken (jordkabel) ska anges i landskapsplanen.
  5. Planeringsbestämmelserna och planeringsrekommendationerna för Tervajoki tågstation och Storkyro busstation är förenliga med Storkyro kommuns målsättningar.
  6. Området för centrumfunktioner i Storkyro centrum och områdena för tätortsfunktioner i centrum och i Tervajoki är korrekta.
  7. För att öka säkerheten i vattenförsörjningen ska vattenledningsförbindelsen mellan vattenverket i Storkyro och Vedenoja vattenverk i Vasas anges i landskapsplanen med en beteckning för utvecklingsprincip.
  8. Grundvattenområdet i Kokkokangas och Sarvikangas i Storkyro och Seinäjoki ska nämnas i beskrivningen till landskapsplanen.
  9. Reningsverket i Hyyriä ska noteras i landskapsplanen.
  10. Överföringsavloppen i Harvakylä, Hevonkoski, Napo, Perttilänmäki-Laurola och Orismala bör anges som regionalt betydande överföringsavlopp.
  11. Skjutbanan i Lapinmäki och Orismala skjutbanecenter i Eräsalo bör anges i landskapsplanen.
- inte ställning till hur våningsytan ska fördelas mellan Vasas och Storkyro.
4. I Österbottens landskapsplan 2040 behandlas inte vindkraft, utan alla områden för vindkraftverk har överförts till den direkt från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2. Därför kan avgränsningarna av områdena för vindkraftverk inte ses över i samband med den här planläggningsprocessen. I landskapsplanen anvisas befintliga och planerade kraftledningar på 110–400 kV samt förbindelsebehov för kraftledningar. För den interna elöverföringen från vindkraftsanläggningar till elstationer används i allmänhet jordkablar på 20 kV. Detta avgörs i kommunernas generalplaner.
  5. Noteras.
  6. Noteras.
  7. Vattenledningsförbindelsen mellan vattenverket i Storkyro och Vedenoja vattenverk i Vasas anges i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.
  8. Planbeskrivningen kompletteras med en tabell över grundvattenområdena.
  9. Planlösningen utgår från den regionala översiktsplanen för vattenförsörjningen i Vasaregionen. I den föreslås att avloppsvattenhanteringen centraliseras till ett centralreningsverk, som placeras på Stormossen. I utkastet till landskapsplan anvisas ett nytt regionalt betydande centralreningsverk, som i framtiden ska behandla avloppsvatten från Vasas, Korsholm, Malax, Laihela, Storkyro och Vörså. Centraliseringen är tänkt att ske stegvis efter avloppsreningsverkens tekniska livslängd.
  10. Avloppsnätet i Storkyro har byggts ut till nya områden, till Harvakylä i Tervajoki och utmed Kyros älv (Laurola, Perttilänmäki, Napo, Hevonkoski). Överföringsavloppet från Orismala längs Kyros älv till centrum anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040. Överföringsavloppet i Hevonkoski ingår i det regionalt betydande överföringsavlopp som finns anvisat i utkastet till landskapsplan. Överföringsavloppet i Harvakylä är inte regionalt betydande.
  11. Enligt utredningen om skjutbanor avfyras över 10 000 skott per år på skjutbanan i Lapinmäki. Följaktligen föreslås den bli klassificerad som en skjutbana. I lämplighetsbedömningen av skjutbanornas läge placerade sig Lapinmäki i klass 2. Enligt klassificeringarna är Lapinmäki en regional skjutbana, och den läggs till i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040. Enligt utredningen avfyras 9 000 skott per år på skjutbanecentret i Orismala. Följaktligen föreslås det bli klassificerat som en småskalig skjutbana. Eftersom småskaliga skjutbanor inte är regionalt betydande anvisas de inte i landskapsplanen.

2.8 LAIHELA KOMMUN

1. Det vore skäl att ersätta beteckningen för cirkulär ekonomi (eko) vid Isonkyläntie med en objektbeteckning för industriområde, vilken skulle möjliggöra också annan industri än den som kopplas till cirkulär ekonomi.
2. Laihian Mallas Oy i Miettylä är en regionalt betydande arbetsgivare och bör anges med en objektbeteckning för industriområde eller område för arbetsplatser.
3. Det är skäl att stryka omfarten på riksväg 3 söder om Laihela centrum, eftersom den senaste vägplanen utgår från att riksväg 3 förbättras i dess nuvarande sträckning. Anslutningen till riksväg 3 i Hulmi borde anges som en riktgivande planskild anslutning.
4. En ökad exploatering i Isokylä, Miettylä och Jakkula leder till ett behov av att undersöka placeringen av en eventuell planskild anslutning till riksväg 3, och detta borde noteras också i landskapsplanen.
5. Det är bra att anslutningsstationen anvisas i utkastet till landskapsplan, liksom också järnvägen som ett banavsnitt som ska förbättras.
6. Namnet på byn Alapää norr om riksvägen bör korrigeras till Ruto.
7. Det är skäl att se över avgränsningarna av grundvattenområdena i Laihela och i synnerhet i Jakkula så att de stämmer överens med den grundvattenutredning som blir klar före slutet av år 2018.
8. När avgränsningarna av grundvattenområdena preciseras bör skjutbanan i Jakkula tas in i landskapsplanen med en beteckning för skjutbana.

Bemötande:

1. Objektbeteckningen "Område för cirkulär ekonomi" (eko1) i utkastet till landskapsplan utesluter inte möjligheten att i framtiden förlägga också annan industri än den som kopplas till cirkulär ekonomi till området. Beteckningen /kem i detaljplanen för området beaktas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040, om det i samband med detaljplanläggningen slås fast att konsulteringszonen är minst 1000 m.
2. Laihian Mallas Oy:s fabriksområde har inte anvisats i planutkastet, eftersom antalet arbetsplatser är under 100. Eftersom området är regionalt betydande och har ett bra läge anvisas det i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 med en objektbeteckning för industri- och lagerområde (t).
3. I Laihela centrum pågår förbättringsåtgärder på riksväg 3 och i Hulmi, och NTM-centralen i Södra Österbotten ska börja planera en förlängning av motorvägen. Frågan om hur anslutningsarrangemangen vid riksväg 3 och i Hulmi samt behov av samordning av vägsträckningarna söder om centrum och de nuvarande vägsträckningarna bör lösas i samband med planeringen, och sedan kan de beaktas i nästa landskapsplan. I detta nu finns det ingen anledning att stryka reserveringarna.
4. I landskapsplanen anvisas bara nya planskilda anslutningar eller anslutningar som ska förbättras, men inga behov av att utreda planskilda anslutningar. Planskilda anslutningar beaktas när det finns tydliga motiveringar till att bygga dem. Med nuvarande markanvändning och trafikmängder behövs ingen planskild anslutning.
5. Noteras.
6. Byanamnen är en del av landskapsplanens bakgrundskarta, inte en del av landskapsplanen. Byanamnet Alapää ändras till Ruto.
7. Om den utredning om grundvatten i landskapet Österbotten som görs av NTM-centralen i Södra Österbotten blir klar i tid kommer alla avgränsningar av grundvattenområden att ses över enligt utredningen. I annat fall får översynen vänta till nästa uppdatering av landskapsplanen.
8. Enligt den utredning om skjutbanor som Österbottens förbund gjorde år 2015 avfyras 9000–9500 skott per år på skjutbanan i Jakkula. Följaktligen föreslås den bli klassificerad som en småskalig skjutbana. I lämplighetsbedömningen av skjutbanornas läge placerade sig Jakkula i klass 3, skjutbanor som är illa lämpade för utveckling. Kriterier i klassificeringen var bl.a. skjutbanans avstånd till bosättning och grundvattenområde. De regionala skjutbanorna valdes ut enligt klassificeringarna. Förbundet kan i för-

9. Kattiharju vindkraftsområde ska strykas helt på Laihela kommuns sida, eftersom Försvarsmakten i sitt utlåtande har ansett att det inte är möjligt att placera vindkraftverk i området. Avgränsningen av Rajavuori vindkraftsområde ska ändras så att den motsvarar generalplanen för Rajavuori vindkraftsområde.
10. Från Rajavuori vindkraftsområde borde det anges ett förbindelsebehov för en kraftledning i riktning mot Malax.
11. Rajavuori rekreationsområde får gärna minskas i enlighet med avgränsningen i generalplanen för Rajavuori vindkraftsområde.
12. Det är skäl att anvisa Sutikka i södra Laihela med en beteckning för marktäktomsråde.
13. Kyrönkangas kulturhistoriskt betydande vägsträckning skulle kunna strykas mellan Laihela centralort och banan.

2.9 KORSHOLMS KOMMUN

1. Vasa-Korsholms centrumutvecklingszon borde utvidgas ända till Karperövägen.
2. Området för centrum med närservice, ca som nu anvisas på Västerängen i Böle helt och hållet på Vasa stads sida bör flyttas till gränsen mellan Vasa stad och Korsholms kommun.
3. Beteckningen för Vasa kvalitetskorridor fyller inte längre sin funktion och därför bör den i första hand helt och hållet slopas. Ett alternativ är att ge den en vidare sträckning så att den fortsätter norr om Vasa fram till och med Kvevlax. Korridoren kunde anvisas för icke miljöstörande industri, småindustri, energiproduktion, cirkulär ekonomi och utrymmeskrävande specialvaruhandel.
4. Områden för tätortsfunktioner bör förstöras vad gäller Tölby-Vikby, Singsby, Karperö och Replot samt förminskas vad gäller Kvevlax.
5. Ett behov av en regionalt betydelsefull lättrafikled bör anvisas längs Strandvägen från motorvägen till Malax.
6. Som båthamn VS bör även anvisas Svedjehamn, Norra Vallgrund, Köklot, Petsmo-Vikminne, Västerhankmo-Kastet och Petsmo-Tankarskatan. Småbåtleden till Petsmo-Tankarskatan bör även anvisas.

slagsfasen, efter att granskningen av grundvattenområden är klar, göra en ny bedömning av om skjutbanan i Jakkula är regionalt betydande.

9. I Österbottens landskapsplan 2040 behandlas inte vindkraft, utan alla områden för vindkraftverk har överförts till den direkt från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2. Därför kan avgränsningarna av områdena för vindkraftverk inte ses över i samband med den här planläggningsprocessen.
10. Ett förbindelsebehov för en kraftledning från Rajavuori vindkraftsområde i riktning mot Malax har inte kommit fram tidigare under planläggningsprocessen. Linjen anvisas som ett behov av kraftledning i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.
11. På grund av allemansrätten är rekreation inte utesluten i områden för vindkraftverk. För funktioner/service (vandningsleder, rastplatser osv.) i rekreationsområden krävs markägarens samtycke.
12. Ifall det finns resurser kan marktäkt utredas då landskapsplanen uppdateras nästa gång.
13. I utkastet till landskapsplan är Kyrönkangas kulturhistoriskt betydande vägsträckning anvisad enligt Trafikverkets klassificering av Finlands museivägar och museibroar.

Bemötande:

1. Handeln behandlas inte i Österbottens landskapsplan 2040 utan de beteckningar som hör till handel inkl. Vasa-Korsholms centrumutvecklingszon har överförts från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 1. Zonens avgränsning kan i denna planprocess inte ändras.
2. Placeringen av "Centrum med närservice", ca i Böle ska diskuteras med Vasa stad och Korsholms kommun.
3. En utvecklingskorridor mellan Vasa och Kvevlax har under planprocessens gång inte lyfts fram varken vid diskussioner med kommunen eller under möten med intressenter. Förslaget ska diskuteras med Vasa stad och Korsholms kommun.
4. Avgränsningarna för områdena för tätortsfunktioner i Tölby-Vikby, Singsby, Karperö, Replot och Kvevlax ska diskuteras tillsammans med Korsholms kommun.
5. I landskapsplanutkastet har inga behov av lättrafiktrafikleder anvisats. Däremot har anvisats ett nätverk av riktgivande cykelleder. Anvisandet av lättrafikleder i landskapsplanen utreds.
6. Till grund för landskapsplanen uppgjordes en utredning över fiske- och småbåtshamnarna i Österbotten där hamnfunktioner, service och utvecklingspotential granskades. Över utredningen har begärts kommentarer av kommunerna. Kommunerna har ock-

7. Beteckningen för Svedjehamn och Klobbskat bör möjliggöra en ökad inkvarteringskapacitet och främjande av turismnäringen. Skyddsbeteckningarna för Svedjehamn får inte begränsa en framtida flyttning av hamnen.
8. Förbindelsebehov för järnvägsspår via flygfältet och logistikcentret kunde anvisas i landskapsplanen.
9. Behov av vägtrafikförbindelse (Hamnvägen) bör enligt kommunens tidigare ståndpunkt flyttas som bro till Vasklot i stället för att gå över Solf, Tölby och Vikby.
10. Dimensioneringen för handelsområdet i Vikby (6 000 v-m²) är inte tillräcklig. I kommande uppdateringar av landskapsplanen bör dimensioneringen höjas till 30 000 v-m².
11. Vägtrafikförbindelserna Replot–Vallgrund och förbi Grönvik bör fortsättningsvis anvisas i landskapsplanen.
12. I Vallgrund borde anvisas ett behov av vägförbindelse till hamnen i enlighet med Korsholms kommuns strategiska generalplan.
13. Som rekreatjonsobjekt/turistattraktion borde anvisas Replot hamn, Solf idrottsområde och skidspår, Grönvik simstrand, Österhankmo simstrand samt Karikaberget i Österhankmo. Vandringsleden längs Kyro älv i Kvevlax bör kompletteras med vandringsled på södra sidan av riksväg 8.
14. Det är ifrågasatt om RM-området vid Fjärdskär och Bergskär ska omfatta även Kymansholmarna, som är privatägda och inte särskilt lättillgängliga.
15. Vid industriområden i Smedsby borde tillåtas också annat än industri, förslagsvis handel.
16. Korsholms kommun anser att marktäktområdet bör utredas och anvisas i landskapsplanen.
17. Österbottens förbund borde göra upp en visionsplan för framtida placeringar av hamnar i Österbotten.
18. Österbottens förbund borde göra upp en visionsplan för havsvattenområden som i framtiden blir insjöar, med exempel från Larsmösjön.

så getts möjlighet att föreslå nya hamnar i landskapsplanen. Denna utredning kommer att kompletteras under sommaren 2018 och kommunerna har då en ny möjlighet att kommentera utredningen. I landskapsplanen anvisas fartygs- och båtleder enligt Trafikverkets klassificering 1–5.

7. Beteckningen "Rekreatjonsområde", V i Svedjehamn och Klobbskat har en byggbestämmelse som tillåter byggande av byggnader som möjliggör förverkligandet av rekreatjons- och naturturismservice.
8. Ett förbindelsebehov för järnvägsspår övervägs att anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040. Arendet ska diskuteras med Vasa stad, Korsholms kommun, NTM-centralen i Södra Österbotten och Trafikverket samt i Vasaregionens trafiksystemarbetsgrupp.
9. Vasa hamnväg anvisas som ett behov av vägtrafikförbindelse mellan Vasa hamn och riksväg 8 utan att ta ställning till linjedragningen. Därmed utesluter inte landskapsplanen andra alternativa vägdragningar.
10. Noteras.
11. I nuläget finns det inget behov av att i landskapsplanen anvisa ett behov av vägtrafikförbindelse mellan Replot och Vallgrund eller en riktgivande vägsträckning förbi Grönvik. Situationen ändras ifall ett behov av vägtrafikförbindelse ut till utredningsområdet i Vallgrund blir aktuellt.
12. Behovet av ett utredningsområde för hamn och därtill hörande infrastruktur bör diskuteras med berörda myndigheter och Vasaregionens beslutsfattare.
13. I landskapsplanen anvisas ett nätverk av rekreatjonsområden samt rekreatjons-/turismobjekt, vilket inte utesluter lokalt viktiga objekt. Den riktgivande friluftsleden längs Kyro älv kompletteras med en riktgivande friluftsled på södra sidan av riksväg 8 mellan Kvevlax och Skatila.
14. RM-områdets avgränsning för Fjärdskäret, Replot bro, Bergskäret och Kymansholm-sörarnas västra del är i enlighet med motsvarande områdesavgränsning i Korsholms kommuns strategiska generalplan.
15. T-objektbeteckningen ligger inom ett område för tätortsfunktioner, vilket också är områdets primära användning. Områdets avgränsning bestäms i de mer detaljerade planerna. Inom området kan också finnas småskalig handel. Viktigt är att det i området inte planeras och placeras sådan verksamhet som kan begränsa förverkligandet av industri- och lagerområdet.
16. Ifall det finns resurser kan marktäkt utredas då landskapsplanen uppdateras nästa gång.
17. Noteras.
18. Noteras.

19. Stycket "Övrig service" på sid 17 i planbeskrivningen kunde kompletteras (se utlåtande).

2.10 VASA STAD

1. Vasa har länge haft som mål att omvandla sista delen av Vasa motorväg till en gata, och detta finns med både i general- och detaljplaner för området. Enligt planerna kommer det rondeller både i korsningarna till Krutkällarvägen och den nya Sjukhusgatan. I landskapsplanen vore det skäl att förse motorvägen på avsnittet mellan slutet av Handelsplanaden och Högbacken med en beteckning för gata.
2. En regionalt viktig målsättning är att ordna en järnvägsförbindelse till Vasa flygplats. Hur detta ska ordnas i praktiken kräver mer ingående undersökningar och planering. Ett förbindelsebehov för järnvägstrafik till flygplatsen borde ritas in i landskapsplanen.
3. Närservicecentrumen (ca) i utkastet till landskapsplan överensstämmer i stort sett med de centrum som identifierades under arbetet med en utredning om stadsdelscentrum.
4. Den riktgivande cykelleden från Sundom till Vasa centrum borde gå så rakt som möjligt längs Motorgatan ända till Vasklot bro, när det ändå är fråga om en riktgivande led.
5. Ett viktigt ställningstagande vore att rita in en cykelled längs Vasaesplanaden genom Vasa centrum till Sandviken och likaledes från Brändö bro rakt genom centrum till Sandviken. Det skulle visa att det finns ett behov av att förbättra förutsättningarna för cykling i centrum och lyfta fram att cykel är ett viktigt färdssätt inom stadsområdet.
6. På sidan 130 finns troligtvis ett skrivfel. De vägar som orsakar mest trafikbuller i Österbotten torde förutom riksväg 3 och 8 vara Strandvägen.
7. En karta över vidsträckt skogsområden finns på både sidan 60 och sidan 99.

2.11 MALAX KOMMUN

1. Åminne hamnområde har anvisats som fiskehamn (KS-objektbeteckning) men borde även anvisas som båthamn (VS-objektbeteckning).
2. Åminne hamnområde omfattas av turism- och rekreationsservicerelaterad verksamhet och det finns planer och visioner på såväl muddringsarbeten som utveckling av hamnområdet. Åminne hamnområde kunde även tilldelas en RM-beteckning, eller motsvarande med fokus på skärgårdskommun istället

19. Planbeskrivningen kompletteras enligt förslag.

Bemötande:

1. I landskapsplanen förses motorvägen på avsnittet mellan slutet av Handelsplanaden och Högbacken med en gatubeteckning.
2. Ett förbindelsebehov för järnvägsspår övervägs att anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040. Ärendet ska först diskuteras med Vasa stad, Korsholms kommun, NTM-centralen i Södra Österbotten och Trafikverket samt i Vasaregionens trafiksystemarbetsgrupp.
3. Noteras.
4. Ett syfte med beteckningen för riktgivande cykelled har varit att hitta sträckningar som kan bjuda på upplevelser.
5. I planeringsbestämmelsen för beteckningen för område för centrumfunktioner sägs att det bör skapas förutsättningar för ett väl fungerande promenadcentrum och anvisas tillräckligt med gång- och cykelleder in till centrum samt cykelleder inom centrum.
6. Eventuella fel korrigeras.
7. Både i kapitlet 6.5 Grönområdesstrukturen i landskapet Österbotten och i kapitlet 6.9 Primärnäringar i Österbotten behandlas vidsträckt skogsområden och därför finns kartan med i bägge kapitlen.

Bemötande:

1. I landskapsplanen används endast en objektbeteckning för samma område. I landskapsplanen anvisas regionalt betydande fiskehamnar med beteckningen KS. Planeringsbestämmelsen för fiskehamnar möjliggör utveckling av hamnområdet som både fiskehamn och båthamn med rekreation och turism samt övrig verksamhet.
2. Rekreativområden, V för Åminne ändras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 till beteckningen RM, "Område för fritids- och turisttjänster". Åminne-området har ett flertal turist- och besöksnäringssamhater som stadigt utvecklas och Malax är den enda skärgårdskommunen i landska-

- för på världsarvet.
3. Perisgrund som är en del av Solrutten borde anvisas som båthamn (VS-objektbeteckning) i landskapsplanen. Det pågår ett långsiktigt projekt för att skapa en gästhamn.
  4. För Vasa hamnväg borde även alternativet över Stadsfjärden anvisas.
  5. Strandvägen har ställvis högre medeldygnstrafik än enskilda vägvagnsnitt på riksväg 8. Därför borde det närmare granskas hurvida det föreligger skäl att anvisa delar av Strandvägens sträckning i landskapsplanen med beteckning "Ny väglinje eller väglinje som bör förbättras". Särskilt viktig är den planskilda anslutningen mellan Strandvägen och riksväg 3.
  6. I landskapsplanen bör intas bestämmelser och avgränsningar som tryggar grundvattenresurserna. Detta gäller särskilt Kolnebacken.
  7. Viktiga vattenstråk såsom älvar och åar borde anvisas på plankartan och i beteckningen borde det anges tillräckliga bestämmelser för att tillgodose nödvändiga åtgärder. Alternativt kunde en temakarta uppgöras.

2.12 KORSNÄS KOMMUN

1. Harrström, Taklax och Molpe byar borde anvisas i landskapsplanen.
2. Strandvägen är på sträckan Korsnäs kyrkby–Molpe i mycket stort behov av vägförbättring och borde i landskapsplanen anvisas som en väglinje som bör förbättras.
3. Bjurbäckvägen, Strandmossavägen och Rå-

- pet samt även en av världsarvskommunerna.
3. Till grund för landskapsplanen uppgjordes en utredning över fiske- och småbåtshamnarna i Österbotten där hamnfunktioner, service och utvecklingspotential granskades. Över utredningen har begärts kommentarer av kommunerna. Kommunerna har också getts möjlighet att föreslå nya hamnar i landskapsplanen. Denna utredning kommer att kompletteras under sommaren 2018 och kommunerna har då en ny möjlighet att kommentera utredningen.
4. Vasa hamnväg anvisas som ett behov av vägtrafikförbindelse mellan Vasa hamn och riksväg 8 utan att ta ställning till linjedragningen. Därmed utesluter inte landskapsplanen de övriga vägsträckningarna som undersöktes i Hamnvägens miljökonsekvensbedömning.
5. I landskapsplanen anvisas endast sådana trafikprojekt som har en regional betydelse för övrig markanvändning. Övriga projekt och planeringsbehov behandlas i trafiksystemplanen och i NTM-centralen i Södra Österbottens åtgärdsprogram. Den planskilda anslutningen mellan Strandvägen och riksväg 3 finns anvisad i landskapsplanen.
6. I landskapsplanen anvisas de grundvattenområden som finns i Finlands miljöcentrals numeriska grundvattenmaterial och som har uppdaterats 15.11.2016.
7. I landskapsplanen uppmärksammas vattenstråken i relation till samhällsstrukturen främst genom beaktandet av översvämningsrisker. Åar och älvar har även anvisats som paddlingsleder. Däremot bör kommunerna uppgöra dagvattenhanteringsplaner och på så sätt säkerställa en fungerande vattenavrinning. I övrigt är det NTM-centralen i Södra Österbotten som ansvarar för att vattenavrinningen säkerställs bland annat genom att uppgöra hanteringsplaner för översvämningsrisker. Kartan över översvämningsriskområden kompletteras med huvudvattenstråken och huvudvattendelarna.

Bemötande:

1. Harrström, Taklax och Molpe byar uppfyller inte kraven på service för att kunna anvisas som centrum med närservice. Inte heller kan de anvisas som områden för tätortsfunktioner eftersom deras befolkning underskrider 1000 invånare. Dessutom beslutade landskapsstyrelsen att inga byar anvisas i landskapsplanen.
2. I landskapsplanen anvisas endast sådana trafikprojekt som har en regional betydelse för övrig markanvändning. Mindre projekt behandlas i trafiksystemplanen eller NTM-centralen i Södra Österbottens åtgärdsprogram.
3. I landskapsplanen anvisas som förbindelse-

backavägen borde anvisas i landskapsplanen som förbindelseväg med riktgivande cykelled.

4. En ny småbåtshamn vid Långbådan bör anvisas i landskapsplanen. Eftersom de flesta farlederna är utmärkta i landskapsplanen borde även de mindre hamnarna vara det. Även båttrutten till Storhamn i Harrström bör anvisas i planen.
5. Waterloo borde i landskapsplanen anvisas som rekreations-/turismobjekt.
6. Det borde tydligare framkomma ur planbeskrivningen att naturskyddsområden kan användas för rekreation med bl.a. utövande av jakt och fiske.
7. Området där Dermoshop är verksam bör anvisas i landskapsplanen som ett industri- och lagerområde.
8. I landskapsplanen bör anvisas överföringsavlopp från Korsnäs kyrkby via Korsbäck till Petalax.
9. Med tanke på skjutbanenätverkets täckning är även små och till karaktären lokala banor viktiga och borde anvisas i landskapsplanen.

2.13 NÄRPES STAD

1. Planbeteckningen "Ny väglinje eller väglinje som bör förbättras med trafiklösningar" bör förlängas till Bäckliden och inte sluta vid korsningen mellan riksväg 8 och regionväg 673.
2. Högbäck-Nixback affärsområde borde få beteckningen "km-stor detaljhandelsenhet". Eftersom området redan är förverkligat med ca 29 700 v-m² affärsutrymme, varav 22

väg de mest betydande förbindelsevägarna med i medeltal över 350 fordon/dygn. De föreslagna vägarna kommer inte upp till denna trafikmängd. De i landskapsplanen anvisade riktgivande cykellederna bildar ett nätverk som binder samman landskapets rekreationsområden, rekreations-/turismobjekt, nationellt värdefulla kulturmiljöer, värdefulla kulturmiljöer på landskapsnivå och naturskyddsområden. Anvisandet av lätttrafikleder i landskapsplanen utreds.

4. I landskapsplanen anvisas ett regionalt nätverk av båthamnar. Detta nätverk kompletteras av mindre lokala båthamnar som inte anvisas i landskapsplanen. Till grund för landskapsplanen uppgjordes en utredning över fiske- och småbåtshamnarna i Österbotten där hamnfunktioner, service och utvecklingspotential granskades. Över utredningen har begärts kommentarer av kommunerna. Kommunerna har också getts möjlighet att föreslå nya hamnar i landskapsplanen. Denna utredning kommer att kompletteras under sommaren 2018 och kommunerna har då en ny möjlighet att kommentera utredningen. I landskapsplanen anvisas fartygs- och båtleder enligt Trafikverkets klassificering 1–5.
5. Eftersom Waterloo i första hand är en skjutbana anvisas den inte som rekreations-/turismobjekt.
6. Tillåtna aktiviteter på naturskyddsområden fastställs genom lagstiftning samt skötselprogram inte med landskapsplan.
7. Arbetsplatsen är av regional betydelse. Verksamheten som bedrivs på området har inte sådana konsekvenser som kräver en beteckning för industri- och lagerområde. Området anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan med beteckningen "Område för arbetsplatser".
8. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 anvisas överföringsavlopp från Korsnäs kyrkby via Korsbäck till Petalax, och samtidigt stryks objektsbeteckningen för avloppsreningsverket (etj) i Korsnäs kyrkby.
9. I landskapsplanen anvisas ett nätverk av regionalt betydande skjutbanor. Detta nätverk kompletteras av lokala skjutbanor som inte anvisas i en landskapsplan.

Bemötande:

1. Planbeteckningen förlängs i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 till Bäckliden.
2. Detta utreds tillsammans med NTM-centralen i Södra Österbotten och miljöministeriet.

700 v-m² är utrymmeskrävande handel och 7 000 v-m² är specialvaruhandel, torde ingen skild utredning behövas, eftersom det också var möjligt att komplettera landskapsplanen med Torkkola vindkraftpark.

2.14 KASKÖ STAD

1. Den tryckavloppsledning som Aqua Botnica har byggt borde anges i landskapsplanen. Det överföringsavlopp som är inritat på kartan finns inte, så det bör tas bort eller anvisas som ett överförings-/tryckavlopp som eventuellt byggs senare.
2. I den nya detaljplanen finns en T/kem-beteckning också i hamnen. Kaskö hamn borde även i landskapsplanen ha en T/kem-beteckning, precis som i den nya detaljplanen för hamnen.
3. Kaskö Energis fjärrvärmeenhet saknas i landskapsplanen. Den borde anges i landskapsplanen.
4. Friluftsleden och utsiktstornet vid Hemträsket borde synas i landskapsplanen.
5. Eskilsö färjeled bör anges i landskapsplanen.
6. Kaskö hamn hör till det europeiska nätverket av TEN-T-hamnar. Detta bör anges i landskapsplanen, liksom också trafikförbindelsen till Sverige (NECL).
7. Det ska framhållas i landskapsplanen att Sydösterbottens utvecklingszon är viktig för Kaskö och hela regionen. Landskapsplanen bör visa att Kaskö är en viktig del av landskapet Österbotten. Planen bör vara ett stöd för industriella och andra investeringar i området, effektivisera utvecklingszonen samt funktioner på riksväg 8. Landskapsplanen måste också visa att infrastrukturutvecklingsprojekten i regionen är brådskande.

Bemötande:

1. Avloppsreningsverket i Kaskö är i landskapsplanen anvisat som ett regionalt betydande avloppsreningsverk. Dit leds avloppsvatten inte bara från Kaskö stad utan även från Östermark och Närpes. Befintliga regionalt betydande överföringsavlopp har anvisats i landskapsplanen. Österbottens landskapsplan 2040 visar situationen år 2040. På lång sikt kan avloppsvattnet från Kristinestad ledas till Kaskö, och i planen anvisas detta med ett förbindelsebehov för överföringsavlopp.
2. Enligt Tukes finns det i Kaskö hamn en T/kem-anläggning med en konsulteringszon på 200 meter. De T/kem-områden som har anvisats i landskapsplanen har en konsulteringszon på minst 1000 m.
3. Planeringsbestämmelsen för områdesbeteckningen T i landskapsplanen kompletteras med en mening om att energiförsörjning är möjlig på området.
4. I landskapsplanen anvisas ett nätverk av rekreationsområden samt rekreations- och turistobjekt på landskapsnivå, vilket inte utesluter att det finns viktiga objekt på lokal nivå.
5. Färjeleden Eskilsö i Kaskö anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.
6. Status för trafikleder och trafikområden, intressebevakningsfrågor eller andra samsamarbetsområden, exempelvis status i TEN-T eller som Europaväg, korridorerna North-East Cargo Link (Necl) eller Midway Alignment, har inte angetts i landskapsplanen. I planen behandlas bara de viktigaste markanvändningsfrågorna. Planbeskrivningen kompletteras till denna del.
7. I landskapsplanen anvisas tre utvecklingszoner som sträcker sig över landskapsgränsen. En av dem är Sydösterbottens utvecklingszon, med vilken anvisas en zon där godstransport och pendling mellan Kaskö och Seinäjoki utvecklas. Med beteckningen för Sydösterbottens utvecklingszon anvisas Sydbottenbanan, stamväg 67 och Kaskö hamn med anslutande markanvändning. Planeringsbestämmelsen lyfter fram strävan att främja arbetskrafts- och godsrörligheten, utveckla fungerande trafikledor och deras knutpunkter samt säkra godstågstrafik på Sydbottenbanan. Zonen är ett av spjutspetsprojekten i Österbotten.

2.15 KRISTINESTADS STAD

1. Sydösterbottens utvecklingszon bör utvidgas till att omfatta vägen från Björnö hamnområde till riksväg 8 samt stamväg 67.
2. Riksväg 8 söderut från Kristinestad mot Björneborg bör utgöra ett av landskapets spetsprojekt för trafik och logistik.
3. Infarten till företaget Öströmin Perunatuote vid riksväg 8 i Ömossa är farlig och bör anvisas med beteckningen "Väglinje som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang". Detta gäller även väg 663 mot Bötom.
4. Björnö industriområde bör anvisas med en beteckning som möjliggör all industriverksamhet samt en eko-beteckning som inte begränsar annan industriell verksamhet.
5. Tjockvägens industriområde bör i landskapsplanen anvisas som ett industri- och lagerområde.
6. Sideby havsvindkraftspark bör i enlighet med Kristinestads fullmäktiges beslut tas bort från landskapsplanen.
7. I landskapsplanen bör det tydligare framkomma att befintliga kraftledningsgator bör nyttjas samt jordkabel prioriteras vid dragning av nya kraftledningar.

Bemötande:

1. I landskapsplanen anvisas tre utvecklingszoner som sträcker sig över landskapsgränsen. En av dem är Sydösterbottens utvecklingszon, som är en utvecklingskorridor för trafik och då i första hand godstrafik (skogsindustrins, skogskemiindustrins samt lantbrukets massa- och bulkgodstrafik). Sådan trafik finns inte i Björnö hamn. I planeringsbestämmelsen för Sydösterbottens utvecklingszon betonas särskilt godstrafiken på Sydbottenbanan och stamväg 67. Utvecklingszonen är en beteckning för en utvecklingsprincip och dess avgränsning är informativ. Hamnen finns anvisad som hamnområde i landskapsplanen.
2. På basen av ett förslag från trafiksystemarbetsgrupperna valde landskapsstyrelsen ut fyra spjutspetsprojekt inom trafik i Österbotten: riksväg 3 Tammerfors–Vasa, riksväg 8 Vasa–Uleåborg, Kvarkenförbindelsen och utvecklingskorridoren i Sydösterbotten. Riksväg 8 mellan Kristinestad och Björneborg kan varken på basen av nuvarande eller prognostiserad trafikmängd vara ett spjutspetsprojekt.
3. Enbart sådana trafikprojekt som har en regional betydelse på övrig markanvändning anvisas i landskapsplanen. Mindre projekt, planer och planeringsbehov behandlas i trafiksystemplanen. Infarten till företaget Öströmin Perunatuote och väg 663 mot Bötom borde egentligen vara i NTM-centralen i Södra Österbottens åtgärdsprogram.
4. På Björnö industriområde tillsätts i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 en eko-objektbeteckning, vilket bör beaktas i de mer detaljerade planerna för området.
5. Tjockvägens industriområde har förutsättningar att utvecklas till ett regionalt betydelsefullt industriområde som dessutom stöder befintlig samhällsstruktur. Området anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 som ett industri- och lagerområde.
6. Landskapsstyrelsen beslutade på sitt möte 29.1.2018 att Sideby havsvindkraftspark ska finnas med i Österbottens landskapsplan 2040 eftersom landskapsfullmäktiges beslut från 15.11.2017 inte kan anses vara ett slutgiltigt beslut. Vindkraftsområden har inte behandlats vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040 utan alla områden för vindkraftverk har i sin helhet överförts från Österbottens landskapsplan 2030 och etappplan 2.
7. I planeringsbestämmelsen för kraftledning och förbindelsebehov av kraftledning står det att nuvarande kraftledningsgator bör i mån av möjlighet användas vid förstärkning av kraftledningar och byggandet av nya kraftledningar samt att det mest ändamålsenliga

8. I planbeskrivningen står det att avloppsvattnet från Kristinestad på lång sikt kunde ledas till Kaskö och på kartan anvisas detta med förbindelsebehov för överföringsavlopp. Detta omnämmande samt planbeteckning bör tas bort eftersom det är kommunen själv som bör bestämma vart avloppsvattnet ska ledas.
9. Idrottsområdet Kristinaplan bör tas med som ett rekreationsobjekt i tabellen på sid 62 i planbeskrivningen.
10. Kanonvikens rekreationsområde bör förminskas österifrån för att möjliggöra en utvidgning av området för fritidsbostäder.
11. Rekreationsområdet vid Bötombergen får inte förhindra förverkligandet av gällande detaljplan som möjliggör byggandet av fritidsbostäder.
12. Utvecklingsområde för turism och rekreation bör även omfatta Bötombergen-området.
13. Tätortsbeteckningen för Kristinestads centrum bör utvidgas söderut mot Skata.
14. Planbeskrivningens text om social- och hälsovård bör kompletteras med en text som beskriver situationen i Kristinestad (se utlåtande).
15. Planbeskrivningens text om näringsliv och kunnande bör kompletteras med en text om besöksnäringen.
16. Planbeskrivningens text om region- och samhällsstruktur kunde samarbetet mellan Kristinestad och Bötom, Teuva och Kauhajoki nämnas.

2.16 KAUHAVA STAD

- Inga anmärkningar.

2.17 ÖSTERMARK KOMMUN

- Inga anmärkningar.

2.18 UMEÅ KOMMUN

- Ger inget utlåtande.

alternativet bör utredas i den mer detaljerade planeringen. I planbeskrivningen står det dessutom att jordkabel bör användas i mån av möjlighet. Användningen av jordkabel ska betonas mer i planbeskrivningen samt i planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för kraftledning.

8. I landskapsplanen anvisas reningsverken i Kaskö och Kristinestad som reningsverk av regional betydelse. På lång sikt kunde avloppsvattnet från Kristinestad ledas till Kaskö. I landskapsplanen anvisas detta som ett förbindelsebehov. Med tanke på framtiden är det bra att anvisa ett förbindelsebehov för att möjliggöra att avloppsvattnet leds till ett fåtal regionalt betydelsefulla avloppsreningsverk. Denna lösning har tagits fram under möten och workshopar under planprocessen.
9. Idrottsområdet Kristinaplan anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 som ett rekreations-/turismobjekt.
10. Kanonvikens rekreationsområde justeras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 i enlighet med stadens önskemål.
11. Rekreationsområdesbeteckningen (V) ändras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 till två separata rekreations-/turismobjektsbeteckningar (v) med ett enhetligt friluftslednätverk som sammanbinder områdena med varandra och till friluftslednätverket på landskapsnivå.
12. Som utvecklingsområden för turism och rekreation anvisas i landskapsplanen de områden som i landskapsstrategin lyfts fram. Bötomberget är inte ett av dem men däremot är Kristinestads trähusstad det.
13. Kristinestads område för tätortsfunktioner utvidgas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 söderut mot Skata.
14. I kapitel tre beskrivs landskapet Österbotten i korthet och ges en mycket allmän bild av social- och hälsovården i landskapet. Texten är tagen ur Österbottens landskapsprogram 2018–2021.
15. Planbeskrivningen kompletteras med en text om besöksnäringen.
16. Planbeskrivningen kompletteras med en text om samarbetet mellan Kristinestad och Bötom, Teuva och Kauhajoki.

2.19 SÖDRA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

1. Utkastet till landskapsplan är professionellt gjort och plandokumentens visuella utformning är mycket bra. Plankartan och temakartorna är karttekniskt och till sitt informationsinnehåll tydliga, och den digitala karttjänsten är en utmärkt service för kartanvändarna.
2. Växelverkan under planprocessen har varit direkt och bra. Södra Österbottens förbund hoppas på en aktiv dialog även framöver.
3. Landskapsplanens riktlinjer för trafiken och logistiken är lyckade (Vasa-Seinäjäjoki utvecklingszon, Sydösterbottens utvecklingszon, stamväg 67 som anvisas som en väglinje som bör förbättras).
4. I etapplandskapsplan II för Södra Österbotten är största delen av riksväg 19 anvisad som en väg som ska förbättras. Det vore bra om det avsnitt av riksvägen som sträcker sig in i Österbotten likaså anvisas som en vägförbindelse som bör förbättras, så att hela sträckan kan hållas i samma skick. För beteckningen talar också det faktum att i en utredning om riktlinjerna för det centrala huvudvägnätet pekas sträckan ut som en stomled för tung trafik.
5. Statens beslut om stamnät kommer att bidra till att ge vägledning i utvecklingen och underhållet av väg- och bannätet, och riksomfattande utvecklingsprojekt kommer att slås fast i den riksomfattande trafiksystemplanen. I planförslaget vore det skäl att identifiera och diskutera följderna av dessa viktiga riktlinjer.
6. Storkyro kommun överförs vid ingången av år 2020 till landskapet Södra Österbotten. Vid behov torde ett arbetsmöte om de beteckningar och bestämmelser som berör Storkyro kommun kunna hållas mellan landskapsförbunden och Storkyro kommun.

2.20 SATAKUNTA FÖRBUND

1. Målsättningarna för Österbottens landskapsplan 2040 är bra.
2. Samarbetet är fungerande och växelverkan med olika aktörer i Satakunta har skötts väl.
3. Ingenting att anmärka mot planutkastet.

2.21 KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

1. Det är väsentligt att förutse de trafikförbindelser som behövs genom att i första hand utveckla befintliga huvudtrafikleder och trafiknätverk och göra samhällsstrukturen mera sammanhängande så att behovet av personbilstrafik är så litet som möjligt och utsläppen från trafik minskar.
2. Bullerområden vid flygplatser ska särskilt uppmärksammas och planläggning för bostadsbyggande undvikas på områden som

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Utgångspunkten i landskapsplanen har varit att anvisa bara sådana trafikprojekt som har regional betydelse för övrig markanvändning. På riksväg 19 har anvisats ombyggnad av korsningen i Ytterjeppo till en planskild korsning.
5. Noteras.
6. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.

- kan begränsa utvecklingen av flygplatserna.
3. Det är viktigt att trafiklösningarna i den slutliga planen är förenliga med kommunikationsförvaltningens synpunkter. Planlösningen tar inte ställning till planeringen och finansieringen av samt tidpunkten för enskilda projekt.
  4. Vid vindkraftsutbyggnad är det viktigt att följa kommunikationsministeriets anvisningar.

2.22 NTM-CENTRALEN I SÖDRA ÖSTERBOTTEN

1. Planbeskrivningen är tydligt formulerad och innehåller motiveringar till planlösningarna. Exempelvis naturen och miljön i Österbotten är väl beskrivna. Plankartan är överskådlig, vilket främjar genomförandet av planen.
2. Det är motiverat och ändamålsenligt att gå in för en rullande landskapsplanläggning. På så sätt blir det lättare att hålla landskapsplanen aktuell, och det behövs inga etappplaner som är svåra att ta ställning till.
3. Samarbetet mellan myndigheterna har varit väl organiserat och gott, och NTM-centralen i Södra Österbottens tidigare synpunkter har beaktats i stor utsträckning.
4. De nya riksomfattande målen för områdeanvändningen träder i kraft 1.4.2018 och kommer att gälla den landskapsplan som nu görs upp.
5. De organisatoriska förändringarna inom sociala sektorn och vården och deras konsekvenser för region- och samhällsstrukturen samt servicenätverket har inte behandlats i utkastet till landskapsplan.
6. Remissinstanserna har inte tillgång till utredningen om närservice.
7. Motiveringarna och utgångspunkterna till hur nätverket av kommersiell service har tagits in i landskapsplanen är tydligt redovisade. Framöver blir det svårare att hålla kvar närservice i kommunernas centrumområden, eftersom den nedre gränsen för en stor detaljhandelsenhet har höjts i lagen till 4 000 kvadratmeter våningsyta. Går det att påverka utvecklingen genom att exempelvis i de allmänna bestämmelserna i landskapsplanen ange principer för placering av sådan kommersiell service som är mindre än en stor detaljhandelsenhet?
8. Enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen ska samtliga grundvattenområden ses över och klassificeras på nytt. Arbetet har inletts först nyligen. Planbeskrivningen kan kompletteras med ett omnämnande om att gränserna för och klassificeringarna av vissa grundvattenområden kommer att ändra under planprocessen.
9. I planeringsbestämmelserna för olika zoner sägs att planering av markanvändningen bör ske i samarbete över kommungränserna.

3. Noteras.

4. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.

2. Noteras.

3. Noteras.

4. De nya riksomfattande målen för områdeanvändningen beaktas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.

5. De organisatoriska förändringarna inom sociala sektorn och vården och deras konsekvenser för region- och samhällsstrukturen samt servicenätverket behandlas på landskapsplannivå i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040, om det är nödvändigt och möjligt.

6. Närservice granskas i utredningen "Centrumnätverket i Österbotten", som finns på <https://www.obotnia.fi/omradesplanering/osterbottens-landskapsplan-2040/utredningar/>. Den nämns och finns länkad också i källförteckningen i planbeskrivningen. Länken läggs till i texten i planbeskrivningen.

7. En eventuell allmän bestämmelse för handel diskuteras med kommunerna.

8. Planbeskrivningen kompletteras med ett omnämnande om att gränserna för och klassificeringarna av vissa grundvattenområden kommer att ändra under planprocessen.

9. Meningen om att planering av markanvändningen bör ske i samarbete över kommungränserna flyttas till planeringsrekommendationen.

- En sådan bestämmelse kan utfärdas endast som en planeringsrekommendation.
10. Det är inte möjligt att utfärda en planeringsbestämmelse om att främja arbetskraftsrörligheten, eftersom en sådan bestämmelse är onödig när landskapsplanområdet planeras eller bebyggs.
  11. Beskrivningen av beteckningen för tätortsfunktioner, till den del som anger att områdena bör detaljplaneras, är otydlig och ska strykas.
  12. Områden i nätverket Natura 2000 som inrättas med stöd av naturvårdslagen bör anges med beteckningen SL och områden som inrättas med stöd av annan lagstiftning med beteckningen S. Området Ängesholmen borde anvisas med beteckningen SL.
  13. Det är skäl att hålla ett samråd med företrädare för Österbottens förbund, NTM-centralen i Södra Österbotten och Forststyrelsens naturtjänster om sätten att beteckna Natura-områden.
  14. Förbindelsebehov för kraftledningar har anvisats nära flera Natura-områden. Natura-värdena får inte försämrats.
  15. Planeringsbestämmelserna för rekreationsobjekt bör kompletteras med en formulering t.ex. i stil med denna: "På områden som ingår i nätverket Natura 2000 får rekreation utövas på sådant sätt som områdenas skyddsvärden medger. På områden med naturtyper som är skyddade med stöd av naturvårdslagen bör rekreation utövas så att naturtypernas karakteristiska drag inte äventyras."
  16. Positivt är att det i samband med planprocessen har funnits möjlighet att revidera regionplanens skyddsområden på landskapsnivå och se på behov av ekologiska förbindelser och vidsträckt enhetliga skogsområden som en del av grönområdesstrukturen. Informativt är att de myrmarker som myrskyddsarbetsgruppen har föreslagit ska vara nationellt värdefulla presenteras på kartor i planbeskrivningen.
  17. Det framgår inte av planbeskrivningen vilka områden som anvisas med skyddsbeteckningen SL8.
  18. Det vore skäl att anvisa en del av skyddsområdena (S) med beteckningen SL8, vilket innebär att de genomförs med stöd av naturskyddslagen.
  19. Det vore ändamålsenligt att anvisa områden som har skyddats genom det frivilliga skogsskyddsprogrammet Metso och kampanjen Finland 100 med beteckningen SL8, på ett sätt som är karttekniskt möjligt.
  10. För att öka förståelsen av planeringsbestämmelsen byts ordet 'arbetskraftsrörlighet' ut mot 'pendling'. Planlösningen inverkar på pendlingen.
  11. Meningen "Områden för tätortsfunktioner bör detaljplaneras" stryks ur beskrivningen av beteckningen för område för tätortsfunktioner.
  12. Områden i nätverket Natura 2000 som inrättas med stöd av naturvårdslagen anges i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 med beteckningen SL och områden som inrättas med stöd av annan lagstiftning med beteckningen S, om de har antingen förvärvats av staten eller inrättats med stöd av naturvårdslagen eller annan lagstiftning, t.ex. Ängesholmen. Detta förutsätter att Österbottens förbund får de uppgifter som behövs i formatet Shapefile.
  13. Ett samråd hålls inom kort med representanter för Österbottens förbund, den konsult som bedömer planens konsekvenser, NTM-centralen i Södra Österbotten, Forststyrelsen och Finlands skogscentral.
  14. Noteras.
  15. I planeringsbestämmelsen för planbeteckningen för rekreations- och turismobjekt sägs att vid planering och åtgärder bör speciellt naturvärdena uppmärksammas.
  16. Noteras.
  17. SL8-områdena finns uppräknade i den svenskspråkiga planbeskrivningen men har av misstag ramlat bort ur den finskspråkiga. De områden som anvisas med beteckningen SL8 är Hälsingön i Larsmo, Orisbergs ås i Storkyro, Storträsket i Kristinestad och Bredmossen i Närpes.
  18. I landskapsplanen finns inte bara beteckningen S. Där finns S1, som betecknar ett enligt forsskyddslagen skyddat vattendrag mot bygge av nya kraftverk, och S2, som är ett skyddsområde på landskapsnivå. Om det är fråga om att ändra S2-områden till SL8-områden kan det konstateras att under planprocessen har Österbottens förbund flera gånger bett att få information av NTM-centralen i Södra Österbotten om vilka S2-områden som eventuellt har inrättats med stöd av naturvårdslagen eller annan lag så att områdena skulle kunna anges med beteckningen SL8. Men vi har inte fått något svar på detta och har därför inte kunnat behandla områdena när planutkastet utarbetades.
  19. Under planprocessen har Österbottens förbund flera gånger bett att få information av NTM-centralen i Södra Österbotten om vilka områden som har skyddats genom det frivilliga skogsskyddsprogrammet Metso och kampanjen Finland 100, men vi har inte fått något svar på detta och har därför inte kunnat behandla dem när planutkastet utarbe-

20. Motiveringarna till behovsprövning av Natura-bedömning liksom också motiveringarna till varför områdena har tagits med i bedömningen är fullgoda. Slutsatsen av analysen är korrekt i fråga om för vilka 11 områden det anses vara nödvändigt med en mer detaljerad behovsprövning av Natura-bedömning. En mer detaljerad behovsprövning behövs också för Kvarkens skärgård, Bötomborgen, Tegelbruksbacken och Norrfjärdens skog.
21. Naturtyper som är skyddade med stöd av naturvårdslagen bör anvisas med objektbeteckningar i planen. De är åtminstone delvis belägna på samma områden som vissa objekt med beteckningen ge. Det borde framgå av planbestämmelserna att naturtypernas karakteristiska drag inte får ändras.
22. I landskapsplanen har flera rekreationsobjekt anvisats på Natura 2000-områden. Den huvudsakliga användningsformen på områdena är naturskydd, och rekreation ska utövas och konstruktioner för rekreation utformas så att områdenas naturvärden inte äventyras. Rekreationsobjekt kan anvisas på Natura-områden och områden som ingår i naturskyddsprogram om det inte står i strid med områdets skyddsvärde. Det bör göras en bedömning av vilka konsekvenser rekreation har för områdenas naturvärden.
23. I planutkastet finns beteckningar för områdesreserveringar för rekreation anvisade på Natura 2000-områden, som är reserverade för naturskydd. De vore bra att ändra dem till en beteckning för rekreationsobjekt.
24. Det är viktigt att alla kända planer för förbättring av vägnätet och föreslagna åtgärder i trafiksystemplanen finns på landskapsplan-kartan. Följande vägvagnitt borde få beteckningen "Ny väglinje eller väglinje som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang":
- ▶ omkörningsfiler i Ytterjeppo, Kovjoki och Edsevö enligt projektkortet för sträckan Vasa–Uleåborg på riksväg 8.
  - ▶ riksväg 8 på sträckan Stormossen–Kvevlax.
  - ▶ den föreslagna hamnvägen söder om Vasa, mellan riksväg 3 och landsväg 717, eftersom vägförbindelsen finns med i utkast till generalplaner för området
25. Läget för den nya planskilda anslutningen i Kvevlax borde flyttas i riktning mot Vasa enligt den nya vägnätsplanen.
26. Beteckningen "Ny väglinje eller väglinje som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang" kunde strykas från följande vägvagnitt: a) förbindelseväg 17663 på sträckan Sundom–Malax. b) regionväg 673 på sträckan mellan riksväg 8 och regionväg 687
27. Det vore bra att skilja på planskilda anslutningar som ska förbättras och nya planskilda anslutningar med olika beteckningar, eftersom storleksordningen på finansieringen är olika beroende på om det ska byggas en tades.
20. Det är skäl att hålla ett samråd om behovsprövning av Naturabedömning med Österbottens förbund, NTM-centralen i Södra Österbotten och den som gör behovsprövningen.
21. I planeringsbestämmelsen för värdefulla geologiska formationer sägs att markanvändning och åtgärder i området bör planeras så att de geologiska och biologiska särdragen tryggas.
22. Noteras.
23. De områden som har anvisats med en beteckning för rekreationsområde förses istället med en beteckning för rekreations-/turismobjekt.
24. Vägvagnitten med omkörningsfiler i Ytterjeppo, Kovjoki och Edsevö samt sträckan Stormossen–Kvevlax anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040. Sträckan mellan riksväg 3 och landsväg 717 (Lillkyrovägen) har beteckningen för riktgivande vägtrafikförbindelse, eftersom det ger större frihet i placeringen av vägen.
25. Utredningarna undersöks för att se ifall det finns tillräckliga förutsättningar att flytta den planskilda anslutningen.
26. Väg 17663 Sundom–Malax anvisas i landskapsplanen som en förbindelseväg och inte som en ny väglinje eller väglinje som bör förbättras. Landsväg 673 från Närpes i riktning mot Östermark på sträckan mellan riksväg 8 och stamväg 67 har kommit upp i arbetet med trafiksystemplanen eftersom vägen används för regional pendlingstrafik och specialtransporter, men vägen är småskalig (har relativt smal tvärsektion) och i dåligt skick.
27. Landskapsplanen tar upp sådana markanvändningsfrågor som har åtminstone regional betydelse, men den tar inte ställning till vad åtgärderna kostar. Kostnaderna avhandlas med fördel i trafiksystemplanen. Ur ett markanvändningsperspektiv är det ingen skillnad på ny planskild anslutning eller anslutning som ska förbättras. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 anvisas befintliga planskilda anslutningar och anslutningar som ska förbättras med en planbeteckning och helt nya planskilda anslutningar med en annan.

ny planskild anslutning eller göras förbättringar.

28. Det vore bra att komplettera planbeteckningarna för områden för tätortsfunktioner, arbetsplatser, service och handel med en planeringsbestämmelse om att säkerställa tillgängligheten genom att utnyttja kollektivtrafik, gå och cykla.

2.23 LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERNORRLAND

- Inga anmärkningar.

2.24 LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTEN

1. Det är positivt att Österbottens förbund betonar vikten av samarbete över Kvarken.
2. Utkastet till Österbottens landskapsplan 2040 går väl i linje med samrådsversionen av den svenska havsplanen.

2.25 REGION VÄSTERBOTTEN

1. Det viktigaste temat för Österbotten vad gäller internationella nätverk är TEN-T-stamkorridorens eventuella utvidgning kring Bottenviksbågen, vilken skulle medföra betydande konsekvenser på Österbottens, grannlandskapens och hela Finlands regionala ställning i det europeiska regionnätverket. Landskapsplanens trafikbeteckningar och målet på en kontinuerlig fartygs- och flygtrafik knyter även samman med en internationell tillgänglighet.
2. Region Västerbotten ser fram mot ett fortsatt gott samarbete med Österbotten i gemensamma intressen, som TEN-T-arbetet och havsplaneringen i Östersjöregionen.

2.26 MUSEIVERKET

1. Landskapsplanen lyfter fram varierande och mångfacetterade kulturmiljöer och kulturarv, vilka ses som en styrka i ett gott liv och en god livsmiljö.
2. Den digitala utformningen är informativ och möjliggör tillgång till aktuell och uppdaterad information. Utformningen av planen möjliggör också en s.k. rullande planläggning.
3. Värdena i kulturmiljön beaktas i planutkastet och redovisas tydligt i planbeskrivningen.
4. Det vore skäl att göra utredningar om nyare byggnadsbestånd och industriella miljöer.
5. Inventeringen av vårdbiotoper är gjord på 1990-talet, så det finns ett behov av att upp-

28. I planeringsbestämmelsen för område för tätortsfunktioner sägs att kollektivtrafiken och nätverket av gång- och cykeltrafikleder bör utvecklas för att förbättra tillgängligheten till offentlig och kommersiell service samt rekreationsområden. I planeringsbestämmelserna för områden för service och arbetsplatser sägs att det ska fästas uppmärksamhet vid tillgängligheten och trafikarrangemangen. Planeringsbestämmelsen kan omformuleras så att uppmärksamhet bör fästas vid tillgängligheten särskilt med kollektivtrafik, gång och cykling. Handel behandlas inte i denna plan, så planeringsbestämmelsen för område för handel ändras inte nu.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.

2. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Målet är att göra en gemensam inventering av moderna kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå tillsammans med landskapen Mellersta Österbotten och Södra Österbotten så att eventuella värdefulla objekt på landskapsnivå kan anvisas i förslaget till landskapsplan. Beroende på tillgängliga resurser kan industriella miljöer behandlas i nästa landskapsplan.
5. Det är NTM-centralerna som är ansvariga för att göra en uppdaterande inventering av

- datera den.
6. Med tanke på fornlämningarna är det speciellt bra att objektbeteckningen på den digitala plankartan är kopplad till Museiverkets tjänst "Kulturmiljöns servicefönster/fornlämningsregister", vilket ger möjlighet att kontrollera att informationen är aktuell och uppdaterad.
  7. Uppgifterna om fornlämningar under vatten är bristfälliga, eftersom inventeringarna under vatten är mycket få. Också inventeringarna av fornlämningar på land är ojämna och behöver uppdateras. I bemötandet till PDB konstaterar Österbottens förbund att det ankommer på Museiverket att inventera fornlämningar. Det stämmer inte, utan den som planerar markanvändningen ska se till att inhämta tillräckligt med aktuella fakta för olika plannivåer som underlag för planlösningarna och bedömningen av deras konsekvenser.
  8. Det är viktigt att notera kulturarvet på myrmarker. Enligt förbundets bemötande till PDB kommer också kulturarvet på myrmarker att beaktas när förbundet går in för en rullande landskapsplanläggning.
  9. Väglinjer som bör förbättras och nya väglinjer jämte anslutningsarrangemang har stor inverkan på kulturmiljön och det fysiska landskapet. Detta gäller bl.a. följande vägplaner: behov av vägtrafikförbindelse Sundom–Solf, behov av vägtrafikförbindelse Öjen–Malax, riktgivande eller alternativ vägsträckning Vikby–Martois–Kuni, riksväg 18 omkörningsfil Orismala–Leväluhdantie, ny väglinje eller väglinje som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang för omkörningsfil på riksväg 8 i Oravais, riksväg 8 omkörningsfil i Pörtom. Att få väglinjerna anpassade till kulturvärdena och kulturlandskapet kräver omsorgsfull planering på alla plannivåer.
  10. Utredningarna om det kulturarv som hör ihop med vägnätet behöver uppdateras.
  11. Planeringsbestämmelsen för Kvarkens världsarv skulle kunna kompletteras så att också de kulturhistoriska värdena ska bevaras. Det är viktigt att det arkeologiska och byggda kulturarvet i Kvarken bevaras som en del av det mångformiga landskapet i världsarvet.
  12. I samband med planering av vindkraftsparker bör man se till att inventeringar av arkeologiskt kulturarv uppdateras.
  13. Det är skäl att komplettera planeringsbestämmelsen för havsvindkraftverk med ett tillägg om att man vid projektering ska vara beredd att utreda kulturarv under vatten. Den nuvarande bestämmelsen är inte tillräckligt tydlig och förbiser det faktum att fornlämningsregistret inte innehåller fullständig information om fornlämningar under vatten, utan de behöver utredas.
6. Noteras.
    - vårdbiotoper.
  7. Utredningarna är tillräckliga på landskapsplannivå och uppdateras allt eftersom Museiverkets register uppdateras.
  8. Noteras.
  9. I planeringsbestämmelsen för behov av vägtrafikförbindelse sägs att i planeringen av vägtrafikförbindelsen bör behovet av den utredas samt dess konsekvenser och betydelse för regionen preliminärt identifieras. I den fortsatta planeringen bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas. I planeringsbestämmelsen för riktgivande eller alternativ vägsträckning sägs att i den fortsatta planeringen bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas. De nya vägsträckornas konsekvenser för kulturmiljön bedöms i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.
  10. Utredningarna är tillräckliga på landskapsplannivå och uppdateras allt eftersom Museiverkets och Trafikverkets register uppdateras.
  11. Kvarkens skärgård har utnämnts till världsarv på geologiska grunder.
  12. I Österbottens landskapsplan 2040 behandlas inte vindkraft, utan alla områden för vindkraftverk har överförts till den direkt från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2. I planeringsbestämmelsen för "Område för vindkraftverk" sägs att vid planering av området ska konsekvenserna för kulturmiljöer beaktas och att det i den mer detaljerade planeringen av vindkraftsområdet ska fästas uppmärksamhet vid att kulturmiljöernas värden bevaras.
  13. Österbottens förbund anser att den nuvarande planeringsbestämmelsen, som säger att fornlämningar ska beaktas vid planering och byggandet av det havsbaserade vindkraftsområdet, är tillräcklig.

14. På temakartan har delar av världsarvet beteckningen för s.k. tysta områden, men i planutkastet finns också ett behov av vägtrafikförbindelse inritat i världsarvet.
15. Den mängd information som har komprimerats på plankartorna ställer på vissa ställen till med problem för den grafiska utformningen och tolkningen av innehållet. Kulturmiljöerna är till sin form och färg nära varandra, och på vissa ställen är det svårt att se någon skillnad på dem på plankartan. I synnerhet överlappande beteckningar för små områden på landskapsnivå och avsaknaden av en gränslinje i beteckningarna gör det svårt att uppfatta objekten. Två olika beteckningar har använts för att ange byggda kulturmiljöer av riksintresse.
16. I det digitala planutkastet är det lätt att titta på objekt, områden och beteckningar på många olika nivåer.
17. Skyddsbestämmelsen för fornlämningsobjekt skulle kunna ändras att lyda: "Vid åtgärder eller planer som berör fornlämningar och deras fredningsområden ska förfaras på det sätt som föreskrivs i lagen om fornminnen. Museimyndigheten (Museiverket eller landskapsmuseet) bör rådfrågas i god tid i förväg om åtgärder eller planer som berör fredningsområdet och de fornlämningar som avgränsas av det, liksom om avsikter att ändra markanvändningen i närmiljön. Bestämmelsen gäller alla fasta fornlämningar, även de som inte är införda i Museiverkets register."

2.27 TRAFIKVERKET

1. När det gäller landsvägar hänvisar Trafikverket till NTM-centralen i Södra Österbottens utlåtande.
2. I planutkastet finns många nya planskilda anslutningar av vilka det i många fall närmast är fråga om ett behov av att förbättra en befintlig planskild anslutning. Planbeteckningen för ny planskild anslutning eller anslutning som ska förbättras skulle kunna delas upp i en beteckning för ny planskild anslutning och en beteckning för planskild anslutning som ska förbättras.
3. Planbeteckningarna för landsvägar skulle kunna omgrupperas så att riksvägar och stamvägar anvisas med samma beteckning samt regionala vägar och förbindelsevägar med samma beteckning. Ställen som ska förbättras väsentligt, motorvägar och flerfiliga avsnitt kunde gärna särskiljas från andra med egna beteckningar.
4. På riksväg 8 bör omkörningsfiler anvisas enligt de senaste utredningarna. Läget för den nya planskilda anslutningen i Kvevlax borde flyttas enligt de senaste utredningarna och

14. Alla behov av vägtrafikförbindelser är inritade som potentiella bullerkällor i temakartan över tysta områden. Dessa har inte kunnat beaktas i själva analysen då de eventuella kommande vägarnas hastighetsbegränsningar och antalet fordon per dygn inte är kända.
15. Nationellt värdefulla landskapsområden och byggda kulturmiljöer av riksintresse går ibland på varandra. Därför anvisas landskapsområden med ett horisontalt linjemönster och byggda kulturmiljöer med ett vertikalt linjemönster. Om båda finns på samma område bildas ett rutmönster på kartan. Kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå skiljer sig från dessa på så sätt att de saknar en gränslinje. Förbundet undersöker hur områdena skulle kunna synas och hållas isär bättre också när det är fråga om små områden. Kulturmiljöer av riksintresse har anvisats med områdes-, linje- och objektbeteckningar. På grund av landskapsplanens skala har små områden anvisats som objekt. Gamla Vasa kanal är angiven med en linjebeteckning.
16. Noteras.
17. Skyddsbestämmelsen för fornlämningsobjekt ändras att lyda enligt följande: "Museimyndigheten bör rådfrågas om åtgärder eller planer som berör fredningsområdet och de fornlämningar som avgränsas av det, liksom om avsikter att ändra markanvändningen i närmiljön. Bestämmelsen gäller alla fasta fornlämningar, även de som inte är införda i Museiverkets register."

Bemötande:

1. Noteras.
2. Landskapsplanen tar upp sådana markanvändningsfrågor som har åtminstone regional betydelse, men den tar inte ställning till vad åtgärderna kostar. Kostnaderna avhandlas med fördel i trafiksystemplanen. Ur ett markanvändningsperspektiv är det ingen skillnad på ny planskild anslutning eller anslutning som ska förbättras. I förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 anvisas befintliga planskilda anslutningar och anslutningar som ska förbättras med en planbeteckning och helt nya planskilda anslutningar med en annan.
3. Tanken har varit att hålla riks- och stamvägarna åtskilda bl.a. med hjälp av linjens tjocklek. För att kunna skilja på landsvägar har de dessutom markerats med bokstavs-förkortningarna "vt/kt/st/yt". Detta kommer kanske ändå inte fram tillräckligt tydligt i det digitala kartutkastet och utreds till förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.
4. Platserna för utbyggnad med omkörningsfiler ses över. Utredningen undersöks för att

den riktgivande funktionen hos beteckningen för ny förbindelse mellan riksväg 3 och stamväg 717 strykas.

5. I Vasa bör man vid förbättring av riksväg 8 och Förbindelsevägen i Vasa ta hänsyn till de riksomfattande målen för områdesanvändningen med dess mål att utveckla det riksomfattande trafiksystemet och säkerställa resekedjor.
6. Planbeteckningen för banavsnitt som ska förbättras bör strykas från Sydbottenbanan mellan Seinäjoki och Kaskö. Banan kan bara anges som en förbindelsebana. I den planeringsbestämmelse som eventuellt läggs till i beteckningen kan det konstateras: "På banavsnittet vidtas förberedelser för grundliga förbättringsåtgärder enligt behov och trafikutredningar." Under Sydösterbottens utvecklingszon bör texten om utveckling av banan strykas, eftersom utvecklingen utgår från landsväg 67.
7. Underhålls- och förbättringsåtgärder på farleder, till exempel muddring samt installation av och service på säkerhetsanordningar, får inte äventyras eller försvaras på grund av skydds-beteckningar som har anvisats i planen.
8. Planeringsbestämmelsen för område för vindkraftverk bör kompletteras med ett tillägg om att farleder, sjötrafik och radarsystem ska beaktas.
9. När anvisade förbindelsebehov på havsområden åtgärdas ska förutsättningarna för sjötrafik säkerställas såväl när det gäller befintliga farleder som projekt över och under dem.
10. När det gäller flygtrafik hänvisar Trafikverket till kommunikationsministeriets, Finavias och Trafis utlåtanden.
11. Det vore bra att komplettera planbeteckningarna för områden för tätortsfunktioner, arbetsplatser, service och handel med en planeringsbestämmelse om att säkerställa tillgängligheten genom att utnyttja kollektivtrafik, gå och cykla.
12. Planeringsbestämmelserna för anslutningsstationer för kollektivtrafik och resecentrum borde kompletteras med ett tillägg om att behoven av anslutningsparkering ska beaktas vid noggrannare planering om området.
13. Cykellederna föreslås i utkastet till landskapsplan ha rättsverkningskraft. I landskapsplanläggningen presenteras de cykelleder som eftersträvas ofta på bilagekartor i planbeskrivningen. Det är ytterst viktigt att binda samman tätt bebyggda områden, handel, service och arbetsplatsområden samt rekreationsområden i städer och kommuncentrum med varandra genom ett nätverk av promenad- och cykelvägar i tätorterna.
14. I planbeskrivningen har planbeteckningen för områden för service (p) en otydlig place-

se ifall det finns tillräckliga förutsättningar att flytta den planskilda anslutningen i Kvevlax. Sträckan mellan riksväg 3 och landsväg 717 (Lillyrovägen) har beteckningen för en riktgivande vägtrafikförbindelse, eftersom det ger större frihet i placeringen av vägen.

5. Noteras.
6. Sydösterbottens utvecklingszon är ett av landskapets spjutspetsprojekt. Enligt planeringsbestämmelsen bör godstågstrafiken på Sydbottenbanan säkras. I utvecklingszonen är målet att se till både stamväg 67 och järnvägstrafiken med anslutande markanvändning så att de blir till ömsesidig nytta för varandra. Forsvarsmakten anser att banan behövs också med tanke på beredskapen. I planutkastet är Sydbottenbanan anvisad som förbindelsebana. Med betydlig förbättring avses i första hand förbättring av banans funktionalitet (bl.a. trafiksäkerhet, rimlig hastighet – en fartbegränsning på 30 km/h är inte rimlig) så att den motsvarar behovet. Avsikten är inte att kräva överdimensionerade investeringar utan att stötta och skapa förutsättningar för regional utveckling – allt enligt behov.
7. Noteras.
8. Planeringsbestämmelsen för de havsbaserade vindkraftsområdena ändras så att den har samma lydelse som planeringsbestämmelserna för andra områden för vindkraftverk och kompletteras med ett omnämnande av sjöfart.
9. Noteras.
10. Noteras.
11. I planeringsbestämmelsen för område för tätortsfunktioner sägs att kollektivtrafiken och nätverket av gång- och cykeltrafikleder bör utvecklas för att förbättra tillgängligheten till offentlig och kommersiell service samt rekreationsområden. I planeringsbestämmelserna för områden för service och arbetsplatser sägs att det ska fästas uppmärksamhet vid tillgängligheten och trafikarrangemangen. Planeringsbestämmelsen kan omformuleras så att den nämner att uppmärksamhet bör fästas vid tillgängligheten särskilt med kollektivtrafik, gång och cykling. Handel behandlas inte i denna plan, så planeringsbestämmelsen för område för handel ändras inte nu.
12. Planeringsbestämmelserna för anslutningsstationer för kollektivtrafik och resecentrum kompletteras med ett tillägg om att behoven av anslutningsparkering ska beaktas vid noggrannare planering om området.
13. Riktgivande friluftsled, riktgivande cykelled och paddlingsled ändras till beteckningar för utvecklingsprinciper.
14. Områden för service lyfts fram tydligare i beskrivningen till förslaget till Österbottens

ring i anslutning till beteckningarna för handel. Ingenstans sägs det klart och tydligt vilka funktioner som kommer på ett område för service och vilka konsekvenser de kommer att ha för trafiken. Trafikmässigt problematiska områden för handel och service är kmt-beteckningen i Kronoby (långt från området för centrumfunktioner i Kronoby), p i Jakobstad (beläget på bägge sidor om landsväg 68), p i Närpes (långt från tätortsområde) och p i Kristinestad (långt från tätortsområde).

15. Det vidsträckta industri- och lagerområde T/kem som har anvisats mellan riksväg 3, Vasa flygplats och järnvägen mellan Seinäjoki och Vasa är tillräckligt motiverat.
16. Hur och när ekologiska förbindelser beaktas avgörs från fall till fall, och förbindelserna skapas ofta i samband med andra förbättringsåtgärder.
17. I utkastet till landskapsplan finns ingen närmare beskrivning av hur arbetet med landskapsplanen sker i förhållande till havspleneringen.
18. Före föreslagningsfasen borde det göras en bedömning av Österbottens landskapsplan 2040 enligt de riksomfattande mål för områdesanvändningen som träder i kraft 1.4.2018.
19. I förslaget till landskapsplan bör planbeskrivningen hållas tydligt åtskild från beteckningarna och bestämmelserna, eftersom planbeteckningarna och planbestämmelserna tillsammans med plankartan blir en plan med rättsverkningar. Planbeskrivningen får inga rättsverkningar.

2.28 TRAFIKSÄKERHETSVERKET, TRAFI

1. Det är bra att målsättningarna att minska trafikutsläpp, kontrollerat glesbyggnad och tanken om rörlighetszoner tas upp i utredningarna.
2. Det är viktigt att främja alternativa drivkrafter i kollektiv- och personbilstrafiken.
3. Av planbeteckningarna för trafik att döma har inga områden för flygtrafik anvisats alls i utkastet till landskapsplan.
4. På och nära ett flygbullerområde är det klokt att planera för mindre bullerkänsliga funktioner. Kurvan för 55 dB anger en genomsnittlig flygbullernivå per dygn, och om antalet bullerhändelser (med andra ord trafiken) eventuellt ökar blir bullerområdet större. Det är bra att ge akt på den möjligheten i planläggningen.
5. För planprojekten vore det bra att göra en trafiksäkerhetsgranskning, som ser på säkerheten och framkomligheten i trafiken.
6. Underhåll och förbättring av TFÄ-leder, särskilt de viktigaste transportlederna, bör framhållas i planläggningen.
7. Användning av intelligenta transportsystem

landskapsplan 2040. Alla de områden som nämns är befintliga regionalt betydande områden för handel eller service.

15. Noteras.

16. Noteras.

17. Förhållandet mellan landskapsplanen och havspleneringen är fortfarande oklart. Relationen beskrivs i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.

18. De nya riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040.

19. Ett dokument med namnet "Planbeteckningar och planeringsbestämmelser – Kaava-merkinnät ja suunnittelumääräykset" fanns tillgängligt redan i utkastfasen.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Frågan kan inte lösas på landskapsplannivå.
3. I utkastet till landskapsplan finns två områden för flygtrafik, anvisade med en beteckning för områdesreservering: de nationellt betydande flygplatserna i Vasa och Karleby-Jakobstad, samt deras flygbullerområden (55 db), vilka anvisas med en egenskapsbeteckning. Detta kommer kanske inte fram tillräckligt tydligt i karttjänsten.
4. I landskapsplanen har ingen ny bullerkänslig verksamhet anvisats på eller nära flygbullerområdena. Avgränsningen av området för tätortsfunktioner i Runsor ses över.
5. Det är lämpligt att göra säkerhetsgranskningen först när utredningsplanen och vägplanen görs upp, då det finns tillräckligt med information för en sådan granskning.
6. Lederna för transport av farliga ämnen har beaktats i landskapsplanen.
7. Intelligenta transportsystem och digitalisering har diskuterats under planprocessen, men vi har inte kommit fram till något svar på hur dessa borde synas i landskapspla-

bör beaktas och möjliggöras i planläggningen.

2.29 FINAVIA

1. Finavia har förberett sig på att förlänga landningsbanan på Vasa flygplats norrut. Än så länge är det inte aktuellt med förlängningen, men den ska finnas kvar som en reservering och beaktas när markanvändningen i området planeras.
2. I planutkastet har LL-områdena vid Vasa och Karleby-Jakobstad flygplatser förminskats jämfört med den gällande landskapsplanen. Finavia gör en översyn av avgränsningen av LL-områdena. Sidobanan på Vasa flygplats är stängd och till den delen kan avgränsningen av LL-området förminskas. Sidobanan på Karleby-Jakobstads flygplats används tillsvidare, så det måste fortsatt reserveras utrymme för den inom avgränsningen av LL-området.
3. Sättet att beteckna flygbullerområden borde ändras till en våglinje.
4. I utkastet till landskapsplan finns ett nytt område för tätortsfunktioner placerat nordost om Vasa flygplats, nära förlängningen av landningsbanan. Det är inte ändamålsenligt att placera nya bostadsområden nära flygplatsen.
5. Tillgängligheten till flygplatserna borde vidareutvecklas. I Vasa borde vägförbindelserna från omfartsvägen söder och väster om staden till flygplatsen vara smidigare. Vägförbindelsen från riksväg 8 till Karleby-Jakobstad flygplats borde förbättras.

2.30 FÖRSVARSMAKTEN

1. På plankartan bör beteckningen ep för Försvarsmaktens område ändras så att den följer gränserna för fastigheten 475-401-3-254.
2. Följande mening bör läggas till i planbestämmelsen om vindkraft: "Vid planering av området ska förutsättningarna för försvarsmaktens verksamhet säkerställas samt särskild hänsyn tas till de begränsningar som följer av nödvändigheten att säkerställa försvarsmaktens verksamhet, till exempel i fråga om radarsystem och radioförbindelser."
3. Eftersom enskilda vindkraftverk kan uppföras med stöd av kommunala planer samt bygglov och åtgärdstillstånd borde följande allmänna bestämmelse läggas till i kommunala byggnadsordningar som upprättas för området och vid behov även i andra kommunala planer: "Om vindkraftverk vars höjd överstiger 50 meter ska det alltid begäras ett separat utlåtande av försvarsmaktens Huvudstab. Ett utlåtande av Huvudstaben ska begäras också om små vindkraftverk vars

nen. I landskapsplanen anvisas ett datakommunikationsnät med mycket hög kapacitet.

Bemötande:

1. En eventuell förlängning av landningsbanan på Vasa flygplats norrut har beaktats i landskapsplanen.
2. Österbottens förbund inväntar Finavias granskning av områdesavgränsningarna vid Vasa och Karleby-Jakobstad flygplatser. Avgränsningen av LL-området vid Karleby-Jakobstad flygplats justeras i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 så att den motsvarar den nuvarande avgränsningen, om inte Finavias utredning visar att det är möjligt att ta bort sidobanan. Förslaget till avgränsning av LL-området vid Karleby-Jakobstad flygplats har kommit från Kronoby kommun.
3. Sättet att beteckna bullerområden stämmer överens med förslaget av landskapsförbundens och miljöministeriets gemensamma arbetsgrupp för revidering av landskapsplanbeteckningar.
4. I Vasa generalplan är området anvisat som ett småhusdominerat bostadsområde, AP. Området är i stor utsträckning bebyggt.
5. Vi instämmer. Det vore bra att fundera på detta när förbindelserna till storindustriområdet planeras. Ett möte om detta hålls med kommunerna och myndigheterna i regionen.

Bemötande:

1. Försvarsmaktens område i Malax anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 med en beteckning för områdesreservering (EP) enligt gränserna för den nämnda fastigheten.
2. I de nuvarande planeringsbestämmelserna för områden för vindkraftverk (utom för de havsbaserade vindkraftsområdena i Sideby och Korsnäs samt Bergö vindkraftspark) sägs att de begränsningar som försvarsmaktens verksamhet medför ska beaktas vid planering av området. Planeringsbestämmelsen för de havsbaserade vindkraftsområdena i Sideby och Korsnäs samt Bergö vindkraftspark ändras så att den har samma lydelse som planeringsbestämmelserna för andra områden för vindkraftverk.
3. Detta är inte en fråga för landskapsplanläggningen.

höjd understiger 50 meter, om fastigheten på vilken kraftverket byggs angränsar till ett område som Försvarsmakten använder.”

4. Vid planläggnings- och byggnadsarbeten ska Försvarsmaktens eventuella kabellinjer i eller i närheten av området beaktas. Kabel-linjernas placering ska klarläggas minst tio (10) dagar före avsedd byggstart.
5. Förutom av försvarsmakten ska utlåtanden om planläggning och markanvändning också begäras av Suomen Turvallisuusverkko Oy (STUVE Oy).

2.31 FORSTSTYRELSEN

1. När det gäller skyddsprogram och Natura bör områden som inrättas med stöd av naturvårdslagen anges med beteckningen SL, områden som inrättas med stöd av annan lagstiftning med beteckningen S. Också områden som inte hör till något skyddsprogram ska förses med en beteckning.
2. I planen borde också ingå sådana statliga skyddsområden som inte är Natura-områden och som inte nödvändigtvis hör till något skyddsprogram (eller så hör de till programmet för skydd av åsar, vilket inte finns med i planen) men de är ändå statliga skyddsområden som är reserverade för naturskydd. Exempel på sådana är METSO-områden eller områden som har anskaffats i samband med markförvärv och som sträcker sig utanför skyddsprogram och Natura. De största av dem borde ha beteckningen för områdesreservering S och de minsta objektbeteckningen S.
3. Beteckningarna för områdesreserveringar för rekreation ska strykas från statliga Natura 2000-områden som är reserverade för naturskydd, eftersom den huvudsakliga markanvändningsformen där är naturskydd. Rekreation kan tillåtas i den mån naturskyddet möjliggör detta.
4. I Risö har ett förbindelsebehov för kraftledning anvisats delvis inom ett Natura-område. Vid den beteckningen finns lämningar av fiskartorpares boningar, som inte är arkeologiskt inventerade. Boningarnas karaktär och omfattning bör utredas i samband med noggrannare planering.
5. Intill beteckningen för behov av vägtrafikförbindelse ”Världsarvsvägen” anvisas en riktgivande cykelled, som är tänkt att gå genom en fastighet som Forststyrelsen har förvärvat för skyddsändamål. En ny cykelled på en statlig fastighet som är reserverad för skyddsändamål är i princip inte möjlig. En cykelled över Uddströmmen skulle dessutom förutsätta att det byggs en bank eller en bro, vars konsekvenser för Natura-området måste utredas.
6. Vid behovsprövning av Naturabedömning

4. Detta är inte en fråga för landskapsplanläggningen.
5. Om förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 begärs ett utlåtande av Suomen Turvallisuusverkko Oy (STUVE Oy).

Bemötande:

1. De Natura 2000-områden som i landskapsplanens förslagsskede ska ändras att få en skyddsområdesbeteckning bör behandlas av berörda myndigheter innan ändringen görs. Utgångspunkten är att endast de områden som är i statens ägo eller redan skyddade anvisas med skyddsområdesbeteckningar i landskapsplanen. I sådana fall då avsikten är att Natura-området ska bli verklighet genom att det inrättas ett naturskyddsområde enligt naturvårdslagen används beteckningen SL naturskyddsområde som beteckning för områdesreserveringen. Om avsikten är att Natura-området ska genomföras med stöd av annan lagstiftning än naturvårdslagen, används en beteckning för områdesreserveringen i enlighet med det användningsändamål som planerats i planen.
2. Under planprocessen har Österbottens förbund flera gånger bett att få information av NTM-centralen i Södra Österbotten om vilka områden som har skyddats genom det frivilliga skogsskyddsprogrammet Metso och kampanjen Finland 100 samt information om eventuellt inrättande av S2-områden med stöd av naturvårdslagen eller annan lag så att områdena skulle kunna anges med beteckningen SL8, men vi har inte fått något svar på detta och har därför inte kunnat behandla dem när planutkastet utarbetades.
3. De områden som anvisats med en beteckning för rekreationsområde förses i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 istället med en beteckning för rekreations-/turismobjekt.
4. I planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för kraftledning sägs att i den mer detaljerade planeringen bör man utreda det mest ändamålsenliga alternativet med tanke på övrig markanvändning samt uppmärksamma kulturmiljövärdena.
5. I planeringsbestämmelsen för riktgivande cykelled sägs att vid planering och åtgärder bör speciellt naturvärdena uppmärksammas.
6. Vid behovsprövning av Naturabedömning för Natura-området Kristinestads skärgård beaktas de eventuella konsekvenser som be-

för Natura-området Kristinestads skärgård är det skäl att uppmärksamma de eventuella konsekvenser som beteckningen för den nya fartygsleden (Kristinestad–Kaskö) har.

teckningen för fartygsleden (Kristinestad–Kaskö) har. Leden finns anvisad som fartygsled redan i den nuvarande Österbottens landskapsplan 2030.

2.32 FINLANDS SKOGSCENTRAL

1. Österbottens landskapsplan är diger och har på ett övergripande sätt lyckats fånga de styrkor och utmaningar som Österbotten präglas av.
2. Planutkastet tar inte ställning till skogen som naturresurs. Bioenergi omnämns, men skogen ger så mycket mer. I framtiden kunde produkter ur skogen stå för en allt större del av råvarukonsumtionen och ersätta produkter som nu framställs av icke förnybara råvaror.
3. I konsekvensbedömningen står det att planen inte har direkta konsekvenser på utövande av jord- och skogsbruk, utan att konsekvenserna uppstår genom planering på lägre nivå. Konsekvenserna bör utredas för följderna av landskapsplanen, det vill säga också för det som sker i samband med planering på lägre nivå. Beteckningar som påverkar skogsbruket är t.ex. nya långa kraftledningar, vidsträckta luo-områden och skyddsområden.
4. Planeringsbestämmelsen för beteckningen "Behov av ekologisk förbindelse" borde kompletteras med att jord- och skogsbruk inte påverkas av beteckningen.
5. I planeringsbestämmelsen för beteckningen "Förbindelsebehov för kraftledning" borde betonas att förutsättningarna för primärnäringarna bör tryggas i mer detaljerade planer.
6. Planeringsbestämmelserna för beteckningarna "Nationellt värdefullt landskapsområde" och "Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå" borde kompletteras med att skogsbruksåtgärder inte påverkas av beteckningen.
7. Eftersom inte alla fornlämningsobjekt kan ritas ut på kartan och fornminneslagen gäller överallt borde fornminnesobjekt över huvud taget inte anvisas i landskapsplanen.

Bemötande:

1. Noteras.
2. På önskemål av intressenter anvisas inte regionalt betydelsefulla skogsområden i landskapsplanen. I planbeskrivningen kan skogen som naturresurs inte beskrivas i detalj men i planeringsbestämmelsen för regionalt betydelsefulla skogsområden hade det varit möjligt att skriva hur skogen som naturresurs kan användas. Med en egen beteckning för regionalt betydelsefulla skogsområden hade skogsbruket varit områdets primära markanvändningsform även för områden som anvisats med en beteckning för områdets särdrag som t.ex. nationellt värdefulla landskapsområden, kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå samt luo-områden.
3. En konsekvensbedömning av en landskapsplan bör ske på landskapsplannivå, dvs. landskapsplanens direkta konsekvenser och deras betydelse bör identifieras. Eftersom en landskapsplan kan förverkligas av generalplaner som till sitt innehåll väsentligt skiljer sig från varandra är det inte ändamålsenligt att i en konsekvensbedömning av en landskapsplan spekulera i konsekvenserna för kommande mer detaljerade planer. Konsekvensbedömningen kompletteras i förslagsskedet.
4. Beteckningen anvisar ett behov av ekologisk förbindelse. I mer detaljerad planering och planering av åtgärder tas ställning till hur dessa förbindelsebehov kan förverkligas.
5. I planeringsbestämmelsen för beteckningen "Förbindelsebehov för kraftledning" står det att förutsättningarna för primärnäringarna bör tryggas i den mer detaljerade planeringen. Mer tydligt än så kan det inte stå.
6. Planeringsbestämmelsen kompletteras med tillägget "samt att skogarna sköts", som fortsättning på meningen "Målsättningen bör vara att åkrarna i området hålls öppna och används inom jordbruket".
7. Beteckningen visar ett områdes särdrag och ger således information till den mer detaljerade planeringen och åtgärder. I skyddsbestämmelsen hänvisas till Museiverkets fornlämningsregister, som uppdateras kontinuerligt. Meningen "Vid planering och åtgärder som kan inverka på fornlämningar bör man rådgöra med Museiverket" kompletteras med fortsättningen "och använda Museiverkets register över fornlämningar." Fornlämningarna på plankartan uppdateras i samband med den rullande planläggningsprocessen.

8. Luo-beteckningen är missvisande, eftersom den endast gäller betydande fågelområden. Luo-beteckningen borde strykas ur landskapsplanen för att inte förorsaka stora konsekvenser för skogsbruket i den mer detaljerade planläggningen. Alternativt kunde beteckningen omformas så att det tydligt framkommer att den gäller endast fågelområden.
9. Ur planeringsbestämmelsen för beteckningen "Värdefull geologisk formation" stryks att de biologiska särdragen bör tryggas.
10. Planeringsbestämmelsen för vindkraftsområdena borde innehålla en skrivning om att kraftledningarna inom och från området bör planeras så att möjligast lite produktiv skogsmark går förlorad.
11. Planeringsbestämmelsen för de rekreativsområden som anvisas på privat mark bör kompletteras med att beteckningen gäller 2 år. Under denna tid bör föras förhandlingar med markägaren om villkoren för grundandet av rekreativsområdet.
12. Skyddsområden som inte ens är tänkta att få officiell skyddsstatus (S2) bör strykas ur landskapsplanen. Ifall beteckningen kvarstår bör det ur planförslaget tydligt framkomma hur skyddet för dessa områden ska förverkligas. Skogslagen gäller inte på skyddsområdesbeteckningar i landskapsplanen, vilket bl.a. betyder att skogsägaren varken kan få stöd för skogsbruksåtgärder eller miljöstöd.
13. Beteckningen "Område som är skyddat eller kommer att skyddas enligt naturvårdslagen" borde gälla endast 2 år. Ifall diskussionerna med markägarna under denna inte framskridit så långt att det är befogat med beteckningen stryks den då tidsfristen gått ut. Beteckningen bör inte innehålla områden som föreslagits till utvidgat myrskydd.
14. Den allmänna bestämmelsen gällande tysta områden borde tas bort eller gälla enbart av kommun eller stat ägda områden anvisade för rekreation eller skydd.
15. Den allmänna bestämmelsen gällande myrar bör ändras så att omnämmandet av noggrannare planläggning stryks och ersätts med att myrskyddet förverkligas via frivilliga METSO-åtgärder.
8. Beskrivningen av beteckningen kompletteras med FINIBA så att lydelsen blir: Beteckningen är informativ och anger de viktigaste nationellt betydande fågelområdena (FINIBA).
9. På en del av de värdefulla geologiska formationerna finns enligt naturvårdslagen skyddade naturtyper, således kvarstår i planeringsbestämmelsen att de biologiska särdragen tryggas.
10. Områdena för vindkraftsparker har överförts från Österbottens landskapsplan 2030 och dess etapp 2. Temat behandlas inte i Österbottens landskapsplan 2040 och därför kan inte planeringsbestämmelserna ändras. I planeringsbestämmelserna för både vindkraftsområden och kraftledningar står det att förutsättningarna för primärnäringarna ska tryggas i den mer detaljerade planeringen och vid andra åtgärder.
11. Rekreativsområden som anvisas i landskapsplaner och generalplaner förverkligas med detaljplaner och inför det skedet förhandlas om markägoförhållanden och villkor.
12. Detta utreds med NTM-centralen i Södra Österbotten och miljöministeriet. Ett gemensamt möte med NTM-centralen i Södra Österbotten, Forststyrelsen och Finlands skogscentral ordnas.
13. Detta utreds med NTM-centralen i Södra Österbotten och miljöministeriet. Beteckningen innehåller inte områden som föreslagits till utvidgat myrskydd.
14. Tysta områden är inte anvisade i landskapsplanen utan på en informativ temakarta och med en allmän bestämmelse. Detta för att göra det möjligt att uppleva tysta områden i framtiden och att uppmärksamma dem som en möjlig naturresurs i skogen för att t.ex. utveckla besöksnäringen i skogliga tysta områden.
15. Den allmänna bestämmelsen för myrar kompletteras med tillägget "och skyddet av myrar på privatägd mark förverkligas via METSO-programmet.", som en fortsättning på "Myrar som i myrskyddsarbetsgruppens rapport föreslås som nationellt värdefulla ska beaktas i den noggrannare planläggningen så att deras naturvärden inte hotas".

2.33 GEOLOGISKA FORSKNINGSCENTRALEN

1. Det är med tanke på försörjningssäkerheten, reglerkraften och sysselsättningen nödvändigt att ha kvar användning av torv som ett sätt att producera energi.
2. I Österbottens landskapsplan är det skäl att tydligt ange områden som lämpar sig för torvproduktion. Med hjälp av GTK:s torvundersökningar är det möjligt att anvisa lämpliga myrar för utvinning av både energi- och

Bemötande:

1. Noteras.
2. I Österbottens landskapsplan 2040 behandlas inte torvproduktion, och därför anvisas inga täktområden i planutkastet. Beroende på tillgängliga resurser kan torvproduktion ingå i nästa landskapsplan.

växttorv i landskapet Österbotten. Torv kommer att fortsätta ha en viktig roll i värme- och energiproduktionen. När växthusodling dessutom är en viktig näringsgren i landskapet måste tillgången på växttorv av hög kvalitet säkras även i framtiden. Strötorv behövs också på pälsfarmer och andra djurgårdar.

3. Sulfatjordar behandlas i planbeskrivningen på ett sakligt sätt som ett miljöhot, men de problem som sulfatjordar medför för bygande har fått mindre uppmärksamhet.
4. I planbeskrivningens avsnitt 3.1 Naturmiljö kunde det under jordarter också nämnas Östersjöns efteristida avlagringar, som påträffas på vidsträckta områden utmed åfåror.
5. Geoenergi är ett element i en koldioxidsnål energiproduktion i landskapet och bidrar till att uppnå målet om att landskapet ska vara självförsörjande på energi. I landskapsplanen borde geoenergi ses inte bara som en form av energiproduktion utan också som en del av en hållbar användning av vatten- och jordmaterialtillgångar. De områden som i tekniskt och ekonomiskt hänseende är bäst lämpade för regionalt betydande användning av geoenergi kan i landskapsplanen anges på en temakarta, som baserar sig på värden som Geologiska forskningscentralen har tagit fram.

2.34 FINGRID OYJ

1. I planutkastet är behovet av en sjökabelförbindelse mellan Finland och Sverige inritat enligt Fingrids förslag.
2. På grund av det stora antalet områden som lämpar sig för vindkraft och den tidiga planeringsfasen finns det i landskapsplanen inga förutsättningar att ange exakt vilka kraftledningar som behövs för att ansluta vindkraftsparker till nätet, varför det är motiverat att använda en beteckning för förbindelsebehov. Hur anslutningarna från vindkraftsområdena till nätet ska göras kan bestämmas först i den mer detaljerade planeringen, när omfattningen av vindkraftsetableringen och den planerade produktionskapaciteten har klarnat.

2.35 VAPO OY

1. I Österbotten är den areal som används för torvproduktion förhållandevis liten, och den torv som nu används här är producerad i grannlandskapen.
2. Torvproduktion bör få en mer framträdande plats när man planerar användningen av naturresurser i Österbotten. I planutkastet är bara de nuvarande torvtäkterna angivna med beteckningar. Förutom dem bör också potentiella nya produktionsområden beaktas

3. Noteras.

4. Planbeskrivningen kompletteras med meningen "Östersjöns efteristida avlagringar förekommer på vidsträckta områden utmed åfåror."

5. Beroende på tillgängliga resurser kan geoenergi behandlas i nästa landskapsplan.

Bemötande:

1. Noteras.

2. Noteras.

Bemötande:

1. Noteras.

2. I Österbottens landskapsplan 2040 behandlas inte torvproduktion, och därför har befintliga och potentiella täktområden inte anvisats i planutkastet. I landskapsplanläggningen måste torvproduktion behandlas som ett landskapsövergripande tema, så enskilda

i planen. Åtminstone de områden som förvaltas av torvproducenter och som är förvärvade för torvproduktion bör kunna tas med i planförslaget som potentiella torvtäktsområden, vilket skulle stödja ambitionen om lokal energiproduktion och ökad självförsörjning. Planeringen av nya områden som anvisas för torvproduktion bör ske i samarbete med torvproducenterna. Vapo Oy vill uttrycka sitt intresse för att medverka i uppgörandet av Österbottens helhetslandskapsplan 2040.

3. Att öka möjligheterna att producera miljötorg i Österbotten och i hela Västra Finland anses vara nödvändigt för att säkerställa att det finns tillräckligt med torrströ för finländska produktionsdjur samt som råvara för växtunderlag.
4. Det kunde gärna komma fram tydligare i planbeskrivningen att myrskyddsarbetsgruppen har som princip att skydd av privat mark ska bygga på frivillighet och det att områden ingår i förslaget om komplettering av myrskyddet inte har nya rättsverkningar som inkräktar på markägarnas användning av områdena.
5. I landskapsplanen finns vidsträckta luo-områden, som är nationellt betydande fågelområden. Ett stort luo-område finns inritat i östra delen av Närpes kommun, men det framgår inte på vilka grunder luo-beteckningen har angetts, och i bakgrundsutredningarna finns inga motiveringar till en omfattande områdesbeteckning på grund av fågelbestånd eller något annat. Luo-beteckningen i planen är problematisk, eftersom det är oklart vilka rättsverkningar beteckningen har. Den kan medföra betydande begränsningar i markanvändningen. I landskapsplanen ska luo-beteckningen strykas åtminstone från de markområden som Vapo äger. Ett sådant område är Siulanneva i Närpes.

2.36 KRISTINESTADS NÄRINGSLIVSCENTRAL AB

1. Eftersom målsättningen är att utveckla Björnö hamn i Kristinestad till ett centrum för cirkulär ekonomi bör Björnö hamn ingå i Sydösterbottens utvecklingszon. Planen ska vara ett verktyg för utveckling och inte enbart en nulägesanalys.

områden som förvaltas av torvproducenter kan inte anvisas i landskapsplanen. Beroende på tillgängliga resurser kan torvproduktion ingå i nästa landskapsplan. Då kommer nya produktionsområden att planeras i samarbete med torvproducenter.

3. Noteras.
4. Planbeskrivningen kompletteras med ett tillägg om att myrskyddsarbetsgruppen har som princip att skydd av privat mark ska bygga på frivillighet, och om det att områden ingår i förslaget om komplettering av myrskyddet inte har nya rättsverkningar som inkräktar på markägarnas användning av områdena. Den allmänna bestämmelsen för myrar kompletteras med tillägget "och skyddet av myrar på privatägd mark förverkligas via METSO-programmet."
5. Som det framgår av planbeskrivningen representerar de områden som anvisas med beteckningen luo Finlands viktiga fågelområden (Finnish Important Bird Areas, FINIBA), och de grundar sig på en kartläggning och ett register som föreningen BirdLife Finland rf och Finlands miljöcentral har gjort. FINIBA-områdena är nationellt viktiga häcknings- och samlingsområden för hotade arter. Registret är inget officiellt program, men kan ligga som grund vid planering av markanvändning och vid förverkligande av naturskydd. På landskapsplanens luo-områden är det huvudsakliga ändamålet med markanvändningen något annat än naturskydd, så planbeteckningen utgör inget hinder för olika markanvändningsformer.

Bemötande:

1. I landskapsplanen anvisas tre utvecklingszoner som sträcker sig över landskapsgränsen. En av dem är Sydösterbottens utvecklingszon, som är en utvecklingskorridor för trafik och då i första hand godstrafik (skogsindustrins, skogskemiindustrins samt lantbrukets massa- och bulkgodstrafik). Sådan trafik finns inte i Björnö hamn. I planeringsbestämmelsen för Sydösterbottens utvecklingszon betonas särskilt godstrafiken på Sydbottenbanan. Utvecklingszonen är en beteckning för en utvecklingsprincip och dess avgränsning är informativ. Björnö hamn kan utvecklas till ett centrum för cirkulär ekonomi även om den inte ingår i Sydösterbottens utvecklingszon. På basen av ett förslag från trafiksystemarbetsgrupperna valde landskapsstyrelsen ut

2. På sidan 27 i planbeskrivningen bör det nämnas att i Kristinestad har påbörjat uppgörandet av en strategisk generalplan.
3. Potatisnäringen bör nämnas på sidan 27 i planbeskrivningen.
4. Området kring Öströmin Perunatuote vid riksväg 8 i Ömossa bör anvisas med beteckningen "Väglinje som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang".
5. Sydösterbottens utvecklingszon bör omnämnas i planbeskrivningen som en utvecklingskorridor.
6. Björnön bör också ha en eko-beteckning eftersom området planeras för cirkulär ekonomi.
7. Botnia Bolt bör anvisas med planbeteckningen T.
8. Området för Öströmin Perunatuote bör anvisas med planbeteckningen T.

fyra spjutspetsprojekt inom trafik i Österbotten: riksväg 3 Tammerfors–Vasa, riksväg 8 Vasa–Uleåborg, Kvarkenförbindelsen och utvecklingskorridoren i Sydösterbotten. Utvecklingskorridorernas avgränsning, som finns på kartbilagan till landskapsstyrelsens beslut, ska ses som riktgivande och har preciserats i utkastet till landskapsplanen. Björnön hamn anvisas i landskapsplanen som ett hamnområde.

2. På sidan 27 i planbeskrivningen nämns bara regionala planer såsom strukturplanerna för Jakobstads och Vasa stadsregioner. Kommunernas egna planer omnämns inte.
3. På sidan 27 i planbeskrivningen nämns bara de utredningar som gjorts.
4. Enbart sådana trafikprojekt som har en regional betydelse på övrig markanvändning anvisas i landskapsplanen. Mindre projekt behandlas i trafiksystemplanen. Infarten till företaget Öströmin Perunatuote hör till projekt som egentligen hör hemma i NTM-centralen i Södra Österbottens åtgärdsprogram.
5. I landskapsplanen anvisas tre utvecklingszoner som sträcker sig över landskapsgränserna, (Vasa-Seinäjoki, Jakobstad-Karleby och Sydösterbottens utvecklingszoner) samt två utvecklingskorridorer (Vasa och Jakobstads kvalitetskorridorer). Utvecklingszonerna fokuserar främst på trafik medan korridorerna fokuserar främst på arbetsplatser.
6. På Björnö industriområde tillsätts i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 en eko-objektbeteckning.
7. Tjockvägens industriområde, där Botnia Bolt ligger, har förutsättningar att utvecklas till ett regionalt betydelsefullt industriområde som dessutom stöder befintlig samhällsstruktur. Området anvisas i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 som ett industri- och lagerområde.
8. I landskapsplanen anvisas regionalt betydelsefulla industri- och lagerområden. Utgångspunkten har varit 100 arbetsplatser och det att området stöder befintlig samhällsstruktur.

2.37 AKTION ÖSTERBOTTEN R.F.

1. Landskapsplanen och dess beskrivning är omfattande och väl utformad.
2. Aktion Österbotten stöder och finansierar satsningar som är i linje med landskapsplanen.
3. Det är viktigt att hela landsbygden hålls levande och att invånarna kan verka, bo och sysselsätta sig på landsbygden i framtiden. Dessa frågor bör prioriteras i planläggningen.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Landskapsplanens målsättningar är bl.a. en regionstruktur som främjar näringslivet såväl i tätorterna som på landsbygden, en region där stad, tätort och landsbygd samverkar samt en region med boende, service och arbetsmöjligheter för alla. För jord- och skogsbruk ger planutkastet goda förutsättningar genom att sträva efter att inte splittra enhetliga jord- och skogsbruksområden och samtidigt upprätthålla goda vägförbindelser för näringarna. I landskapsplanen har även anvisats ett regionalt nätverk av fiskehamnar

4. En viss försiktighet bör finnas i planläggningen då det gäller fredning och omhändertagande av områden som under lång tid upprätthållits av lokalbefolkningen.
5. I landskapsplanen kunde utskott såsom stora rovdjurskommittén lyftas fram och förstärkas.
6. Positivt att Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandet 2014–2020 och EU:s fiskeripolitik och nationell fiskodlingsstrategi omnämns i planbeskrivningen. Texten bör dock kompletteras med Leader-gruppernas betydelse.

2.38 SVENSKA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

► Inga anmärkningar.

2.39 VÄSTKUSTENS MILJÖENHET

1. Antalet vindkraftsområden, särskilt i de sydliga delarna av landskapet, är stort. En del områden kunde strykas helt och andra förminsas. Sideby havsvindkraftspark kunde strykas ur planen.
2. Skillnaden mellan tv-1 och tv-2 är oklar och i praktiken irrelevant.
3. Vid planeringen av nya kraftledningar och transformatorstationer ska Strålsäkerhetscentralens rekommendationer följas. Nya kablar borde i första hand dras som jordkablar.
4. Eftersom avgränsningarna för grundvattenområden som bäst uppdateras borde i landskapsplanen anvisas de preliminära nya avgränsningarna. Även en beskrivning av den nya klassificeringen kunde inkluderas.
5. Vattendrag som är viktiga med tanke på vattenförsörjningen för primärnäringarna kunde inkluderas i landskapsplanen.
6. Mariestrands campingområde med intilliggande EU-badstrand kunde införas som rekreations-/turismobjekt.

som skapar goda förutsättningar för fiskerinäringens fortlevnad.

4. Med landskapsplanen fredas inga områden. Naturskyddsområden som ingår i nationella naturskyddsprogram och Natura 2000 områden förs in i landskapsplanen enligt de anvisningar som gäller för uppgörandet av landskapsplaner.
5. Detta är inte en fråga för landskapsplaneringen.
6. Texten i planbeskrivningen kompletteras med Leader-gruppernas betydelse.

Bemötande:

1. Områdena för vindkraftsparker har överförts från Österbottens landskapsplan 2030 och dess etapp 2. Temat behandlas inte i Österbottens landskapsplan 2040 och därmed kan områden inte strykas eller avgränsningar ändras. Landskapsfullmäktige beslutade hösten 2017 att Sideby havsbaserade vindkraftspark ska strykas ur landskapsplanen. Över detta beslut har anförts besvär hos förvaltningsdomstolen. Landskapsstyrelsen beslutade på sitt möte 29.1.2018 att Sideby havsbaserade vindkraftspark ska anvisas i landskapsplanen.
2. Tv-2 -områdena ligger inom lu-områden och därför har deras planeringsbestämmelse kompletterats med en bestämmelse om att bevarandet av områdenas biologiska mångfald/naturvärden ska främjas.
3. Strålsäkerhetscentralens rekommendationer beaktas i den mer detaljerade planeringen av kraftledningar och detta behöver inte omnämnas i landskapsplanen. I planbeskrivningen står det att jordkabel bör användas i mån av möjlighet. Användningen av jordkabel betonas mer i planbeskrivningen samt i planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för kraftledning.
4. I landskapsplanen anvisas de grundvattenområden som finns i Finlands miljöcentralens numeriska grundvattenmaterial, som har uppdaterats 15.11.2016. Först då den nya klassificeringen och de nya avgränsningarna för samtliga grundvattenområden i Österbotten är klar kan de överföras till landskapsplanen.
5. I landskapsplanen anvisas endast de viktiga ytvattenområdena Kyrö älv, Molnträsket och Esse å, varifrån städerna Vasa och Jakobstad tar sitt råvatten.
6. Mariestrands campingområde med intilliggande badstrand inkluderas i rekreations-/turismbeteckningen Sjöbobacken - Kaskö

2.40 KVARKENRÅDET

1. Utkastet till landskapsplanen ligger väl i linje med flera av de frågor som Kvarkenrådet driver, dvs. förstärkt samarbete inom Kvarkenregionen, ett fungerande trafiksystem med goda förbindelser både österut och västerut, en förstärkt koppling till TEN-T-korridorerna samt utvecklandet av det gränsöverskridande världsarvet Höga Kusten-Kvarkens skärgård.
2. Planbeskrivningen bör kompletteras med en text gällande samarbetet inom Kvarkenregionen (se utlåtande).

2.41 ÖSTERBOTTENS SVENSKA PRODUCENTFÖRBUND R.F.

1. Det är viktigt att då landskapsplanen uppgörs att primärnäringarna hörs och att dess behov vad gäller utveckling och utvidgning tas i beaktande samt att stad och landsbygd kan verka sida vid sida.
2. Den planerade vägsträckningen Öjen–Malax (Sundom omfartsväg) går genom bebyggelsen och försvårar bedrivande av jordbruk. Lämpligare dragning vore högre upp i skogen dvs. att sträckningen flyttas söderut.
3. Vasa hamnväg inkräktar för mycket på åkerlandskapet och begränsar jordbruket och markanvändningen. Behovet av vägen borde starkt övervägas.
4. Positivt att vägen mellan Stormossen och Martois samt mellan Närpes och Pörtom anvisas som väglinje som bör förbättras.
5. De ekologiska förbindelserna får inte begränsa markanvändningen eller bedrivande av jord- och skogsbruk ej heller förhindra byggandet av t.ex. fähus eller växthus med konstljus.
6. På områden där trycket av vilt är stort och risken för trafikolyckor med vilt är stor bör viltundergångar anläggas vid förbättrande eller breddande av vägar.
7. På områden anvisade som kulturmiljöer får inte markanvändningen eller jord- och skogsbruket begränsas ej heller byggande förhindras.
8. Det är viktigt att man använder sig av konstruktiva beteckningar som har ett mål och funktion för samhällsutvecklingsprocessen. Tysta områden är en beteckning som kan ifrågasättas. Det har visat sig att de kan ha en begränsande effekt på utvecklingen som sker i samhället. På de områden utmärkta som tysta områden får inte markanvändningen eller jord- och skogsbruket begränsas ej

Bemötande:

1. Noteras.
2. Planbeskrivningen kompletteras med en text om samarbetet inom Kvarkenregionen.

Bemötande:

1. Utredningar gällande primärnäringar och själva planlösningen har uppgjorts i samarbete med intressenter och myndigheter. En av landskapsplanens målsättningar är en region där stad, tätort och landsbygd samverkar.
2. Vägsträckningen Öjen–Malax dvs. Sundom omfartsväg är riktgivande och dess exakta linjedragning bestäms i den fortsatta planeringen. Linjedragningen härstammar från den nuvarande landskapsplanen och tidigare utredningar.
3. Vasa hamnväg anvisas som ett behov av vägtrafikförbindelse mellan Vasa hamn och riksväg 8 utan att ta ställning till linjedragningen. Därmed utesluter inte landskapsplanen de andra alternativa vägdragningarna.
4. Noteras.
5. Beteckningen anvisar ett behov av ekologisk förbindelse. I mer detaljerad planering och planering av åtgärder tas ställning till hur dessa förbindelsebehov kan förverkligas.
6. Detta är inte en fråga för landskapsplanen.
7. Beteckningarna för kulturmiljöer är beteckningar för områdets särdrag och de har en planeringsbestämmelse som tillåter byggplatser för jord- och skogsbrukets behov. Dessutom innehåller planeringsbestämelsen målsättningen att åkrarna i området ska hållas öppna och odlade. Planeringsbestämelsen kompletteras med tillägget "samt att skogarna sköts".
8. Tysta områden är inte anvisade i landskapsplanen utan är med som informativ temakarta och med en allmän bestämmelse. Detta för att göra det möjligt att uppleva tysta områden i framtiden och att uppmärksamma dem som en möjlig naturresurs i skogen för att t.ex. utveckla besöksnäringen i skogliga tysta områden.

- heller byggande förhindras.
9. Det finns inte realism i utbredningen av områdena potentiella för solenergi. Det kan under inga omständigheter bli solpaneler i varje skogsbacke. Här kunde planeraren ha visat framsyn och konstaterat att detta kommer att följas med och tas med i den kontinuerliga uppdateringsprocess som ska präglade den framtida planeringsprocessen.

2.42 FINLANDS NATURSKYDDSFÖRBUND RF, ÖSTERBOTTENS DISTRIKT

1. Österbottens landskapsplan håller överlag god kvalitet, har en bra utformning, är tydlig samt täcker ett relativt brett spektrum av ämnesområden. Planen är sådan som beskrevs i programmet för deltagande och bedömning. Planen ger en bred bild av utvecklingsbehoven och den nuvarande situationen i landskapet.
2. Landskapsplanen är genomtänkt, och en tydlig vision och målbild för landskapet kommer till uttryck i den. Förutom det som nu finns i landskapet pekar planen klart och tydligt på framtida behov, och i synnerhet planbeskrivningen lyfter på ett förhållandevis djärvt sätt fram landskapets vision om dess framtida roll och styrkor. För det ska planläggningen ha en eloge.
3. Inga beteckningar för icke förnybar energi har angetts i planen, vilket är mycket bra och styr landskapet i riktning mot förnybara energiformer.
4. Landskapsplanen betonar alltför starkt vindkraftsutbyggnad, även om de befintliga områdena redan är godkända i den gällande landskapsplanen. I den plan som nu görs upp är det å andra sidan fullt möjligt att ta bort sådana områden som anses vara ogenomförbara eller på något sätt olämpliga för etableringar.
5. Betoningen på vindkraft är alltför stark och andra "framtida" energiformer förbises.
6. Stora bioenergianläggningar använder ofta en stor mängd energi för sina processer och producerar alltså energi till landskapet med bara en del av sin kapacitet. Det ska påpekas att en del av dessa stora anläggningar också använder betydande mängder icke förnybar energi. I Kristinestad finns planer på en stor bioetanol- och biokolanläggning, vars alla konsekvenser för miljön än så länge inte kan bedömas.
7. När det gäller produktion av biogas kunde potentiella kraftverksplatser i viktiga områden för råvaruproduktion ha angetts i planen.
8. Är avsikten att helt och hållet avstå från vattenkraft på landskapsplannivå? Det vore bra med tanke på naturen.

9. På temakartan "potentiella områden för solenergi" anvisas de områden som blev kvar efter att de områden som inte lämpar sig för solenergi hade uteslutits med hjälp av en nej-analys. Landskapsplanen tar i sig inte ställning till var solenergi bör produceras. I planen finns endast en allmän bestämmelse som säger var vidsträckta områden för produktion av solenergi i första hand bör placeras och vad som bör beaktas i planeringen.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. I Österbottens landskapsplan 2040 behandlas inte vindkraft, utan alla områden för vindkraftverk har överförts till den direkt från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2. Innan enskilda områden för vindkraftverk kan strykas ur landskapsplanen bör vindkraft först behandlas som en helhet.
5. Landskapsplanens mål för energi är att 55 % produceras med vindkraft.
6. Noteras.
7. Den utredning om bioenergi som gjordes som underlag för landskapsplanen visade att det inte finns behov av nya regionalt betydande bioenergianläggningar i Österbotten. Inga lokalt betydande anläggningar anvisas i landskapsplanen.
8. Vattenkraftens andel av både energi- och elproduktionen i Österbotten är närapå 25 %. I Österbotten produceras ändå lite vattenkraft, år 2016 totalt 0,84 TWh, så största delen kommer från annat håll. Målet i landskapsplanen är att vara självförsörjande när det gäller energi.

9. Det vore skäl att lägga ned kraftverket i Lappo å, ta bort vandringshinder för fisk i Esse å, Kyro älv, Kimo å och Tjock å samt avlägsna gamla vattenkraftskonstruktioner i Lapptjärds å.
  10. Det finns en stor potential för geotermisk energi.
  11. Westenergys avfallsförbränningsföreläggning kan inte anses vara förenlig med Österbotens klimatstrategi eller miljövänlig, utan Ekorosks verksamhet borde stå som förebild.
  12. När det gäller järnvägstrafiken gäller det att fundera hur mycket man i landskapet Österbotten är beredd att investera för att ha kvar Sydbottenbanan och även möjliggöra passagerartrafik.
  13. Frågan om Vasa hamnväg borde lösas, men konsekvenserna för miljön är omfattande i nästan alla alternativ utom i det med en tunnel.
  14. Ringvägen i skärgården är ett lokalt projekt och behöver inte tas med i landskapsplanen. Konsekvenserna för naturen är alldeles för negativa i förhållande till nyttan, och hela vägprojektet är rent tvivelaktigt. Vägen ska strykas ur planen.
  15. Grönområdesstrukturen enligt planbeskrivningen är väl sammansatt och tar särskilt hänsyn till behov av förbindelser i naturen. Att utveckla en strategi för grön infrastruktur är ett fint mål, som också denna plan främjar.
  16. Ekologiska förbindelser har anvisats främst på områden mellan Natura-områden, som om Natura-områdena ansågs vara koncentrationer av biologisk mångfald och det räcker att det finns en förbindelse mellan dem. Förbindelser i sig bildar inget nätverk och tar bara hänsyn till några arter när de rör sig mellan nätverken. Mer lokala viktiga naturområden och förbindelser mellan de ekologiska förbindelserna bör anvisas (även med luo-beteckningar och lyftas fram på annat sätt) kors och tvärs i förhållande till huvudriktningarna. Bryn mot åkerområden kan anses vara mycket lämpliga och artrika miljöer för korridornätverk.
  17. I landskapsplanen ska det som en del av ekologiska förbindelser anges vilka tekniska konstruktioner som behövs. Sådana behövs på flera ställen åtminstone för att korsa riksdämlan. Dessa borde på ett riktgivande sätt lyftas fram i planen och i planbeskrivningen.
  18. Det är viktigt för Vasa stad att det anvisas ett förbindelsebehov i stadsområdet, så att det kan säkerställas att det i fortsättningen finns ett ekologiskt stråk när staden breder ut sig.
  19. Användningen av vattendrag som ekologiska korridorer har fått lite uppmärksamhet i landskapsplanen. Vid kusten bildas stråken närmast av flador och glosjöar, medan åar och älvar självfallet hör till de viktigaste vat-
9. Detta är inte en fråga för landskapsplanläggningen.
  10. Beroende på tillgängliga resurser kan geenergi behandlas i nästa landskapsplan.
  11. I landskapsplanen har Stormossen i Korsholm och Pirilö i Jakobstad anvisats som områden för cirkulär ekonomi (EKO). Dessutom har Pöpelikkö område i Laihela och Jeppo biogasanläggning i Nykarleby anvisats med en objektbeteckning för område för cirkulär ekonomi.
  12. Sydösterbottens utvecklingszon är ett spjutspetsprojekt som landskapsstyrelsen har godkänt och är därför anvisat i landskapsplanen.
  13. Vasa hamnväg anvisas som ett behov av vägtrafikförbindelse mellan Vasa hamn och riksväg 8 utan att ta ställning till linjedragningen. Därigenom möjliggör landskapsplanen alla alternativ.
  14. Världsarvsvägen anvisas som ett behov av vägtrafikförbindelse, och den kan ha stor betydelse för turismen. MKB-processen för projektet pågår som bäst. Om vägen anvisas som en riktgivande vägsträckning i förslaget till landskapsplan eller inte beror på vad miljökonsekvensbedömningen visar.
  15. Noteras.
  16. Behovet av ekologiska korridorer på landskapsnivå bygger på ett omfattande bakgrundsmaterial, som redovisas i beskrivningen. Korridorerna preciseras vid noggrannare planläggning, planering och genomförande av åtgärder.
  17. Detta är inte en fråga för landskapsplanläggningen.
  18. Landskapsplanen stöder grönområdesstrukturen i Vasa. Markanvändningslösningar på kommunal plannivå anges inte i detalj när skalan är på landskapsplannivå. I planeringsbestämmelsen för område för centrumfunktioner konstateras att hänsyn ska tas till naturvärden och att gröna ytor som har stort värde för rekreation och/eller stadsmiljön inte ska exploateras.
  19. Noteras.

tenvägarna inåt landet. I planen måste det kunna anvisas fria vandringsvägar för fisk genom hela landskapet.

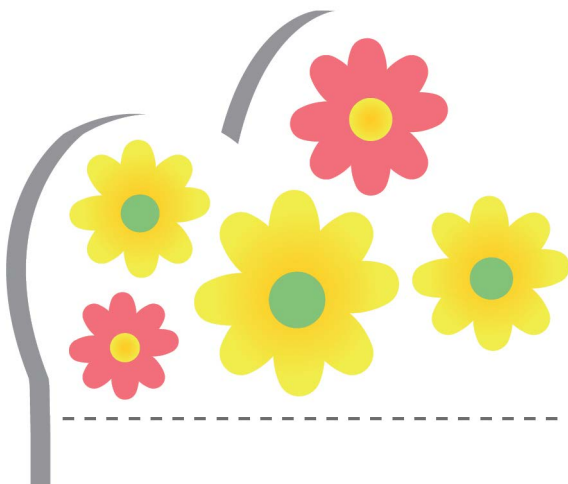
20. Det är mycket bra att de vidsträckta skogsområdena i Österbotten har tagits upp i landskapsplanen. De utgör ett väsentligt element i uppbyggnaden av ekologiska nätverk. Tyvärr har väldigt många områden anvisats för storskaliga vindkraftsetableringar.
21. På områden med kända förekomster av flygekorre har tätortsbyggande ritats in. Grönområdesnätverket i Vasa generalplan saknas i planen.
22. Eftersom områdesbeteckningen luo inte är bindande utan informativ borde den användas frimodigt för att peka ut regionala och viktiga lokala naturobjekt och naturområden som behöver uppmärksammas. Ekologiska nätverk kan byggas upp genom att ta in flera sådana beteckningar.
23. Särdragen i Kvarken bör bevaras, och landskapet måste vara värdesatt och fridfullt. Det nationellt värdefulla landskapsområdet i Kvarken borde utvidgas att omfatta skyddsområdena i norra Kvarken ända till Mickelsörarna.
24. De officiellt kända vårdbiotoperna på plankartan representerar bara en del av de befintliga och kända vårdbiotoperna. De samt övriga odlingsmarker med hög biologisk mångfald (Lumo) bör märkas ut på plankartan på ett bättre sätt.
25. Temat vårdbiotoper syns inte på plankartan, utan de har en egen karta i beskrivningen. På finska borde benämningen 'perinnemaisema' ändras till 'perinnebiotooppi', som i planbeskrivningen.
26. Tysta områden har behandlats kortfattat i planbeskrivningen, och resonemanget verkar halvfärdigt. Det framgår inte helt klart av planbeskrivningen vilka kriterier som har använts för att definiera tysta områden. Tysta områden borde anges på plankartan. Att anvisa tysta områden är inte bindande för markanvändningen, men det anger de områden i landskapet där det än så länge inte finns tät bebyggelse, storskalig industrialisering eller annan störande infrastruktur.
27. Förutom tysta områden hade också mörka områden kunnat anges i planen.
28. Det är för tidigt att rita in förbindelsebehovet för en stomvattenledning mellan Kurikka och Vasa i landskapsplanen.
29. När alla teman i landskapsplanen presenteras på en enda kartbotten blir plankartan rätt så svåröverskådlig. Ett sätt att presentera landskapsplanen i en digital miljö vore att kunna välja önskade teman som egna lager på baskartan.

20. Noteras.

21. I beskrivningen av område för centrumfunktioner sägs att i området ingår också parker och i planeringsbestämmelsen att gröna ytor som har stort värde för rekreation inte ska exploateras. I beskrivningen av område för tätortsfunktioner sägs att i området ingår också rekreations- och parkområden, och i planeringsbestämmelsen att kompletterade byggande bör anpassas till befintlig bebyggelse samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden. Grönområdena utgör alltså en integrerad del av stadslandskapet, och landskapsplanen stöder grönområdesstrukturen i Vasa.
22. Beteckningen luo har i landskapsplanen använts för att anvisa FINIBA-områden, som bildar ett nätverk på landskapsnivå.
23. Detta är inte en fråga för landskapsplanläggningen. Beslut om avgränsningar av nationellt värdefulla landskapsområden fattas på riksnivå.
24. Detta är inte landskapsplanläggningens sak. Uppdateringsinventeringen av vårdbiotoper är de nationella myndigheternas uppgift.
25. Termerna kontrolleras.
26. Tysta områden har utretts utförligt och behandlats i planbeskrivningen.
27. Mörka områden kan kanske behandlas under landskapsplanens förslagsfas.
28. I landskapsplanen anvisas situationen år 2040. Det är inte för tidigt att i landskapsplanen anvisa förbindelsebehovet för en stomvattenledning mellan Kurikka och Vasa då målsättningen är att börja använda grundvattnet i Vasa 2025.
29. Det finns många olika alternativ att förverkliga en karttjänst och karttjänsterna utvecklas hela tiden. En helhetslandskapsplan ska tolkas som en helhet och därför valdes denna lösning. I landskapsplanmaterialet finns även temakartor. Temakartorna hittas i karttjänsten genom att trycka på info-symbolen.

2.43 BEGÄRAN OM UTLÅTANDE SKICKADES ÄVEN TILL

- ▶ Merikarvia kommun
- ▶ Storå kommun
- ▶ Bötom kommun
- ▶ Kurikka stad
- ▶ Ilmajoki kommun
- ▶ Seinäjoki stad
- ▶ Evijärvi kommun
- ▶ Lappajärvi kommun
- ▶ Veteli kommun
- ▶ Kaustby kommun
- ▶ Karleby stad
- ▶ Mellersta Österbottens förbund
- ▶ Norra Österbottens förbund
- ▶ Lapplands förbund
- ▶ Arbets- och näringsministeriet
- ▶ Finansministeriet
- ▶ Försvarsministeriet
- ▶ Inrikesministeriet
- ▶ Jord- och skogsbruksministeriet
- ▶ Miljöministeriet
- ▶ Social- och hälsovårdsministeriet
- ▶ Undervisnings- och kulturministeriet
- ▶ Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- ▶ NTM-centralen i Österbotten
- ▶ NTM-centralen i Egentliga Finland
- ▶ Havs- och vattenmyndigheten
- ▶ VR Group
- ▶ Naturresursinstitutet LUKE, Österbotten
- ▶ Vasaregionens Utveckling Ab VASEK
- ▶ Ab Jakobstadsregionens Utvecklingsbolag Concordia
- ▶ Ab Företagshuset Dynamo Yritystalo Oy
- ▶ YHYRES-kehittämissyhdistys ry
- ▶ Oy Merinova Ab
- ▶ Kompetenscentrumet inom det sociala området i Österbotten SONet Botnia
- ▶ Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området FSKC
- ▶ SOSTE Finlands social och hälsa rf
- ▶ Österbottens handelskammare
- ▶ MTK, Etelä-Pohjanmaa
- ▶ Österbottens fiskarförbund rf
- ▶ Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund rf
- ▶ Vasaregionens Turism Ab
- ▶ Finlands Jägarförbund
- ▶ Finlands viltcentral, Kust-Österbotten

Sammandrag av åsikterna och deras bemötanden

3.1 ÅBO AKADEMI

1. Högre utbildning och forskning borde omnämnas i planbeskrivningen.
2. Åbo Akademi erbjuder högre utbildning och aktiv forskning inom vårdvetenskap och tillsammans med Åbo universitet planeras utbildning inom socialt arbete. Ytterligare erbjuder Åbo Akademi utbildning och har en aktiv forskningsverksamhet inom energiteknik.
3. Universitetens och högskolornas utbildningsansvar och visioner ligger på en nationell nivå och inte på landskapsnivå.

3.2 EPV ENERGIA OY

1. Rajavuoren tuulivoimaloiden alueen rajausta tulee tarkistaa/suurentaa Rajavuoren lainvoimaisen yleiskaavan rajauksen mukaisesti, kuten Torkkolan tuulivoimaloiden alueen osalta on menetelty.
2. Rajavuoren tuulivoimaloiden alueelle tulee lisätä kaavamerkintä energihuollon alueesta (en) osayleiskaavan mukaisesti.
3. Rajavuoren virkistysaluemerkintä tulee tarkistaa/pienentää rajaukseltaan osayleiskaavan mukaisesti.
4. Siipyyn merituulivoimapuisto tulee säilyttää maakuntakaavatasoisena varauksena. Merituulivoimalla tuotetun energian mahdollisuudet ovat edelleen pitkällä aikavälillä hyvät.
5. Voimajohtolinjaus Laihian Höysälän sähköasemalta Rajavuoren tuulivoimahankeen sähköaseman kautta Närpiön Brändskogeniin tulee merkitä maakuntakaavaan voimansiirtojohton yhteystarvemerkinä.
6. Voimajohtolinjaus Teuvan Perälän sähköasemalta Kristiinankaupungin sähköasemalle tulee merkitä maakuntakaavaan voimansiirtojohton yhteystarvemerkinä.

Bemötande:

1. Högre utbildning och forskning har en mer central roll i landskapsprogrammet än i landskapsplanen och där beskrivs de även mer ingående.
2. Bristen på utbildningsplatser inom den tekniska sektorn och inom social- och hälsovårdsområdet är ett faktum och texten har tagits direkt från Österbottens landskapsprogram 2018–2021.
3. Att flera av regionens högskoleenheter styrs nationellt är ett problem för den regionala utvecklingen.

Vastine:

1. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 ei käsitellä tuulivoimaa, vaan kaikki tuulivoimala-alueet on suoraan siirretty siihen Pohjanmaan maakuntakaavasta 2030. Täten tuulivoimala-alueiden rajauksia ei tämän kaavoitusprosessin yhteydessä tarkisteta. Poikkeus tästä on Torkkolan tuulivoimaloiden alue.
2. Suunnitellut 110 kV:n sähköasemat merkitään Pohjanmaan maakuntakaavaehdotukseen 2040 en-kohdemerkinnällä.
3. Virkistyskäyttö ei ole ristiriidassa tuulivoimatuotannon kanssa, joten rajautas maakuntakaavassa ei ole syytä muuttaa. Rajaukseen sisältyy Rajavuoren erä- ja vaelluskeskus, vaellusreitistö, laavut, huoltorakennukset, sauna- ja takkatupa, näköalatorni, Kurjen kierroksen lähtöpaikka, pysäköintialue jne.
4. Maakuntavaltuusto päätti syksyllä 2017, että Siipyyn merituulivoimapuisto poistetaan maakuntakaavasta. Tästä päätöksestä on valittu hallinto-oikeuteen. Merituulivoimapuisto on osoitettu maakuntakaavaluonnoksessa. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 29.1.2018, että Siipyyn merituulivoimapuisto jää maakuntakaavaan.
5. Suunniteltu voimansiirtojohto Höysälä–Rajavuori–Brändskogen ei ole aikaisemmin kaavaproessin aikana noussut esille. Linjaus lisätään Pohjanmaan maakuntakaavaehdotukseen 2040 voimansiirtojohton yhteystarpeena.
6. Suunniteltu voimansiirtojohto Perälä–Kristiinankaupunki ei ole aikaisemmin kaavaproessin aikana noussut esille. Linjaus lisätään Pohjanmaan maakuntakaavaehdotukseen 2040 voimansiirtojohton yhteystarpeena.

7. Mikäli Laajametsän suurteollisuusalueelle sijoittuu merkittävää sähkönkulutusta, olisi kaavoihin hyvä merkitä sähkösiirron yhteystarve myös alueen pohjoispuolen alueellisesta sähkösiirtoverkosta.
8. Vaskiluodon Voima Oy:n alueelle on maakuntakaavaluonnoksessa esitetty T-aluemerkinnällä teollisuus- ja varastoalue eikä se mahdollistaisi alueella energiahuoltoa. Alueelle on osoitettu myös en-merkintä, jolla osoitetaan sähköasemat. Vaasan alueen suurimman voimalaitoksen toiminta tulee jatkumaan pitkään vähintäänkin Vaasan seudun kaukolämpötuotannossa. Joko alue tulee muuttaa energianhuollon alueeksi tai teollisuus- ja varastoalueen kaavamääräystä tulee täsmentää.
9. Aurinkoenergian yleismääräystä tulisi muotoilla siten, että laajat aurinkoenergiatankkeet tulisi ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan sähköverkon läheisyyteen.

3.3 VAASAN SÄHKÖ

1. Vaskiluodon Voima Oy on maakuntakaavan 2040 luonnoksessa merkitty T-aluemerkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi. Voimalaitostoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi ja Vaasan kaupungin kaukolämmityksen turvaamiseksi alue pitää muuttaa energiahuollon alueeksi tai täsmentää kaavamääräystä siten, että kaavamerkintä mahdollistaa suuren kokoluokan energiatuotannon myös jatkossa ko. voimalaitosalueella.

3.4 VAASAN SÄHKÖVERKKO

1. Vaasan sähköverkon osalta nykyinen verkko ja tulevat tarpeet ovat luonnoksessa pääosin kohdallaan.
2. Mahdollisesti tulevalle Hietalahden sähköasemalle on merkitty kaavaan paikka ja sille myös 110 kV:n yhteydet Vaasan ja Strömbergin sähköasemille. Vaihtoehtona toiselle näistä yhteyksistä on myös yhteys Purolan sähköasemalle. Sen voisi lisätä kaavaan.
3. Runsorin ja Ratikylän sähköasemien en-merkinnät ovat hieman väärissä kohdissa, jos kyseisillä merkinnöillä tarkoitetaan noita sähköasemia.

3.5 PVO-LÄMPÖVOIMA OY

1. Kaavaselostuksen sivulla 15 mainitaan, että maakuntakaavan yhtenä tavoitteena on kehittää Kristiinankaupungissa Karhusaaren satamasta tärkeä kiertotalouskeskus vuoteen 2040 mennessä. Jotta tämä tavoite voi toteutua, tulee väylät ja tiet, jotka yhdistävät sataman valtatie 8:aan ja kantatie 67:ään, pitää raskaan ja muun tarvittavan liikenteen

7. Voimansiirtojohtoon yhteystarvemerkinneen lisäämisestä Laajametsän teollisuusalueelle tullaan keskustelemaan alueellisen sähköyhtiön ja Vaasan kaupungin kanssa.
8. Maakuntakaavan T-aluemerkinnän suunnitelmääräykseen lisätään lause, joka mahdollistaa energianhuollon alueella.
9. Aurinkoenergian yleismääräyksestä poistetaan sana 'liityntäpisteiden'.

Vastine:

1. Maakuntakaavan T-aluemerkinnän suunnitelmääräykseen lisätään lause, joka mahdollistaa energianhuollon alueella.

Vastine:

1. Merkitään muistiin.
2. Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2040 osoitetaan Hietalahden ja Purolan sähköasemien välille voimansiirtojohtoon yhteystarve.
3. Runsorin ja Ratikylän sähköasemien kohdat tarkistetaan.

Vastine:

1. Maakuntakaavassa osoitetaan kolme kehitysvyöhykettä, jotka ulottuvat maakuntarajan yli. Yksi niistä on Suupohjan kehitysvyöhyke, joka on liikenteen, pääasiassa tavaraliikenteen (metsäteollisuuden, metsäkemianteollisuuden sekä maatalouden massa- ja bulkkitavaraliikenteen) kehitysvyöhyke. Tällaista liikennettä ei ole Karhusaaren satamassa. Suupohjan kehitysvyöhykkeen liittyvässä

mahdollistavassa kunnossa. Karhusaari tulee sisällyttää Suupohjan kehityskäytävään.

3.6 KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

1. Logistisessa kehityksessä Kruunupyyn lentokentän positiivinen kehitys sekä kapasiteetin nosto nähdään tärkeänä alueen kansainvälisen kaupan edistäjänä. Suomen elinvoimaisuuden ja liike-elämän toimintaedellytysten näkökulmasta on tärkeää turvata elinkeinoelämän toimintamahdollisuudet koko Suomessa. Näihin kuuluu riittävän saavutettavuuden turvaaminen. Tähän kuuluvat erityisesti toimivat lentoliikenneyhteydet. Jos Kruunupyyn lentokentän liikennöinti päättyy, pitkäjänteinen työ pk-yritysten kansainvälistymisen edistämiseksi vaikeutuu sekä alueellisella että valtiollisella tasolla. Valtion ja maakunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että elinkeinoelämän toimintaedellytykset taataan koko Suomessa ja että kaikkien alueiden saavutettavuus turvataan.
2. Nuorten määrä ja tulevaisuus on merkityksellinen Pohjanmaalla. Edellisen johdosta koulutukseen suunnatulla rahoituskehyksellä tulee varmistaa eriasteiset koulutusmahdollisuudet erityisesti Pietarsaaren seudulla. Lisäksi yritysten toimintaympäristön kehittäminen on tärkeä osa Pohjanmaan yritystoiminnan edistämistä.

3.7 VASA MILJÖFÖRENING

1. Planutkastet går inte tillräckligt långt för att trygga de ekologiska förbindelserna. I en stadsregion räcker det inte med att markera behovet av ekologisk förbindelse enbart med en krans runt staden, som dessutom inte är exakt platsbestämd. Förbindelsebehovet bör markeras på de områden där förbindelsen de facto finns. Bara på det sättet kan de ha en verklig inverkan på planläggningen på lägre nivå.
2. Flera förbindelsebehov bör även anvisas på områden där de på grund av intensifierad markanvändning riskerar försvinna. T.ex. öster om flygfältet mellan Höstves och Toby och på södra sidan om Karperöfjärden.
3. Det är positivt att flera nya områden anvisats som rekreatiomsområden. En brist är dock att inget större rekreatiomsområde anvisas i Smedsby-Böle-Singsby-Karperö-området.
4. Flera av områdena som anvisas som rekreatiomsområden har även stora naturvärden och borde få en mer skyddande planbeteckning än V. De områden i Öjen, Öjberget,

suunnittelumääräyksessä painotetaan erityisesti tavaraliikennettä Suupohjan radalla. Kehitysvyöhyke-merkintä on kehittämisperiaattemerkintä, ja sen rajaus on informatiivinen. Karhusaaren satamaa voidaan kehittää kiertotalouskeskukseksi vaikka se ei kuulu Suupohjan kehitysvyöhykkeeseen.

Vastine:

1. Merkitään muistiin. Ei ole suoraan maakuntakaavoituksen asia.
2. Merkitään muistiin. Ei ole suoraan maakuntakaavoituksen asia.

Bemötande:

1. Behovet av ekologiska korridorer på landskapsnivå bygger på ett omfattande bakgrundsmaterial, som tagits fram i ett brett samarbete med olika sakkunnigorganisationer. Korridorerna preciseras vid noggrannare planläggning, planering och genomförande av åtgärder.
2. Landskapsplanen är ett stöd för grönområdesstrukturen i Vasa. Markanvändningslösningar på kommunal plannivå anges inte i detalj när skalan är på landskapsplannivå. I planeringsbestämmelsen för beteckningen för område för centrumfunktioner konstateras att hänsyn ska tas till naturvärden och att gröna ytor som har stort värde för rekreation och/eller stadsmiljön inte ska exploateras.
3. Frågan tas upp i diskussioner med kommunerna.
4. Under planprocessen har Österbottens förbund flera gånger bett att få information av NTM-centralen i Södra Österbotten om vilka områden som har skyddats genom det frivilliga skogsskyddsprogrammet Metso och kam-

Molnträsket och Risö som i Vasa generalplan 2030 är anvisade som blivande skyddsområden (SL) borde anvisas som skyddsområde på landskapsnivå (S2) i landskapsplanen. Även de områden som Vasa stad år 2017 beslutade skydda inom kampanjen "Min naturgåva till hundraåringen" (Hovrättsskogen, en del av Öjen, Holmslätorna i Gerby) borde anvisas som S2-områden. Landskapsplanens informationsvärde skulle öka om alla naturskyddsområden anvisades i planen. Valsörarna är ett etablerat skyddsområde som inte finns anvisat i planutkastet.

5. Det är landskapsplaneringens uppgift att också föreslå nya skyddsområden på landskapsnivå. Vasa miljöförening, Ostrobothnia Australis och tre andra lokala naturföreningar i Vasaregionen sammanställde 2017 ett skyddsförslag för tio värdefulla skogsområden i Vasa och Korsholm. (www.sll.fi/vaasa/Metsiensuojeluesitys). Informationen som förslaget innehåller borde beaktas i landskapsplanen.
6. Planeringsbestämmelsen för "Objekt som ingår i UNESCOs världsarvslista" borde kompletteras så att även världsarvets biologiska värden ska beaktas.
7. Världsarvsvägens alla alternativa sträckningar löper på Natura-område och etablerade skyddsområden. Världsarvsvägen borde därför inte tas med i landskapsplanen. Ett annat skäl är att vägförbindelsen planeras som en privat väg och sådana ska inte omfattas av landskapsplanen.
8. En vägförbindelse mellan riksättans nya vägsträckning och Fågelberget skulle ha en negativ inverkan på rekreationen kring Molnträsket och på naturvärdena i området.
9. Sundom omfartsväg och datakommunikationsförbindelsen mellan Vasa och Äminne hotar skogar med mycket höga skyddsvärden i sydöstra delen av Öjen.
10. I skogsområdet närmast Myrgrund har i inventeringar påträffats en stor mängd förekomster av rödlistade arter. Området bör beaktas som ett kärnområde för gammelskogsarter både i Öjenområdet och på landskapsnivå.
11. Alla alternativa vägsträckningar för Vasa hamnväg, förutom tunnelalternativet, har stora negativa effekter på naturen och naturskyddet. Även om behovet av vägtrafikförbindelse inte är bindande kan det tolkas som en signal om att detta alternativ är det bästa.
12. Vindkraftsområdet till havs utanför Korsnäs och den nya kraftledningen mellan Korsnäs och Petalax har sannolikt stor naturpåverkan. Projektets konsekvenser borde utredas i samband med landskapsplanen så som MKB 9 § förutsätter.

panjen Finland 100 samt information om eventuellt inrättande av S2-områden med stöd av naturvårdslagen eller annan lag så att områdena skulle kunna anges med beteckningen SL8, men vi har inte fått något svar på detta och har därför inte kunnat behandla dem när planutkastet utarbetades. Naturskyddsområdena uppdaterar i förslaget till Österbottens landskapsplan 2040 enligt SYKEs databas.

5. Förslag till skyddsområden både på nationell och regional nivå kommer via brett tillsatta nationella arbetsgrupper där regional representation finns med.
6. Kvarkens skärgård har utnämnts till världsarv på geologiska grunder.
7. För Världsarvsvägen uppgörs en miljökonsekvensbedömning. Ifall bedömningen visar att Världsarvsvägen har för stora negativa konsekvenser anvisas den inte i planförslaget. Ifall vägen kan anläggas blir den en allmän väg. Ifall den anvisas i landskapsplanen eller inte beror dels på vägens klass och dels på hur trafikerad den är.
8. Mellan Vikby och Stormossen finns i landskapsplanen anvisat ett behov av vägtrafikförbindelse. Med beteckningen anvisas ett behov mellan Vikby och Stormossen utan att ta ställning till linjedragningen. Den slutliga linjedragningen preciseras i den mer detaljerade planeringen av vägen.
9. Vägsträckningen från Malax till Öjen dvs. Sundom omfartsväg och datakommunikationslinjen är riktgivande och dess exakta linjedragning bestäms i den fortsatta planeringen.
10. Frågan tas upp i diskussioner med staden.
11. Beteckningen anvisar ett behov av förbindelse från Vasa hamn till riksväg 8 utan att ta ställning till linjedragningen. På detta sätt utesluter inte beteckningen något av de alternativa vägsträckningarna.
12. Temat vindkraft behandlas inte i Österbottens landskapsplan 2040 utan vindkraftsområdena överförs från Österbottens landskapsplan 2030 och etapplandskapsplan 2. Därför utreds inte heller konsekvenserna för enskilda vindkraftsområden. Detta har gjorts i samband med utarbetandet av landskapsplanen 2030. Vindkraftsområdena i landskapsplanen ingår som helhet i landskapsplanens konsekvensbedömning. Mellan Molpe och Petalax anvisas i landskapsplanen ett förbindelsebehov för kraftledning. Kraftledningens utformning och placering i terrängen avgörs i den mer detaljerade planeringen.

3.8 SKOGSVÅRDSFÖRENINGEN ÖSTERBOTTEN

1. Jordkabler bör föredras för att undvika att stora skogsarealer försvinner då nya kraftledningar byggs.
2. Planbeteckningar som i onödan påverkar primärnäringarna bör undvikas, eller särskilt noteras att skogsbruket inte påverkas. Exempel på sådana är luo-områden och S2. Dessa kan sätta markägaren i en omöjlig situation eftersom skogslagen inte gäller i dessa områden.
3. Konsekvenserna för privatskogsbruket bör utredas noggrant.

3.9 BIRDLIFE FINLAND RF

1. Maakuntakaava näyttäisi lähtökohtaisesti turvaavan tärkeimpien lintualueiden linnustollisten arvojen säilymisen.
2. Skaftung-Siipyyn merituulivoimala-alue on valtaosin päällekkäin kansainvälisesti tärkeän lintualueen (IBA) Kristiinankaupungin eteläinen saaristo kanssa. Kyseistä aluetta laajennettiin vuonna 2016. Tuulivoimaloiden rakentaminen tulisi todennäköisesti vähentämään alueen linnustollista arvoa alueen länsiosissa vesilinnustoon kohdistuvien pelotusvaikutustensa vuoksi. Merituulivoimalle varattua aluetta tulisi siirtää siten, että se sijaitsee riittävän etäällä (vähintään 1 km) tärkeän lintualueen rajasta.
3. Merenkurkun Lintutieteellisen yhdistyksen tekemässä maakunnallisesti tärkeät lintualueet -hankkeessa tärkeäksi osoitettu Harström-Brusuddenin lintualue on kaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä alueena vain pieneltä osin. Luo-alueita kannattaisi laajentaa maakunnallisesti tärkeät lintualueet -hankkeessa tehdyn rajauksen mukaisesti.
4. Maakuntakaavan tausta-aineistoiksi olisi hyvä käyttää Merenkurkun ja Keski-Pohjanmaan Lintutieteellisten yhdistysten toteuttamat maakunnallisesti tärkeät lintualueet -hankkeet.

Bemötande:

1. I planeringsbestämmelsen för (kraftledning och) förbindelsebehov av kraftledning står det att nuvarande kraftledningsgator bör i mån av möjlighet användas vid förstärkning av kraftledningar och byggandet av nya kraftledningar samt att det mest ändamålsenliga alternativet bör utredas i den mer detaljerade planeringen. I planbeskrivningen står det dessutom att jordkabel bör användas i mån av möjlighet. Användningen av jordkabel betonas mer i planbeskrivningen samt i planeringsbestämmelsen för förbindelsebehov för kraftledning.
2. På önskemål av intressenter anvisas inte regionalt betydelsefulla skogsområden i landskapsplanen. Med en egen beteckning för regionalt betydelsefulla skogsområden hade skogsbruket varit områdets primära markanvändningsform även för områden som anvisats med en beteckning för områdets särdrag som t.ex. nationellt värdefulla landskapsområden, kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå samt luo-områden. S2-beteckningen utreds med NTM-centralen i Södra Österbotten och miljöministeriet.
3. Konsekvenserna för skogsbruket utreds på allmän nivå.

Vastine:

1. Merkitään muistiin.
2. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 ei käsitellä tuulivoimaa, vaan kaikki tuulivoimala-alueet on siirretty kaavaan suoraan Pohjanmaan maakuntakaavasta 2030, vaihe 2. Täten tuulivoimala-alueiden rajauksia ei voida tämän kaavoitusprosessin yhteydessä tarkistaa. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 29.1.2018, että Siipyyn merituulivoimapuiston tulee olla mukana Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040, koska maakuntavaltuuston 15.11.2017 tekemää päätöstä ei voida pitää lopullisena päätöksenä.
3. Luo-alueiden rajaukset vastaavat Finiba-alueiden rajauksia.
4. Maakuntakaavassa on luo-merkinnällä osoitettu FINIBA-alueet, jotka muodostavat verkoston maakunnallisella tasolla.

5. Kaavaan olisi ollut helpompi tutustua, jos kaava-aineisto olisi jaettu verkkosivuilta paikkatieto-ohjelmiin vietävissä olevassa muodossa esim. WMS-tasoina. Toivottavasti Pohjanmaan liitto tarjoaa tämän mahdollisuuden tulevaisuudessa.

3.10 ÄLVBYARNA I ÖSTRA KORSHOLM RF

1. Motsätter sig vägdragningen av en riksväg från Vikby till Vassorfjärden genom Älvbyarna i Östra Korsholm. Vägen splittrar Älvbyarna i två delar och för med sig bullerproblem för byn. Vägen splittrar och förstör det nationellt värdefulla landskapsområdet Kyro älv och går igenom områden med bosättning.
2. Stöder planen på att bygga en cykelväg mellan Höstves och Merikart.

3.11 KORSNÄS BYS SAMFÄLLIGHET

1. I landskapsplanen bör en småbåtshamn anvisas för Långbådan i Korsnäs.

3.12 BJÖRKÖ DELÄGARLAG

1. Utvecklingen av Svedjehamn som turismområde, både via landsväg och vattenväg, bör säkerställas med tanke på områdets världsarvsstatus. I det nuvarande planförslaget betecknas Svedjehamn enbart som grönområde. För småbåtshamnen i Svedjehamn bör även beteckningen VS (båthamn/gästhamn) anvisas.

5. Merkitään muistiin. Pohjanmaan vahvistetut maakuntaakaavat löytyvät WMS-palveluina. Myös Pohjanmaan maakuntakaava 2040 julkaistaan WMS-palveluna sen tultua hyväksytyksi. Kaavaluonnoksen paikkatiedot voi pyydettyessä saada Esri File Geodatabase -muodossa.

Bemötande:

1. Den riktgivande eller alternativa vägsträckningen mellan Helsingby och Vassor anvisas redan i Österbottens landskapsplan 2030 och anvisas med samma beteckning i Österbottens landskapsplan 2040. För vägsträckningen har gjorts lokaliseringstuderingar och den riktgivande vägsträckningen är baserad på dessa. Den slutliga placeringen av vägsträckningen preciseras samt vilka konsekvenser denna medför utreds i den mer detaljerade planeringen.
2. Anvisandet av lättrafikleder i landskapsplanen utreds.

Bemötande:

1. Till grund för landskapsplanen uppgjordes en utredning över fiske- och småbåtshamnarna i Österbotten där hamnfunktioner, service och utvecklingspotential granskades. Över utredningen har begärts kommentarer av kommunerna. Kommunerna har också getts möjlighet att föreslå nya hamnar i landskapsplanen. Denna utredning kommer att kompletteras under sommaren 2018 och kommunerna har då en ny möjlighet att kommentera utredningen.

Bemötande:

1. Svedjehamn omfattas av många planbeteckningar som stöder utvecklandet av besöksnäringen genom att lyfta fram de olika värdefulla särdragen i området. Utvecklingsprincipbeteckningen mv är den överordnade riktgivande beteckningen och gäller hela världsarvsområdet och anger att området bör utvecklas som nationellt och internationellt intressant besöksmål. Rekreatiomsområdesbeteckningen V har en byggbestämmelse som tillåter byggandet av byggnader som möjliggör förverkligandet av rekreations- och naturturismservice. Till grund för landskapsplanen uppgjordes en utredning över fiske- och småbåtshamnarna i Österbotten där hamnfunktioner, service och utvecklingspotential granskades. Över utredningen har begärts kommentarer av kommunerna. Kommunerna har också getts möjlighet att föreslå nya hamnar i landskapsplanen. Denna utredning kommer att kompletteras under sommaren 2018 och kommunerna har då

2. Farlederna från Svedjehamn via Ytterstören vidare genom Lappörsund och även från Ytterstören till Lappörudden bör anvisas i planen.
3. Moränerna utanför Svedjehamn behöver inte ytterligare skyddas eftersom de redan ingår i Natura 2000. De områden som betecknats "Värdefull geologisk formation" bör planeras så att det ej medför ytterligare restriktioner på användningen av områdena och att de inte sträcker sig utanför Natura 2000-områdena.

3.13 SUNDOM BYGDEFÖRENING

1. Sundom behöver en omfartsväg eftersom trafiken genom Sundom centrum har ökat. Detta gäller såväl pendeltrafiken som den tunga trafiken. På sikt väntas trafiken på Söderfjärdsvägen öka ytterligare med 40 %. Men Sundom omfartsväg får inte dras på det nationellt värdefulla området sydväst om Söderfjärden.
2. Vasa hamnväg är en stor investering med stor och skadlig inverkan på landskapet och naturen samtidigt som nyttan av vägen är osäker. Av de i konsekvensbedömningen undersökta alternativen har "Vikby" och "Flada" mest negativa konsekvenser för Sundom.

3.14 LANDSKAPSPLANENS MEDBORGARFORUM

1. Utkastet till Österbottens landskapsplan är en bra och en förhållandevis realistisk och genomförbar plan.
2. Planen skapar förutsättningar för förbättrade trafiklösningar, som även för regionerna närmare varandra och underlättar utbyggnad av kollektivtrafik och pendling.
3. Planens allmänna mål med hög prioritet är ett trafiksystem och en områdesanvändning som minskar behovet av privatbilstrafik och förbättrar förutsättningarna för trafikformer med en liten miljöbelastning. De konkreta åtgärderna i planen är ändå blygsamma. I planprocessen borde undersökas megatrender då det gäller behov av att förflytta sig.
4. I landskapsplanutkastet finns betydligt mer rekreatiomsområden som dels bättre tillgodoser invånarnas rekreatiomsbehov och dels gör regionen mer attraktiv för besöksnäringen och inflyttning. Även rekreation vintertid så som snöskoterleder borde beaktas i landskapsplanen.
5. Näthandelns inverkan på markanvändningen och trafiken borde undersökas och beaktas.
6. R&D utgör en väsentlig del av regionens utvecklingspotential och borde omnämnas i planbeskrivningen. En satsning på ett regionalt teknolog centrum i syfte att binda

- en ny möjlighet att kommentera utredningen.
2. I landskapsplanen ingår fartygs- och båtleder enligt Trafikverkets klassificering 1–5.
3. Beteckningen värdefull geologisk formation anger geologiska formationer som klassats som nationellt värdefulla men inte omfattas av något skyddsprogram, dvs. beteckningen är informativ och anger ett områdes särdrag.

Bemötande:

1. Vägsträckningen från Malax till Öjen dvs. Sundom omfartsväg är riktgivande och dess exakta linjedragning bestäms i den fortsatta planeringen.
2. Vasa hamnväg anvisas som ett behov av vägtrafikförbindelse mellan Vasa hamn och riksväg 8 utan att ta ställning till linjedragningen. Därmed utesluter inte landskapsplanen de övriga vägsträckningarna som undersöktes i hamnvägens miljökonsekvensbedömning.

Bemötande:

1. Noteras.
2. Noteras.
3. Noteras.
4. Möjligheten att anvisa snöskoterleder i landskapsplaner utreds.
5. Handeln behandlas inte i Österbottens landskapsplan 2040. Det kanske blir ett tema för nästa landskapsplan.
6. I planprocessen har det inte framkommit att det finns ett behov av ett fysiskt så stort teknolog centrum som behöver anvisas i en landskapsplan.

- ihop industrins R&D skulle gynna landskapet och i landskapsplanen bör det finnas en reservation för en sådan kunskapsplats.
7. I planutkastet beskrivs enbart den befintliga båthamnsstrukturen. Planen tar inte ställning till hur exempelvis båtturistlederna och gästplatserna kunde förbättras, utvecklas och byggas ut. I planutkastet anvisas båtrutter av klass fem eller lägre. Det finns många flera goda båtrutter av klass sex vars ledgångsdjup kunde uppgraderas till klass fem.
  8. Ge-beteckningen bör inte gälla för det område vid Svedjehamn som inte ingår i Natura 2000.
  9. Det är inte tydligt på vilka grunder en del skjutbanor är med i planutkastet och andra inte och vad detta eventuellt innebär. Detta bör utredas mer ingående.
  10. Även om landskapsplanens mållår är 2040 borde längre tidsperspektiv tas med i planen.
  11. Det borde göras en särskild bedömning av landhöjningens konsekvenser på mycket lång sikt och vilka åtgärder den kan leda till.
  12. I landskapsplaneringen borde tunga infrastrukturella framtidsfrågor samt ekologiska lösningar diskuteras. Dessa kan kräva områdesreserveringar även om det under de närmaste 10–20 åren endast utreds möjligheter. Hamnen på Vasklot med därtillhörande väg är en dylik fråga.
  13. I planutkastet berörs förtjänstfullt frågan om regionen i ett nationellt perspektiv, men fler förslag till kraftfulla åtgärder som skulle syfta till att förbättra regionens närhet till andra regioner i Europa bör utredas.
  14. I planeringsbestämmelsen för stadsutvecklingszonerna bör tilläggas samarbete över landskapsgränserna.
  15. Konsekvensbedömningen verkar i allmänhet vara tafatt och då det gäller näringslivet rätt bristfällig.
  16. Det bör även finnas möjligheter att bo på landet och vid en strand.
  17. Det borde göras mer för att alla ska behandlas jämnt oberoende av var man bor.
  18. Regionerna bör bättre knytas samman för att underlätta pendlingen, vilket långt betyder en förkortning av restiden. En lösning skulle vara höghastighetståg.
  7. I landskapsplanen anvisas ett regionalt nätverk av båthamnar. Detta nätverk kompletteras av mindre lokala båthamnar som inte anvisas i landskapsplanen. Till grund för landskapsplanen uppgjordes en utredning över fiske- och småbåthamnarna i Österboten där hamnfunktioner, service och utvecklingspotential granskades. Över utredningen har begärts kommentarer av kommunerna. Kommunerna har också getts möjlighet att föreslå nya hamnar i landskapsplanen. Denna utredning kommer att kompletteras under sommaren 2018 och kommunerna har då en ny möjlighet att kommentera utredningen. I landskapsplanen ingår fartygs- och båtleder enligt Trafikverkets klassificering 1–5.
  8. Beteckningen värdefull geologisk formation anger geologiska formationer som klassats som nationellt värdefulla men inte omfattas av något skyddsprogram, dvs. beteckningen är informativ och anger ett områdes särdrag.
  9. I landskapsplanen anvisas endast skjutbanor av regional betydelse. I planbeskrivningen beskrivs mycket tydligt kriterierna för en skjutbana av regional betydelse.
  10. Landskapsplanens mållår är 2040 men för många teman, t.ex. vissa trafiklösningar är perspektivet mycket längre. Planens viktigaste utgångspunkt är landskapsöversikten 2040, som drar upp riktlinjerna för utvecklingen i landskapet. Landskapsplanen förverkligar översikten dvs. skapar de spatiala förutsättningarna.
  11. Enligt Meteorologiska institutets prognoser kommer troligtvis klimatförändringen att kompensera landhöjningen. Inom projektet SmartSea utreds hur klimatförändringen kommer att påverka Bottniska viken. Resultatet beaktas i den följande landskapsplanen.
  12. Trafiklösningarna baserar sig på resultat från diskussionerna i trafiksystemarbetsgrupperna. Det är i dessa grupper framtida trafikprojekt bör dryftas.
  13. Noteras.
  14. Vid förverkligandet av Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner behövs inget samarbete över landskapsgränserna.
  15. I konsekvensbedömningen beskrivs vilka konsekvenser förverkligandet av landskapsplanen har i förhållande till att ingen landskapsplan skulle göras. Här behandlas inte allmänna trender i samhället. Konsekvensbedömningen gällande näringslivet ska klargöras.
  16. En av landskapsplanens målsättningar är en region där stad, tätort och landsbygd samverkar. Det är upp till kommunerna ifall de tillåter boende vid strand.
  17. Noteras. Detta är egentligen inte en fråga för landskapsplanläggningen.
  18. I landskapsplanen betonas vikten av kollektivtrafiken och i planeringsbestämmelser för

19. I landskapsplanen borde regionerna Vasa, Karleby+Jakobstad och Seinäjoki bättre knytas ihop till en storregion med över 200 000 invånare. De åtgärder som föreslås i planen är svaga och det finns ett behov av att utreda långt fler lösningar än de som berörs i planutkastet.
20. Frågor som bör utredas under planens verkningstid är möjligheterna att bygga landets andra storhamn i Vallgrund för att bl.a. knyta regionen närmare Västerbotten samt att sammanbinda landskapet med hjälp av höghastighetsbanor. Detta även i syfte att stärka tillgängligheten till Vasas internationella flygfält och bättre knyta Sydösterbotten till det övriga landskapet.

Utlåtandet kan i sin helhet läsas på adressen: www.obotnia.fi/omradersplanering/Osterbottens-landskapsplan-2040.

3.15 JOHAN-ERIK FANT

1. I Österbottens landskapsplan bör Grönvik omfartsväg finnas kvar med beteckningen för behov av vägtrafikförbindelse.

3.16 GUNVOR GRANLUND (OMBUD FÖR PER-OLOF STÅHL, GÖSTA STÅHL OCH SOLVEIG HILDÉN)

1. Området för fritids- och turisttjänster kring Fjärdskär, Replotbron och Bergskär är onödigt stort. Privatägd mark borde inte ligga inom detta område. Området är tillräckligt stort även utan de privatägda områdena.

3.17 CARITA HÄGER

1. I korsningen i Kovjoki centrum borde retardationsfiler byggas för att göra trafiken smidigare och förhindra olyckor mellan jordbruksmaskiner och annan trafik. Även andra korsningar längs riksväg 8 där aktiva jordbrukare finns borde ses över.

3.18 DAN-ANDERS JUSSLIN, AB JUSSLINS ECO-TREND OY

1. Dåligt upplägg och grundinformation om planens syfte saknas.

Vasa och Jakobstads stadsutvecklingszoner, Vasa och Jakobstads kvalitetskorriderer, Vasa-Seinäjoki utvecklingszon, Jakobstad-Karleby utvecklingszon och områden för tätortsfunktioner omnämns utvecklandet av kollektivtrafiken. Dessutom betonas vikten av en förtätad samhällsstruktur och tätare bebyggelse kring kollektivtrafikens knutpunkter.

19. Vasa-Seinäjoki utvecklingszon och Jakobstad-Karleby utvecklingszon baserar sig på pendlingsområdena. Inom dessa områden ska enligt planeringsbestämmelsen arbetakraftsrörligheten främjas. Detta är en fråga för det nya landskapets landskapsstrategi.

20. Detta är en fråga för det nya landskapets landskapsstrategi och en gemensam fråga för de tre landskapen.

Bemötande:

1. I nuläget finns det inget behov av att i landskapsplanen anvisa ett behov av vägtrafikförbindelse mellan Replot och Vallgrund eller en riktgivande vägsträckning förbi Grönvik. Situationen ändras ifall ett behov av vägtrafikförbindelse ut till utredningsområdet i Vallgrund blir aktuellt.

Bemötande:

1. RM-områdets avgränsning för Fjärdskäret, Replot bro, Bergskäret och Kymansholmsörarnas västra del är i enlighet med motsvarande områdesavgränsning i Korsholms kommuns strategiska generalplan. Det är i den kommunala planläggningen som den mer detaljerade markanvändningen bestäms. RM-beteckningen i landskapsplanen förutsätter inte att hela området används för fritids- och turisttjänster.

Bemötande:

1. Endast planskilda korsningar som har direkt inverkan på annan markanvändning anvisas i landskapsplanen. Övriga korsningar och trafikarrangemang behandlas i den mer detaljerade planeringen.

Bemötande:

1. Planens målsättningar har utarbetats i en omfattande dialog med kommunerna och övriga myndigheter, olika intressegrupper, experter och med invånare och kan läsas på

2. Kartan borde ha teckenförklaring.
3. Vasa hamn bör flyttas ut till Vallgrund.
4. Havsnära boende bör anvisas i området Karleby–Vasa–Kristinestad.
5. Följande saker borde behandlas i landskapsplanen:
  - ▶ Väg mellan Björneborgsvägen och Vassor
  - ▶ Trafikarrangemangen i Vasa–Västervik
  - ▶ Tågbanan till Vasa logistikområde
  - ▶ Rullbana från Vasa flygplats till Vasa logistikområde
  - ▶ Riksväg 8 mellan Vassor och Karleby, omkörningsfiler och breddning
  - ▶ Riksväg 8 mellan Fladan och Björneborg, omkörningsfiler och breddning
  - ▶ Hästsportcenter och motorsportcenter
  - ▶ Affärscentrum
  - ▶ Industritomter t.ex. i Vassor–Kärklax och Malax–Vikby
  - ▶ Uppsamlingsparkeringsplatser i Kvevlax och Vikby
  - ▶ Lätta trafikförbindelser i Toby–Kvevlax–Västervik–Replot och Toby–Korsnäs.

3.19 RONNIE JUTHBACKA

1. Kraftledningen från Kvevlax elstation till Toby–Kojola kraftledning borde inte gå över en vandringsled utan kunde gå genom ett vindkraftsområde längre söderut.

2. Till plankartorna finns ett separat dokument "PlanbeteckningarA3" där alla planbeteckningar finns uppräknade. I dokumentet "Planbeteckningar och planeringsbestämmelser" finns alla planbeteckningar beskrivna tillika med deras bestämmelser.
3. I Södra Vallgrund finns i landskapsplanen anvisat ett utredningsområde där möjligheterna till hamnfunktioner ska utredas. Målsättningen är att Vasa hamn fortfarande år 2040 finns på Vasklot.
4. I landskapsplanen anvisas områden för centrumfunktioner, centrum med närservice och områden för tätortsfunktioner. Områden för havsnära boende har ingen regional betydelse och bör således behandlas i de kommunala planerna.
5. Vägen mellan Björneborgsvägen och Vassor finns i landskapsplanen anvisad som en riktgivande vägsträckning.
  - ▶ Endast i de fall förbättringen av en vägsträcka påverkar omkringliggande markanvändning anvisas den i landskapsplanen.
  - ▶ Hästsportcenter och motorsportcenter har inte egna beteckningar utan anvisas i landskapsplanen som rekreations-/turismobjekt.
  - ▶ Endast stora detaljhandelsenheter av regional betydelse och utanför områden för centrumfunktioner anvisas i landskapsplanen.
  - ▶ I Malax och Vikby finns i landskapsplanen anvisade industriområden av regional betydelse. I Vassor och Kärklax finns inte anvisade industriområden, men landskapsplanen hindrar inte att industritomter skapas i området. Gränsen för ett industriområde av regional betydelse är 100 arbetsplatser.
  - ▶ Trafikarrangemangen i Vasa–Västervik och uppsamlingsparkeringsplatser har ingen regional betydelse och bör behandlas i de kommunala planerna. Detsamma gäller stickspåret från Vasa–Seinäjäki förbindelsebana till logistikområdet och rullbana från Vasa flygplats till Vasa logistikområde. Trafikarrangemangen från Vasa–Seinäjäki förbindelsebana via flygplatsen och till Vasa hamn kommer dock att diskuteras i den fortsatta planeringsprocessen.
  - ▶ I landskapsplanen anvisas ett heltäckande nätverk av cykelleder, som baserar sig på nationella cykel- och friluftskartor och som har tagits fram i samarbete med kommunerna. Anvisandet av lätttrafikleder i landskapsplanen utreds.

Bemötande:

1. Beteckningen anvisar ett förbindelsebehov för kraftledning. Den exakta linjedragningen bestäms i den fortsatta planeringen. Enligt planeringsbestämmelsen ska i den mer detaljerade planeringen den mest ändamål-

2. Bobackens område för vindkraftsverk kunde strykas ur landskapsplanen eftersom det har negativa konsekvenser för kulturlandskapet vid Kyro älv.
3. Skyddsområdet Bådaviken-Lappo åmynning är onödigt. Dessutom borde Lappo åmynning muddras för att garantera att den inte växer igen och skapar problem för fåglar och fiskar.

3.20 EMELY LITHÉN

1. Utkastet till Österbottens landskapsplan har inte marknadsförts som det borde, vilket lett till att många är ovetande om planen.
2. Den planerade vägen mellan Stormossen och Vikby borde dras så långt västerut som möjligt.
3. Den planerade vägen från Kuni till Stormossen/Vikbyvägen borde tas bort ur planen och istället kunde den befintliga nybyggda vägen vid behov breddas. Samtidigt kunde korsningen i Kvevlax åtgärdas.
4. Motorvägen mellan Helsingby och Laihela borde ersättas med en breddning av den befintliga vägen.

3.21 LENA OCH RUNE LITHÉN

1. Dragningen av den nya vägen mellan Vikby och Stormossen bör ändras och placeras längre västerut, t.ex. på västra sidan om Molnträsket. Den nuvarande dragningen går genom kulturhistoriskt värdefulla områden, rekreatiomsområden samt jord- och skogsbruksmark.
2. Dragningen av den nya vägen mellan Vikby och Kuni/Vassor bör slopas helt. Vägen går

senliga linjedragningen med tanke på övrig markanvändning utredas.

2. Vindkraftsområden har inte behandlats vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040 utan alla områden för vindkraftverk har i sin helhet överförs från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2. Dessutom finns det en godkänd delgeneralplan för vindkraftsområdet (Märkenkall vindkraftspark).
3. Bådaviken-Lappo åmynning är ett område som hör till det nationella skyddsprogrammet för fågelvatten och kan därför inte behandlas i landskapsplanen.

Bemötande:

1. Om landskapsplanens dialog kan läsas i programmet för deltagande och bedömning. Om att landskapsplanutkastet är framlagt har informerats både i tidningar och i sociala medier. Dessutom har landskapsplanen ett eget medborgarforum där olika befolkningsgrupper och intressen är representerade. Detta forum har sammanträtt många gånger under planprocessens gång.
2. Mellan Vikby och Stormossen finns i landskapsplanen anvisat ett behov av vägtrafikförbindelse. Med beteckningen anvisas ett behov mellan Vikby och Stormossen utan att ta ställning till linjedragningen. Den slutliga linjedragningen preciseras i den med detaljerade planeringen av vägen.
3. Den riktgivande eller alternativa vägsträckningen mellan Helsingby och Vassor anvisas redan i Österbottens landskapsplan 2030 och anvisas med samma beteckning i Österbottens landskapsplan 2040. För vägsträckningen har gjorts lokaliseringsutredningar och den riktgivande vägsträckningen är baserad på dessa. Den slutliga placeringen av vägsträckningen preciseras samt vilka konsekvenser denna medför utreds i den mer detaljerade planeringen.
4. Gällande rv 8 mellan Helsingby och Laihela undersöks två olika alternativ, dvs. förbättring av riksvägen på dess nuvarande plats och en ny vägdragning söder om den nuvarande vägen. Landskapsplanen möjliggör bägge alternativen.

Bemötande:

1. Mellan Vikby och Stormossen finns i landskapsplanen anvisat ett behov av vägtrafikförbindelse. Med beteckningen anvisas ett behov mellan Vikby och Stormossen utan att ta ställning till linjedragningen. Den slutliga linjedragningen preciseras i den mer detaljerade planeringen av vägen.
2. Den riktgivande eller alternativa vägsträckningen mellan Helsingby och Vassor anvisas

genom jordbruksmark och behovet av vägen är liten.

redan i Österbottens landskapsplan 2030 och anvisas med samma beteckning i Österbottens landskapsplan 2040. För vägsträckningen har gjorts lokaliseringsutredningar och den riktgivande vägsträckningen är baserad på dessa. Den slutliga placeringen av vägsträckningen preciseras samt vilka konsekvenser denna medför utreds i den mer detaljerade planeringen.

3.22 JOHAN NYGÅRD

1. Utkastet till Österbottens landskapsplan har inte marknadsförts som det borde, vilket lett till att många är ovetande om planen.
2. Den planerade vägen mellan Stormossen och Vikby borde dras så långt västerut som möjligt.
3. Den planerade vägen från Kuni till Stormossen/Vikbyvägen borde tas bort ur planen och istället kunde den befintliga nybyggda vägen vid behov breddas. Samtidigt kunde korsningen i Kvelax åtgärdas.
4. Motorvägen mellan Helsingby och Laihela borde ersättas med en breddning av den befintliga vägen.

3.23 KARIN NYKVIST, MIKAEL NYKVIST OCH HELENA BRUUN

1. Rekreatiomsområdet bör ändras så att fastigheterna RNr 16:75 och 16:87 inte ligger inom rekreatiomsområdet.

3.24 HANS-ERIK NYSAND

1. Vägsträckningen från Malax förbi Sundom till Öjen bör strykas ur landskapsplanen.

Bemötande:

1. Om landskapsplanens dialog kan läsas i programmet för deltagande och bedömning. Om att landskapsplanutkastet är framlagt har informerats både i tidningar och i sociala medier. Dessutom har landskapsplanen ett eget medborgarforum där olika befolkningsgrupper och intressen är representerade. Detta forum har sammanträtt många gånger under planprocessens gång.
2. Mellan Vikby och Stormossen finns i landskapsplanen anvisat ett behov av vägtrafikförbindelse. Med beteckningen anvisas ett behov mellan Vikby och Stormossen utan att ta ställning till linjedragningen. Den slutliga linjedragningen preciseras i den mer detaljerade planeringen av vägen.
3. Den riktgivande eller alternativa vägsträckningen mellan Helsingby och Vassor anvisas redan i Österbottens landskapsplan 2030 och anvisas med samma beteckning i Österbottens landskapsplan 2040. För vägsträckningen har gjorts lokaliseringsutredningar och den riktgivande vägsträckningen är baserad på dessa. Den slutliga placeringen av vägsträckningen preciseras samt vilka konsekvenser denna medför utreds i den mer detaljerade planeringen.
4. Gällande rv 8 mellan Helsingby och Laihela undersöks två olika alternativ, dvs. förbättring av riksvägen på dess nuvarande plats och en ny vägdragning söder om den nuvarande vägen. Landskapsplanen möjliggör bägge alternativen.

Bemötande:

1. Avgränsningen för rekreatiomsområdet V i landskapsplanen ändras till att motsvara avgränsningen i generalplanen för Bodö-Tottesund-Öjskata.

Bemötande:

1. Vägsträckningen från Malax till Öjen dvs. Sundom omfartsväg är riktgivande och dess exakta linjedragning bestäms i den fortsatta planeringen. Vägsträckningen finns anvisad i den nuvarande Österbottens landskapsplan 2030 och i Vasa stads och Malax kommuns

generalplaner. Inte heller har det i den regionala trafiksystemarbetsgruppen framkommit önskemål om att vägsträckningen borde strykas ur landskapsplanen.

3.25 STAFFAN OCH HELGE NYSAND

1. Införandet av rekreationsområde på Rönnskär i Sundom borde starkt ifrågasättas eftersom:
  - ▶ det behövs båt för att ta sig ut till området
  - ▶ landstigningen är svår pga. steniga grunda vikar
  - ▶ det finns mer lättillgängliga rekreationsområden i Sundom
  - ▶ det redan finns ett Natura 2000-område på Rönnskär och hela yttre skärgården numera är fredad
  - ▶ det eventuella rekreationsområdet kommer att inverka på skogsbruket.

3.26 ERIK SJÖBERG

1. Planbeskrivningen innehåller inga proaktiva utvecklingsplaner eller långsiktiga målsättningar för Kvarkestrafikens utveckling. Det första avsnittet för en fast förbindelse mellan Vasa och Umeå borde påbörjas snarast eftersom uppgörandet av de olika utredningarna kommer att ta länge.
2. Varför är den felaktiga bilden på sidan 23 fortfarande kvar?

3.27 STURE SUNDELL

1. En högspänningsledning som går genom ett bebott område strider mot god miljöplanering.
2. Kartan borde ha teckenförklaring.

Bemötande:

1. Området är i både Vasa stads fastställda delgeneralplan för skärgården och i Vasa stads strategiska plan för skärgården anvisat som rekreationsområde.

Bemötande:

1. Kvarkestrafiken är ett av Österbottens spjutspetsprojekt. Satsningar görs för att utveckla en helt ny färja och Vasa och Umeå hamnområden. Målsättningen är att Vasa-Umeå ska ingå i utvidgningen av den europeiska stomnätsskorridoren TEN-T (Extension to North Sea-Baltic Core Corridor). Att parallellt med detta planera för en fast förbindelse till Umeå gör dessa satsningar mindre trovärdiga. Den fasta förbindelsen är något som kommer att diskuteras vid uppgörandet av havsplanen. Kvarkestrafiken lyfts bättre fram i planbeskrivningen.
2. Bilden är tagen ur ALLI och utgör därmed den godkända eftersträvade utvecklingsbilden för regionstrukturen och trafiksystemet år 2050. Trots att Österbottens förbund under processens gång upprepade gånger lyfte fram att bilden var felaktig korrigerade miljöministeriet den inte. Österbottens förbund kan i detta skede inte göra annat än att konstatera att bilden är felaktig vad gäller förbindelsen över Kvarken och vidare till Atlanten.

Bemötande:

1. Beteckningen anvisar ett förbindelsebehov för kraftledning. Den exakta linjedragningen bestäms i den fortsatta planeringen. Enligt planeringsbestämmelsen ska i den mer detaljerade planeringen den mest ändamålsenliga linjedragningen med tanke på övrig markanvändning utredas.
2. Till plankartorna finns ett separat dokument "PlanbeteckningarA3" där alla planbeteckningar finns uppräknade. I dokumentet

”Planbeteckningar och planeringsbestämmelser” finns alla planbeteckningar beskrivna tillika med deras bestämmelser.

3.28 MONIKA SUNDHOLM

1. Natura-området Ljusgrunds (FI 8000134) norra del bör strykas i Österbottens landskapsplan 2040.
2. Den havsbaserade vindkraftsparken nordväst om Ljusgrund utanför Sideby bör strykas från landskapsplanen.

3.29 PIRKKO VIRTANEN

- Ei huomautettavaa maakuntakaavaluonnoksesta. Mieli pide koskee valtatieä 18 Maunulan kohdalla, joka on jo pitkälti rakennettu.

3.30 CAJ WAXLAX

1. Den planerade vägsträckan Kuni–Vassor, som i utkastet till landskapsplan anvisas som riktgivande eller alternativ vägsträckning, kunde flyttas från korsningen Björneborgsvägen/Laihelavägen till att gå via korsningen av Tobyvägen/Laihelavägen. På så sätt sparas både åkermark, landskap och mycket pengar.

3.31 CHRISTOFFER ÖSTBERG OCH JAN-ERIK RAVALS

1. Skjutbanan på Strandvägen 3682 i Korsnäs (Waterloo skjutbana) borde anvisas i landskapsplanen för att trygga skjutbanans existens i framtiden. Skjutbanan är en viktig anläggning för lokala jaktföreningar.

Bemötande:

1. Natura 2000-nätverkets områdesavgränsningar baserar sig på statsrådets beslut 20.8.1998 samt en senare komplettering enligt statsrådets beslut 8.5.2002 och 2.6.2005. Dessa avgränsningar kan inte ändras i landskapsplanen.
2. Landskapsstyrelsen beslutade på sitt möte 29.1.2018 att Sideby havsvindkraftspark ska finnas med i Österbottens landskapsplan 2040 eftersom landskapsfullmäktiges beslut från 15.11.2017 inte kan anses vara ett slutgiltigt beslut. Vindkraftsområden har inte behandlats vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040 utan alla områden för vindkraftverk har i sin helhet överförts från Österbottens landskapsplan 2030 och etappplan 2.

Bemötande:

1. Med beteckningen ”Riktgivande eller alternativ vägsträckning (riksväg)” för Vikby–Martois–Kuni anvisas vägsträckningen enligt de utredningar som uppgjorts över vägsträckningen, bland andra utredningen Rv 8 delen Kuni–Martois, Korsholm. Inför byggande av vägsträckan görs mer detaljerade utredningar och planering där placeringen i terrängen preciseras.

Bemötande:

1. I landskapsplanen anvisas ett regionalt nätverk bestående av sju skjutbanor. Av dessa är sex befintliga och en ny. Enligt definitionen i lagen om skjutbanor delas skjutbanor in i sportskyttecentrum (över 300 000 skott per år), skjutbanor (10 000–300 000 skott per år) och småskaliga skjutbanor (mindre än 10 000 skott per år). De skjutbanor som anvisas i landskapsplanen är alla per definition skjutbanor. Waterloo är per definition en småskalig skjutbana. Ett kriterium var även att nätet av skjutbanor skulle vara täckande. 99,4 % av landskapets befolkning når någon av dessa skjutbanor inom 40 minuter. Med tanke på skjutbanenätverkets täckning är även mindre och till karaktären lokala skjutbanor viktiga bl.a. med tanke på skytte-

och jaktutövarna. Det lokala skjutbanenätverket består av 16 småskaliga skjutbanor, men dessa anvisas inte i landskapsplanen.

3.32 ANDERS ÖSTER

1. Vägförslaget Kuni–Martois–Vikby är besvärligt med tanke på att vägen dras igenom det nationellt värdefulla kulturlandskapet vid Kyro älv och det naturligt idylliska och vackra området mellan Veikars och Kvevlax. I stället borde dragningen Stormossen–Martois–Vikby prioriteras, vilket skulle vara bra med tanke på transportvägen från Stormossen och Fågelberget söderut. Vägsträckningen kunde göras rakare och plankorsningen i Kvevlax smidigare.

Bemötande:

1. Den riktgivande eller alternativa vägsträckningen mellan Helsingby och Vassor anvisas redan i Österbottens landskapsplan 2030 och anvisas med samma beteckning i Österbottens landskapsplan 2040. För vägsträckningen har gjorts lokaliseringsutredningar och den riktgivande vägsträckningen är baserad på dessa. Den slutliga placeringen av vägsträckningen preciseras samt vilka konsekvenser denna medför utreds i den mer detaljerade planeringen.

4 Kommentarer via karttjänsten

4.1 ALLMÄNT

Totalt gavs 39 kommentarer genom karttjänstens kommenteringsfunktion. Flest kommentarer prickades i Korsholm (22) och näst mest i Vasa (9). Enstaka kommentarer lades in i Nykarleby,

4.2 KOMMENTARER OCH BEMÖTANDEN

1. I 15 kommentarer motsätter man sig den riktgivande vägsträckningen mellan Helsingby och Vassor. Som argument anges bl.a. kulturmiljövärden, buller och negativ inverkan på föreningslivet. I en av kommentarerna föreslås en annan dragning av vägen.
2. Övriga vägar som väcker åsikter är den riktgivande vägsträckningen mellan Öjen och Malax, behovet av vägtrafikförbindelse mellan Stormossen och Martois, Vasa hamnväg, som i planen anvisats som ett behov av vägtrafikförbindelse samt förlängningen av motorvägen Helsingby–Laihela, som i planen anvisats som en riktgivande vägsträckning.
3. Finns det möjligheter att bygga en järnväg norrut från Vasa?
4. Skjutbanan Waterloo i Korsnäs och skjutbanan i Veikars borde anvisas i landskapsplanen.
5. Varför är inte officiella snöskoterleder anvisade i landskapsplanen?
6. Vasklot rekreatiomsområde borde bli mindre till förmån för bebyggelse medan rekreatiomsområdet Västerskäret är onödigt.

Korsnäs, Laihela, Malax och Pedersöre. De flesta kommentarerna var skrivna på svenska medan tre kommentarer var skrivna på finska. Elva kommentarer hade försetts med både för- och efternamn medan resten hade förnamn, signatur eller inget namn.

Bemötande:

1. Den riktgivande eller alternativa vägsträckningen mellan Helsingby och Vassor anvisas redan i Österbottens landskapsplan 2030 och anvisas med samma beteckning i Österbottens landskapsplan 2040. För vägsträckningen har gjorts lokaliseringsutredningar och den riktgivande vägsträckningen är baserad på dessa. Den slutliga placeringen av vägsträckningen preciseras samt vilka konsekvenser denna medför utreds i den mer detaljerade planeringen.
2. Alla dessa vägar anvisas antingen som behov av vägtrafikförbindelse (Vasa hamnväg och Martois–Stormossen) eller som riktgivande/alternativ vägsträckning (Öjen–Malax och motorvägens förlängning). Med en vägtrafikförbindelse anvisas ett behov mellan två områden utan att ta ställning till linjedragningen. En riktgivande/alternativ vägsträckning grundar sig på en utredning, en utredningsplan eller på en preliminär vägplan. Vägsträckningens exakta linjedragning bestäms i den fortsatta planeringen.
3. Just nu är en järnväg från Vasa norrut relativt orealistiskt och ligger därmed långt i framtiden och kan tas upp i följande landskapsplaner.
4. I landskapsplanen anvisas ett regionalt nätverk bestående av sju skjutbanor. De skjutbanor som anvisas är alla per definition skjutbanor, vilket betyder 10 000–300 000 skott per år. Waterloo och skjutbanan i Veikars kommer inte upp till detta antal skott. Det lokala skjutbanenätverket består av 16 småskaliga skjutbanor, men dessa anvisas inte i landskapsplanen.
5. I planprocessen ska undersökas huruvida snöskoterleder kan anvisas i en landskapsplan.
6. Rekreatiomsområdet på Vasklot specificeras i den kommunala planläggningen. Västerskäret är ett rekreatiomsområde i både Vasa stads fastställda delgeneralplan för skärgården och i Vasa stads strategiska generalplan för skärgården.

7. Vasa skidcentrum kan flyttas från Öjberget till "det nya berget" i Böle som växer fram med hjälp av överloppsjordmassor.
8. Det borde finnas en bro mellan Strömsö och Revlarna/Bengtskär.
9. Noteringar om befintlig service i Veikars och Helsingby i Korsholm.
10. Jordbrukare efterlyser en lätttrafikled i Socklot.
11. Kållby industriområde i Pedersöre bör tas bort ur planen eftersom bördiga jordbruksområden vid Flynängen inte är ändamålsenliga för industri.
12. Dragningen av vattenledningen mellan Kyro älv och Bergträsket i Korsholm går lite för långt norrut.
13. Bobackens vindkraftsområde är för nära bebyggelsen.
14. Helsingby borde också ha en ca-beteckning.

Kommentarerna finns i sin helhet på följande webbkarta: <https://arcg.is/1HSXiv>

7. Noteras.
8. En bro mellan Strömsö och Revlarna/Bengtskär har ingen regional betydelse utan bör förverkligas via kommunala planer.
9. Noteras.
10. Anvisandet av lätttrafikleder i landskapsplanen utreds.
11. T-beteckningen avser det befintliga industriområdet och kan därför inte tas bort ur planen. Jordbruksområdena har beaktats i planen.
12. Vattenledningen mellan Kyro älv och Bergträsket justeras så att kartan bättre motsvarar den riktiga dragningen.
13. Vindkraftsområden har inte behandlats vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040 utan alla områden för vindkraftverk har i sin helhet överförts från Österbottens landskapsplan 2030, etapp 2. Dessutom finns det en godkänd delgeneralplan för vindkraftsområdet (Märkenkall vindkraftspark).
14. Helsingby ca-beteckning flyttas lite så att positionen bättre motsvarar det den avses för.

**Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto**

Sandögatan 6 - Hietasaarencatu 6
PB - PL 174, 65101 Vasa - Vaasa
Tfn - Puh. 06 320 6500

www.obotnia.fi
www.facebook.com/obotnia
info@obotnia.fi